

Havadise Zazayan

havadisezazayan.byethost33.com

www.sivakurdi.org

www.sivakurdi.org

Zazaki Musere

Havadise Zazayan aşma Gavar 17-23 ser (yere) 2013

Hec/Gira (Mereva/Servus)

Havadisi auuata areyehe (aredyehe).

Zazay sare iraniyan sestî (şaştare/sıdra) kenylene (kenine) het Tırku ra hem Kurmanci (kırmanci/kırdasi) ra; i Zazayu ne wazene; wurni (udi/wurdi) vera ma Zazayan piya karene (gurene).

Ma gere vera sare vıspa (heru) ma iraniyan vı-ceyre (geyre/ceyreme); kam cı/kon ca/kata vıspa merteme (masye/merdeme) iraniyan nişene/maenene; ma mımame/mıma xratuye (programe) hui, mana hui sanhame (sanhenene). i rasnu zanaiş ayasere, mana hui rasnuibya vırazere.

Ma sare (merdeme) peoire/xuna Iraniyan hem Xuna Farsane. Sıma ma avengene (uzuhene/derbezene) raştiya Zazayan vacere. Ma gere asah (rasnu) yeizeme (yesene/iezene).

Zazay zaf (visy) hu re vırazere; adete, zune, venge hui aver bere!

Zazay gere vısp ver at (ra) newe vırazaiş vırazere; hui mohere (mocere) anguş ro; gure hui aver bere; sıma gureibya este; sıma zafiy (vısiy) gairat vırazere, gairat vı-kere; hewu a na raşnuya (raştiya) ma seredero, sere vıdero; hui guyero, royerero aver şuro (şero).

ZAZANA

Name (Nume) ma Xuna Farsiya vereno; nazdi 2500 veri **Zazana** esta a çaye maye heyroyine (owroyini) mocena (newena/daxşena).

ZAZE (SASE), ZAZAYAN

Avestaya onci (fına) **Zaze (Sase)** esto; **dı gena/cena Zazatee** este; vac (khese) **Zazayan'** esto; o (num) vereno; **Saistan** esta. Sıma vinene zafiy vaci (khesi) este name (nome) **Zaza** avaedene,

zbane (vendene).

Avesta

Zazaki

ýânîm manô ýânîm vacô ýânîm şyaothnem aşanonô
zarathuştrahe,

ferâ ameşâ speñtâ gâthâ gêurvâin!

nemô vê gâthâ aşanonîş

Yasna 28.0.

yeni mano, yeni vaco, yeni şiaothem Aşane (raşonîş)

fera (vera) Ameşa Spenta (Sevunta) Gatha geuruuain

Nemo ve Gathae (uxdae) aşanonîş (raşonîş)

Yasna 28.0

HAVADISE NEWî

Russia

1 Servezire ukrainya vatiş ne paweno Rusyaibya

Gavar 11, 2013

Servezire ukrainya vatiş ne paweno Rusyaibya

servezire ukrainya Mykola Azarov Semve vat , Nov 10 2013 vatiş pe Russia ne yeno; ne wazyeno (wazino).

Ma ne wazeme (wazene) vatiş Rusyaibya, hema ma ne verdanune (verdanuneme) vatiş Rusyaibya: ey vat. Dusmainya antare (tey) Rusya ukrainya ne ahenuna (bena/vena) ne ahenuna (benuna/venuna), seing (key/çey) idareya ma hem paytare (servere) ma rumere.

Kyiv paweno wereye besteiş hem ticareta verdaişi/serbesti herey Gavara mor keno; Rusya vacean i wazene sanayiye diyare hui pawene eke ukrainya wereye dima şero.

Vatiş esto tey wurni(ubi) diyari ro; vatiş berz şuno ; Ukraina adaişe/wesniya Rusya thaw ne kena Rusya persena adana weseynena Ukraina setişe sindori/duana miyon kuhero, Rusy, Rusya sipi, kazakistan azaye ciye.

2 derezgeye Soyuze Rusya peyder yeno Kazakistan pesne çikaya olimpigi beweti (berdi) estasyone asmeni

Gavar 11, 2013 -

Vasangaya asmene Rusya peyder yeno Kazakistan pesne ıkaya olimpigi beweti (berdi) estasyone asmeni

Rusyanin Gokyuzu tasiti gelir kazakistanan olimpik alevini tasidi/goturdu gokyuzu istasyonuna

Soyuza Rusya airim weş umi (ami) war a Kazakistana; Gavar 11 2013 3 astronoti hem ıkaya olimpigi umi (ami) anguş (eme) estasyone asmeni ra; pesne i veryeti (=yuruduler) padaibya (payibya)/ningibya Ői asmen ro .

Derezgeye asmeni/havaye Rusya Soyuz TMA-09M umi (ami) war nazdi sivaya (soira/sodira) 8:49, diyare Kazakistana ; 3 huli (saeti) estasyonu ra pera (ciya) kerd; estasyone beynemiye) (bumiye/anguş/eme), rusyay ra Fyodor Yurikhin, amerikay ra Karen Nyberg , italyay ra Luca Parmitano tay ra ye.

Pesne umaiş (amaiş) Yurikhin ıka olimpigi a hanjamaine olimpige rusya.

ıka asmeni hada olimpige zimey (zimustuni/zimastani) akeiŐa (akeraiŐa) Şehere Soiya aşma Guecig 7 2014.

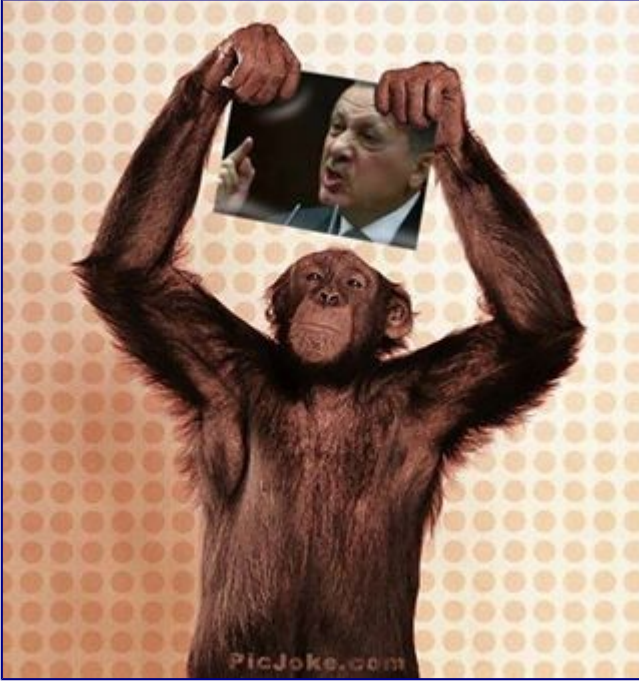
[Zaza Halkı](#) and [Hüseyin Girlevik](#) Şared [ZONÊ MA](#)'s [photo](#).

[Seni unutmadık Mısto Kor, seni unutmadık... 1938-SONSUZA DEK ! \(1938 DERSİM SOYKIRIMINA ATFEN\) QAYİL BE ----> http://www.facebook.com/pages/ZONÊ-MA/474643752579231](#)

Insanliktan nasiblenmemis Hükümete soruyoruz.

TRT'nin serefsiz yöneticileri ve hükümetin yönetim kademesindeki serefsizleri Neden ölmekte olan Zazacada Tv acmadiklarini ve Zazalara acikca serefsizlik yaptiklarini Zaza Halkimiza aciklamak zorundadirlar.

3 Idareye Yunani raye tivari (nisreişi) ra vereno

Gavar 11, 2013

Idareye Yunani raye tivari (nisreişi) ra vereno

Yunan hukumeti guven oyundan gecer

idarye piyayiye sosyalisti -adeticici/peyetari raye tivari ra vereti/viyerti, partiya piyayiye hoyiye (çepiye) (SYRIZA) şionaşe ne-tivari haxşat, pesne ra vatişo germin encumnaiye Yunaniya veciya.

şiaonaiş kem umet (ume/amat) 151 rayi gereye viyerop (verehero) 124 encuman e (eya) vat, yaounat, 153 patiy (vera) ray dati, hewuni o ne veret, vacetare encumaniye Evangelos Meimarakis avaedat/sanhat pesne ra ray pewriyai (pouru keriyai).

Yew (je) encumane sosyalisti şionaiş yaonat paşti kerd pesne r partiy veciya, erziya.

Patiya komisiti şionaiş paşti kerd şionaihe ne-tivar a idareya Yunani.

Pariya the dasina (rassi) kişta (hete) raşto tuci ra mezge (meerzge) zerni (darani/altuni) çepe demokratiyi ray ra vat 'este'.

Alexis Tsiprasi vat: idareya Yunani bingexariciye ra idare kena diyare Yunani; i neçari ra baj aredane, zengini /rayeyi berz kene, zengini haurane (pawene).

Zaza Edebiyatı

Tûşkô ma xur vejena
Miyesuna remena
Pô warî yo dar qalun
Şina mûnd mexel bena

Zaf bû gêrm hun tûşk yenu
Nöweşa hal yö çînu
Feqîr xur şina huna
Hunöku weş vînena

Yo hêş mûn gêmra yenu
Nata weta unênu
Tûşka wet yo caw hol est
Hêş xur uca qöldenu

Pêstô hêş bêzu sawu
Xöllök cêhdi görawu
Rehat rehat xur qölden
Lingun xu kênu rawo

Arsenu rêhat benu
Hun yi yen xur rakênu
Hun xud yo engmidar da
Öngmi vejen ho wenu

Yo di şun öngmî wenu
Şîrun zeri vöşenu
Miyôs bê rehat könî
Xu têşun fetilnenu

Hun hêşök xöllök weşu
Öngmîn yi zaf keleşû
Keyf hêşök hol umo ca
Nêzun ho hun vînenu

Tûşkô ma aya bena

Darmalö xu unêna
Nêzuna hêş ho uca
Yo veng pîta pişkêna

Hêş hunid öngmîn wenu
Keyf hêş umo wîyenu
Şunö öngmîn ben xu fek
Vengö ko êzîm yenu

Pişkîra aya benu
Unên ho hun vînenu
Nê öngmîn öngmîdara
Keyf hêşök ma xerpênu

Pişk pê dima pişkêna
Hêş tersen car örzenu
Sari nun lingun xu ser
Çahar lînga vazdenu

Xöllök zamu vazdenu
Höt pö xa nö unênu
Çirey ehndök nö terso
Rêxöka pîs erzenu

Hêş rasen vör yo derî
Vun ez vindîr aw böri
Awö derî serdîna
Aqil una hêş sari

Hêywun mira tersönî
În kö mira persönî
Un çitaw ez tersnawa
Ez pöd agör in vîmî

Rêç rêçö xura yenu
Xöllök terso hilkênu
Cawug kotiw yen uca
Mûn birîd tûşk vînenu

Vun tûşkö ez tû weni
Ti seni mi tersnena
Ez nîyar in qiluna
Ti seni ina kêna

Tûşk vuna hêşek bira
Hayö mi çîna tûra
Hêd mi kot ez tû bi törsn
Mi êfik ez feqîra

Bölka ti xur heqlîya
Mîr şeref dehwasîya
Dö bêr bon hôt pö mira
Îna rêxö yarî nîya

Hûseyîn aziz
Çolîg 2008

<http://www.bingolhaberler.com/hêso---tûsk-makale,97.html>

Zaza Edebiyatı

Destqılêrın (Dimê Bayrağı) (Ware 13 ra)

Şodır şewra domananê dewi zê hergı roc onligê siay gureti pıra, yaxalığê sisi kerdi vilê xu, kitab-defterê xu kerdi binê çengê xu, voşti, şiy mekteb.

Dewa Prodiyan dewa Kırmancana. Jü dewa dı qıcı biye. Hata serra 1957i mektebê xu çinê bi. Dewıcan domanê xu ruşnêni dewanê nezdiyanê kı dewê Kırdasanê. No ki domanan ra çetin amêni. Seba kı domanê Prodiyan Dımilki qesê kerdêni, Kırdaski nızanêni, waxto kı i dewê kı Kırdaski qesê kenê, inan dı qesê kerdêni, hetê jüy ra Kırdaski musêni, hetê bini ra kı Tırki. Mekteb dı mecbur Tırki musêni kı dersanê xu bıwanê, dewı dı ki mecbur Kırdaski musêni kı dewıcan dı, çêo kı tedı meymanê, inan dı qesê kerê. No ki seba domanan waxto dı teng dı xêlê zor amêni.

Peyda dewıcan pêro pia ebı êrğat guriay, jü bon vıraşt, şiy hukumati ra muracat kerd kı mektebê inan hazıro, va dewı ra malım bıruşnê. Jü serrı ra tepia inan ra malımo dı vekil ruşna. A rocı, na roca; dewı ra tımı jü vekil ruşna. Qa, tu vana qederê na dewı vekilan sera bıyo ya. Hata a serrı jü malımo kı mektebê malımı ra veciyo, nesibê Prodiyan nêbi bi.

Nuste nacade hona devam Keno :<http://zazaki-institut.de/peseroki/Ware/Ware13.pdf>

Zaza Edebiyatı

SEMEDÊ VETIŞÎ

Redaksiyon

Ma yê vînenê rewş u haldê dınyay ra nê serandê bahdoyan dı zaf vırnayenê dınya dı ri danê u vijênê awı ser. ...Continue Reading

Dı Zıwaney, Dı Kültürey

Pilanê ma vato; Jew zıwan jew merdım, dı zıwaney dı merdımiyê. Qecê (Domanê) ma yê kı teberdê welatê xü dı gird benê u wijanan dı heyat ramenê, dı zi wan biyayena inan him zıwanê marda xü rınd nêzanayenı ra u him zi welato kı tey heyat ramenê, zıwanê ê welati rınd nêzanayenı ra ravêreno. Dı zıwan biyayenı teniya domanê ma yê kı teberdê welatê xü dı cüwênê inan dı nê, ê kı welati miyan dı cüwênê inan dı zi esta u xü mısna. Tabi, domanê ma yê kı teberdê welatê xü dı heyat ramenê, dı zıwan biyayena inan kista tay qüwet u serdestan ra zaif vistenı u vinayenda kültür u zıwandê cı, sınıfda dıdını dı vinayena gore zi, bı ürf u edetandê xü ya, bı zıwandê xü ya têmeiyan dı cüweyen cı diha vêsiya.

Domanê ma yê kı teberdê welatê xü dı rê; Qandê kı cemeatê xü ra, kombiyayenandê xü ra, zıwan u kültürdê xü ra duri heyat ken ê, ramenê, zey ma fikir biyayena inan, girêdayena inan a bı qüwetı u nêbiyayena hatıratandê inan, xü resnayena cı ya dı zıwanan xeylê zor u zahmeta. Kista bini ra teberdê welati dı, zehmeteyê tay pêardenı, egitimê (mısnaayena) zıwandê xü rê, bı zıwandê xü ya kitab, malzeme u metarial vinayenı, wexto kı kes biwazo u zeri bikero bêters, rehatey u serbesteya qısekerdenı esta. (Kes ray kesi ver nêgêno u zor nêdano kesi)

***

Tabi di zıwaney bı rehatey a resnayenêda destkewtenı niya. Qandê destvistenda cı zahf xebitıyayenı, girweynayenı u qandê coy wext abırnayena may u pi u gırdandê cı, xeyret u cefa xerckerdenda cı ya ancax ravêro heyat. (Kes loxme hazır nêkeno u niyano, nêkeno kesi fek)

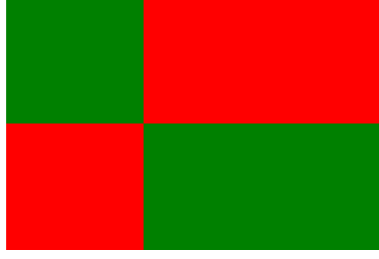
Peki; Na di zıwaneya kı bı wastena ma sero vındenê cıciya? Zanaye u Uzmanê kı, di no merxele dı kar u bar kerdo, dı sinasnayenı u tanımê di zıwaney seni kerdo u sero cıci vato? Sinasnayenı u tanımê di zıwaney ser, zane u uzmanê kı kar kerdo zahfiyê. Ninan ra o kı en sıfte nê meseli sero kendenı kerda u girweyayo inan ra gorey Leonard Bloomfields'i (1933), di zıwaney "Native-like control of two or more languages" Yanê, jew insan didı yan zi bol zıwanan, zekı sarê wıyayo, sarê ê.

Dı zıwaneya kulturıyo. No zi mekteb dı bı wendana dest fineyeno. No wasten zi wastenanda burjuvazi yo. No talebê burjuvazi se armancê burjuvazi yê ê seyhet kerdıs, geyrayıs u vinayısı rê xızmet keno. Burjuvazi no talebe xü di wazeno kı her kes zıwanê kultura ra jew yan zi cend teney bızano. Qandê kı bol zıwan zanayıs vesi kultur sinasnayıs, merdımı dıha bı kultur u zanê keno. Dı zıwaneya binzi esto kı o zi dıziwaneya zümre yê ê eliti yo; no dıziwaney zi bı wendayena serê dergano. No zi teberê welati di zıwanê bini tim u tim ciyeno zey konferans dayenı u girwey bini di kar ardenı ra beno. Qandê kı qeçek miyan dê cemeêt xü di harmonik, bı balans (denge), o kı bawerêy ya cı xü bı xü esto bo, serkewte u baxtiyar bo, gerek bı famılye (aile) xü, bı merdımânê xü, wexto kı tepya ameyayana welatê xü di bı cemeêtê xü yê ê welati di , qandê kı dayen u girotena biramnı, gerek qeçek cayê kı wuja ra ameyo, koke xü, kameya xü, cici biyayena xü bol wes bızano. Gereg qeçek zıwanê maya xü Zazaki bol wes bı zano u bı girweyno u kùltürê xü zi bol wes bısinasnı u bızano. Kista bini ra qandê kı qeçek miyande no newe cemeêti dı rawey sıro u serkew; gerek qeçek mektebê sıfıteyeni dı, ciyê kı waneno bol wes fehm kero, egitimê no rındı ra rawero, karêno wes, mewkiyên do wes xü dest fino, miyandê cemeêtê newe dı u ê xü di tesir bıkerı, bıvırno ü dıha rınd kero. Qandê qeçek her dı (2) cemeti di tesir kero gerek qeçek no dı (2) zıwanı ü kùltürı bol rınd bı zano. Nê wextê newe yê dınya di heme ci yeno vırnayıs, teknoloji dı gamê newey yenê estısı, dınya her roj dıha enternasyonal (beynelminel) beno. Rawer sıyayena dınya yê wünasını dı, dı (2) zıwaneya qeçekanê ma zi nê seno ina cemetê xü rê bı kero merdımê no bı fayde bo. No di zıwaney qandê serkewtenı kilidêno bı sêhêr (sihir) niyo. Nêy hetı gerek qeçekê ma dersê xü yê bini zi bol rınd hadıre kerê ü bıramê ü zıwanê İngilizi zi bol rınd bımisê. Bı ümümi mektebandê Awrüpa dı mısınayena İngilizi yê ê moderın bol rındı. Gerek qeçekê ma yê teberdê (macırey dı 😊) welatêe dı, no zıwan zi bol wes bımisê ü kar bar bêe yarê. Bı no sekla qeçekê ma do zi dı (2) zıwaney ra bıvıciyê ê do bıbê wêhêrê vêsi (bol) zıwaney ü qeçekê ma do dınya yê mesti di hetê sarê xü Zazayan dı xü zey dê Zazaya hiskerê ü wü nı hereket kerê. O cemeêt kı miyan dı rê zeydê ferdê o cemeêti xü his kero u wuni zi hereket bıkerı. Bı no sıkla mabenê nê dı kùltürı dı zeyde masıya asıaw kerê İngilizi ye ina zi ina bı kero

enternasyonal ina bikero hem welataya Dinya. Fina gore Tove Skutnab Kangas; qandê kî qeçek bibo wiherê dîzîwani gereq qeçek sifte zîwanê xû wes bîmiso zîwanê a bîni zi bahdo bîmuso. Halbuki, gorey zîwan zaneyê Izlandi Leonore Arnberg eger ma wazenê qeçekê ma her dî zîwana dî qîsey bîkerê, gereq ma desteg bîdê qeçekanê xû ey zi nê her dî zîwanan zi paralell berê. Her cendî qeçekê ma mensubê cemeêtî bîni yê se zi, fina zi ê do nê cemeêtê newe dî heyatê xû bîramnê, qandê coy zi gerg qeçekê ma o zîwani dî serkewtê bê. Qandê ney zi gereq roja kî Homa qec ekî dano, a roj ra merdîm destpeykerdana zîwanê may kero. Gereq merdîm gosê qeçekanê xû bî tarîxê, îstanîkê, pehuwateyê, kaye u fıqrana yê xû yê sirinara bigiro. Gereq merdîm qeçekanê xû bibo sewandê Zazayan, dawetandê Zazayan. Gereq embazê qeçekanê ma yê dîmîlî zi estbê kî qeçekanê ma bîsê, zîwanê xû bigirweynê. Gereq merdîm, qeçekandê xû rê ferqê mabendê nê dî zîwanan fehm kerdîs do. Qeçekandê xû rê feydê yê dî zîwaney rînd fehmkerdîs bîdo kî; êy zi bîzanê qandê cîcî ina rê dî zîwaney lazîm o. Bî no sîkla merdîm seno qeçekanê xû serê berz kero. Wa qeçekê ma ver dê dîzîwaneya xû ra gurur bigirê.

...

Wexto kî qeçek serê sîfteyênî dî dest pê mektebê qeçekan kero, o do eynî wextî dest pê no zîwano newe zi bikero u êy zi bîmuso. Qeçek tenya mektebê qeçekan dî no zîwanê newê nê museno, eynî wext dî medya yê , televizyonê, xezete yê nê newê welatî ra zi museno. Bî no sîkla qeçek musayen a xû her dî zîwanan dî zi paralell rameno. No paralell biyayen do mekteb dî zi bîramo. Eger mûmkûn o se gereq may u piyê qeçekan qeçekane xû her ser berê welat dê xû u ina rê imkanê qîsey kerdise zîwanê xû yê mayî, hezîm kerdîsê kulturê xû bîdê. Eger eksê ney bibo se, eger qeçek zîwanê xû yê keyî rînd musayo se, zîwan u kulture ê bîni îhmal kerdo se, o do dînyay xû dî xû bî xû bahtîyar, wiherê bawerî bo, o do bî corsmey xû yê nezdi miyandê harmonî dî cûyêno, laberê miyandê nê cemeêtê newe dî kar u cayê xû yê do rînd nêbo. O do tim u tim marjînal dî bîmano. Eger qeçek zîwanê xû ye may rînd nê musayo, laberê zîwanê bîni u kûltûrê bîni rînd musa-yo se o do o zîwan dî serkewo, belkî karê do ciyo rînd bibo laberê o do rînd nê zanîbo kam o kotî ra ameyo, cîcî yo. Qandê kî kûltûrê xû nas nê keno u nê zano, o do xû bê kok, bê kultur bê kamey hisbîkero. No zi qeçekî yan zi ferdî seno no, welatê newe dî teberdî ser kewtê bikero laberê o do dînyayê xû yê hissân dî nê rîhat bo, xû xîrab hiskero. Ma mecburiyê qeçekandê xû re mîl bîdê, pastî bîwîcyê, o ciyo kî ina bikero wiherê dî zîwaney bîdê înan. Bî no sîkla qeçekî no welatê xû yê newe dî hem "neslendo vîni" biyayen ra veco hem zi xû bî xû rê hem zi gurubê xû yê etnîkî rê hem zi cemeêtê kî ê miyan dî jin kenê êy rê bikero insanêno bîfaydê. Destegê kî ihtîyacê qeçekan esto gereq merdîm wexte cî dî bîdo.

Derheqdê Zaza‘nde

Mewlûdê Diyarbekiri

Tı gerek hengemin bı vrazê la ıngışta xü bı dê jerrow jer borê, tı gerek gulan bı şinêw berzê rayan ser, tı gerek gülçin bê qay milete la gerek tı warway gurinigi sero, teliyan sero bı gêyrê gerek tek dı lınga tode çê latı tek bıkerê, kêfdê destê embaz dê xü u bımısnê cê.

Úiret eger tode çınêbê go şar to çaret bıkerê iman ger tode çınêbê tıgo eman bıwazê nêyardê xü ra.

Êzm tode çınêbê tıgo êg bı êzmê ineverde destê xü akerêw pars bıkerê. Kêberê kesdê bı çiret, bı iman, bı êzm, bı cehti u kêberê kesdê bê çireti, bê imani, bê êzmi, bê cehti qet beno jo. Qet merdimog vernida cêde karêkdê cê, fıkrêkdê cê, êmelekde cê, gürweyekde cê, çayêkdê cê, êmelêkde cê, miradêkdê cê, hedefêkdê cê, rayêkda cê esta. O og verniya cê, vengaqet benê jo. Enê çiro Ziya Gökalpê Çêrmug da Zazan vato ülkü yanê istiqametê ver bı milete. Eger merdim bı şeklêkdê xori bawnê tera ma Zazan hema tirane nê dawa remnayış yaye tirane ma ra ver desbas nê niya, durağag ma tede vınderteyê tirane hema hema hawa yenarisena cı. Peki bı çı neway, peki o go bı çı naway mago bırsın siratdê müsteqimi? Bı wendetdê mili, bı itihadê mili, bı jobini gürotış, bı jobini ra hezkerdı, bı jobini şınasnayış, bı tarixêk do roşın, bı tarixêk do dostanu neyaran bewki kero mago rayu rêça xü bı şınasın mago rayu rêça xü rastkerın.

Zazay gıca estê, Zazay çı qewm rayê, Zazay dı tarixde kanco müsibetu belay diyê? Hêbêk teyrikêk da dordê çeman esta. Ez vana qey Tırki cı ra vanê devequşi. Ena teyrike hem sobebeyi zana hemike perena. Gawag cı ra vanê bê bı perevana; "-La ez nê zana bı peri, ez sobebera. Gavag cı ra vanê bê sobeberi bıke, vana; "-La ez nê zana sobeberi bıkeri ez şikena bı peri. Qesta ma Zazana mayke ewnakiyê. Ma neferê camêrdan Zazayê, nêyke Kürmancê.

Rocêk ma pêserokda (dergida) Nubıhar'ede ronışteyê mı di Kürmancêk do dergo qerese kewt ra zere, neyse ina boyk xeberı da va; "-Ez Holanda ra yena". Kürdê Behdinani bi. Mı diawna mı ra va; "-Zazay Kürdi niyê". Mı va tı bı delili şikenê vacê va tarixzananê ma şerefxani u ê binan pêrneyke ewna vato, hemike va Ewropa de komeleyê Zazan estê ez şına ewca ewnena Zazan ra tı çıkda maw ine pêwa çınya. Ma roşnayoxê nê çiyê. Ma bengzerê jobini nê benê. Ayne rocêk dı pêserokda Azadiya Welati de hêbêk stajerê profesorêkdê Japoni (o prof og kitabê "Tükiye'nin Öteki Yüzü" nuştı) kı o prof in zıf Zazan de Dêrsımı sero vınderto, hbek Kürmanci ra vat; "-Tı çıkda Zazan u Kürmancan pêwa çınya cêra abırnaye yo (ayriyo) zonê ciyaya ê vatê; "-Zonê Zazaki u kürmanci jobini ra zêf duriyo.

4 Paytare (servere) tirki piya vacene usni (usyin/ustu) perse Karabaxi

Paytare (servere) tirki hem Azeri piya vacene usni (usyin/ustu) perse Karabaxi

Gavar 12, 2013

paytare (servere) Tirkiye Abdullah Gul vat ke ey perset usni (ustu/usyin) Nagorno Karabaxi hada pe het amaiş (umaiş) pe paytare (servere) azeri Ilham Aliyev.

Yeuwt (zey) o vaceno pe het amaişe havadisiya mavene wurni (ubi) diyari persiyai pe kare (gure) diruni (dormi/çorşmi) ro; perse karabaxi gure (kare) huviyeta tirki azeriyo hem Ankaray re hem Bakuy re.

Gul vaceno.

5 Djokovic Nadali ra kay hanano ey wardano, seriye peyniye cirite anguş (çemçe) ATP tepişeno

Gavar 12, 2013

Djokovic Nadali ra kay hanano ey wardano, seriye peyniye cirite anguş (çemçe) ATP tepişeno

Novak Djokovic sero/mizdaya peyniye cirite anguş(çemçe) ATP huiya tepışt o kayi arez hanano (veneno) Nadali ra, ey wardano, kayi ey ra beno, wezeheno (zezeno).

Aşma veretay ey heruna veryi vineştı (vin kerdı) kaykere (kayice) serbiye , o hima (hona0 pey nadaliya ra yeno., nuna (nika0 ey kay hanat (venete) 6-3, 6-4.

Londraya.

Djokovic, 26, ey ne -wardais derge kerd 22 kayiba ey kay vin ne kerd (ne vineşt), o mizhdaya yairya (mewsima) hirimi(hirini) beno huiya , o şuno serbiya kay keno pe cumhuriyeta çekiya, aşma 15 gavar 2013.

Nadal ar keno numoereyo veryi pesne dirvatişe zhuniye ra aşma Gueciga, nuna (nika0 ey kay vineşt (vin kerd) eno(ino/no) pers veceno serba kum (kam) şuno numoreye veryiye yeno yenuno.

Eno (no) zaf teniso berzo şima kay kene pe kaykere (kayice) numoreye desime (desina) este anguş (çemçey) ro. Djokovici vat, ez hui goynene peya kene seni ez kay kene kay virazene kayi weş şı mi re ez eskai (eski/aişi) heruna kayi berz kerı kaye nemiya (naemiya) hem peyniya weş berzıbya kay kerıya.

Nadal destakari eynatari (niyadatari) nemenet, berxudarat (mardat/arzdı) ; eno (no/ino) boka yairyayo(mewsimo) weşo mi re eney (ney) kayi kerı tey eno (ino/no) sahaya eno (ino/no) weso mi re houwlo (houwo), o berxudareno xomi re havayo weş thvarşat (virizat) hem paştı re.

Vispi (pero) destarkari yei ez paşti kerdi , ez şima vinene serna.

6 Kaye gudiye italyayi reye A Roma veryina veryinya esta

Gavar 12 2013 reye A yathra Juventus Napoli re meymaniye kerdi ubi (wurni) wayire 28 isarete (nixtaye); 3 isaret (daxsgtar/nixta) pey (pairi) Romay ra este yene.

Fernando Llorente verset kayaibya aipi kaya keriya (keniya) het Antonio Conte. Ispanyayici wayire kerpa weşo sraeşta kay keno , SeSemve gudi eşti dızıka real Madridi; o yo gudi eştiş dızıka akeno ey gudi eşti dızıkay ro o juventusı beno ver, niyaşano ver kuno ver kay ro.

Meymanici henseyo ainyai, nemyo dıyına (dıyima) veryiyi bene ver berz kene useynene (hira kene). Andrea Pirlo erzaişe serbesti eşti çunt fin (kere) ey erzaiş (eştiş) koşi (kuçi) ra eşti, usni estuniya dızı ra usti des ra beno bınge estuniya dızıkı ra miyon dızıka.

Paul Pogba façarnano huvehui gudi erzeno (espeno) hui re , tawo xşaeata, tawo şahayana gudi teknigo weşa gudi espeno (erznenno) dızı ro , gudi fina şı dızı ro , eno (ıno/no) peyniye kayo.

. Juve şuna heruna dıyım (dıyın) napoli 2 isareti (daxşti/nixta) peyaya (peiriya).

estore nili handriya (endriya/veremniya) het fili ra, fil reye hui haureno/paweno.

• •

•

Zaza Edebiyati

www.arsivaku

Çok sayıda dilbilimcinin katılımıyla UNESCO'nun 21 Şubat 2009'da yaptığı açıklamasında ZAZACA'nın tehlike altındaki diller kategorisi içerisinde görülmesi ve hatırlatılması Zaza yurtseverlerini, aydınlarını harekete geçirdi. Hatta bazı çevreleri en azından etikledi diye düşündüm ve duygulandım.

Çünkü tartışma Zazaca'nın yok olmaması üzerine yoğunlaşmış ve hareketlenmişti. O dönem eli kalem tutan hiçde küçümsenmeyecek bir kesim çeşitli sitelerde ZAZACA'ya ÖZGÜRLÜK istemlerini dile getirdiler. Örneğin; bir çok kişi bundan sonra makalelerini Zazaca yazarak dilimiz için bunun bir adım, bir başlangıç süreci olduğunu söylüyordu.

Ve ZAZACA yaşatılmalıydı.

Bence dillerin, cinslerin, halkların, dinlerin eşit olduğu, farklılıkların hazmedildiği bir dünyada yaşamak her kesin hakkı olduğu gibi Zaza dilinin ve Zazaların da hakkıdır.

Kendiliğinden anlaşılması gereken bir gerçeği tekrarlamak bana acı veriyor.

Ne demişler, gerçek çoğu kere acıdır.

Evet beyler, bir çoğumuz Zazaca'nın sanat, şiir, felsefe, politika, sanık u hêkati ve XIZIR'IN dili olduğunu biliyoruz.

Bu güzel dili ninelerimizden, annelerimizden borç aldık. Onlar Zazaca'nın kendinden sonraki nesillere taşınmasının mücadelesini verip, bu ezgi yüklü dili günümüze kadar getirdiler. Onlardan devr aldığımız bu güzel mirası borç bilerek bunun için bütünleşip yaşlı, genç, kadın, erkek farkı gözetmeden, politik rengi ve düşüncesi ne olursa olsun "Zazaca İçin Demokratik Haklar İstiyoruz" imza kampanyasına güçlü destek vermemiz gerekiyor.

Bir toplumun kendi dilini özgürce konuşması ve o dilde kendini ifade etmesi için caba harcaması kadar insani bir hak olamaz.

İnsan diliyle vardır.

İşte siz o zaman Besa Şiae, Amık Yemose, Serife, Xeyzane u Fatose'nin torunları ve miras sahiplerisiniz.

Siz o zaman demokrat, çağdaş yurtsever olmanın gerektirdiği sorumluluk bilinci ile özgürlüklerin yanındasınız.

Sözüm aynı şekilde Kürt, Türk aydın ve demokratlarındadır.

Mezopotamya'nın en eski dillerinden biri olan Zazaca'nın yok olmasına karşı kayıtsız kalmak bu yüz yılın insanlık ayıplarından biridir. Zazaca'nın yok olmasını beklemek, bir toplumun ortadan kalkmasına imza atmak demektir.

Yok olan tarihtir, kültürdür, insanlıktır.

Ölümü seyretmek, ölüme ortak olmaktır.

Seyreden de, katil kadar suçludur.

En azından kendi dilinize, toplumunuza istediğinizi Zazalara ve Zazaca'ya da isteyin.

Bu topraklarda birlikte ama eşit ve özgür yaşamamızı öğrenmeliyiz.

İnsanın diyen, bu bilinci taşıyan demokratik çevreler ve kurumlar baskı altındaki dillerin özgürlüğü için aktif destek sunmalı, çevrelerini harekete geçirmelidirler.

Bir şey yapamıyorsanız, hiç değilse Zazaca için bir imza verin!

Küçük de olsa bir adım atın.

Atın ki bugün ve gelecekte birlikte yaşamak için bir başlangıç olsun.

Atın ki umudlar sönmesin!

[Havadise Zazayan şared Zaza's photo.](#)

By Zaza

[Zonê Ma Zanena?](#)

[\(Zazaki Für Anfängerinnen Und Anfänger\)](#)

[Mesut Keskin](#)

Doğu Anadolu'da 4 ila 6 milyon kişi tarafından konuşulduğu tahmin edilen Zazaca, Hint-Avrupa dil ailesinin Kuzeybatı İrani Diller grubuna mensup bir dildir. Bugüne kadar resmi bir statüden yoksun olan Zazaca, öz yurdunda tehlike altında olan bir dil olarak değerlendirilmektedir. Yetişkinler ile gençlere yönelik bir ders müfredatı olarak hazırlanan bu kitap, üniversite düzeyinde eğitimle geçen uzun yılların tecrübesine dayanır. 31 ders olarak düzenlenen kitap, okuma parçaları, konularla ilgili alıştırmalar ve dilbilgisi çözümlerinden oluşmaktadır. Kitabın sonuna, Zazacanın tipik kullanımına örnek olarak halk hikâyelerinden oluşan bir seçki ile 1300 kelimelik Zazaca-Almanca ve Almanca-Zazaca sözlükçe de eklenmiştir.

Zengin bir görsellikle hazırlanan ZONÊ MA ZANENA? bir ders kitabı olarak, Almanya, Avusturya veya İsviçre'de Almanca eğitim diliyle yetişmiş, Zaza olan ama Zazaca bilmeyen çocuk, genç ve yetişkinler için hazırlanmıştır. Bunun yanı sıra, Zazacaya ilgi duyanları ve Avrupa'da halklar arası iletişimi önemseyen kesimleri Zaza dil ve kültürü ile buluşturmayı da amaçlamaktadır.

Mesut Keskin

Mesut Keskin Frankfurt Goethe Üniversitesi'nin Karşılaştırmalı Hint-Avrupa Dilbilimi bölümünden mezun oldu, Şarkiyat ve Türkoloji gibi yan dallarda da eğitim aldı. Zazacanın Şivesel Yapısı Üzerine başlıklı yüksek lisans tezini 2009 yılında tamamlayan Keskin, mezun olduğu bölümde bir dönem araştırma görevlisi olarak çalıştı. Halen aynı üniversitede Zazaca dil dersleri vermektedir. Dünya klasiği Küçük Prens kitabını Zazacaya çeviren Keskin'in Zazaca üzerine çeşitli dergilerde yayımlanmış pek çok makale ve çevirileri mevcuttur. Şiveler üstü bir Zazaca ortak yazı dilinin oluşumunu konu alan doktora çalışmasına devam etmektedir.

* * *

Die Zaza-Spraçe ist eine nordwestiranische Spraçe, die im Osten Anatoliens von etwa 4-6 Millionen Mensçen gesprochen wird. Sie gehört zum iranischen Sprachzweig der indogermanischen Sprachfamilie. Als Spraçe hat sie bis heute keinen offiziellen Status und wird im Heimatland als gefährdet eingestuft. Das Lehrbuç, das siç als Lehrmaterial für Erwachsene und Jugendliche eignet und auf langjähriger Erfahrung im Sprachunterricht an der Universität basiert, besteht aus 31 Lektionen mit Übungen, Grammatik und Lesestücken zum Erlernen des Zazaki und einem Anhang mit Erzählungen und Märçen, sowie einem Zazaki-Deutsç Wörterverzeichnis mit über 1300 Stičwörtern und einer Deutsç-Zazaki Wortliste.

Die Hauptzielgruppe sind die Zaza-stämmigen Kinder, die in Deutschland, Österreich oder in der Schweiz mit Deutsç als Bildungsspraçe aufgewachsen sind, ihre eigene Mutterspraçe ihnen jedoch niçt beigebracht wurde. Ferner soll es als ein illustriertes Lehrbuç die Interessenten und Freunde des Zazaki im Sinne der Völkerverständigung in Europa mit der Spraçe und Kultur der Zazas näher bringen.

Kitabı aşağıdaki sitelerden online olarak satın alabilirsiniz:

KİTAPYURDU

<http://www.kitapyurdu.com/kitap/default.asp?id=634801>

IDEFIX

<http://www.idefix.com/kitap/zone-ma-zanena-mesut-keskin/tanim.asp?sid=LHVI4FXRAM5ZER8WYT2G>

PANDORA

<http://www.pandora.com.tr/urun/zone-ma-zanena-zazaki-fur-anfangerinnen-und-anfanger/283205>

- [Options](#)

Kulturê Şarê Zazayan

DiL.BiLiM.Ci Sevan Nişanyan
Zaza-I
Başlık Köşe Yazısı

Lehçe ya da diyalekt dediğimiz şeyin bir eski bir de yeni anlamı var. Eskisi şu: Yazılı edebiyatı olan bir dilin yazılı standarttan ayrılan sözlü şekillerine lehçe denir. Mesela standart yazı Türkçesinden sapan Erzurum ağzı lehçedir. Dilbilimcilerin tercih ettiği yeni tanım da şöyle: Özel bir eğitim gerekmeksizin karşılıklı olarak anlaşmaya izin veren dil varyantlarına lehçe denir. Mesela bizim İstanbul Ermenicesi ile Erivan Ermenicesi iki ayrı lehçedir, ilk işittiğinde şok yaşarsın ama biraz zorlasan iyi kötü anlaşılır.

Her iki anlamda Zazaca Kürtçenin lehçesi filan değil, ayrı bir dil. İtalyanca ile Fransızca nasıl ayrı dillerse öyle ayrı bir dil. Akraba bir dil gerçi, ikisi de İrani kökten türemiş. Ama tahminen ikibin yıl önce yolları ayrılmış. Kelime hazineleri önemli oranda ayrılmış. (Misal: gelmek Kürtçe hatin, Zazaca ameyene; gitmek Kürtçe çûn Zazaca şiyayene.) Fonetik evrimleri farklı. Misal, “göz” anlamına gelen kelime birinde çaw birinde çım olmuş, ikibin yılın sonunda. Birinin gurg dediği kurda diğeri verg diyor.

Gramer büsbütün farklı. En önemlisi Zazacada –tıpkı Fransızca ve Almancadaki gibi- eril-dişil ayrımı var, bu özelliğiyle Kürtçe dahil bütün öbür İrani dillerden ayrılıyor. Tam ve düzgün cümlelerle konuşan bir Kürt ile Zazanın anlaşması mümkün değil. Dolayısıyla “aynı dili konuşuyorlar” demek anlamsız.

Tarihte kader birliği etmiş olabilirler, Zazaların bir kısmı kendini “Kürt” sayıyor olabilir, kendi bilecekleri iştir, bilemem. Ama kalkıp da Zazaca Kürtçenin lehçesidir diyecek olsan hakikate savaş açan Öztürkçülerden farkın kalmaz, bunu görmek lazım. Ortak kökten gelmişler, peki; ama ona bakarsan İngilizce de ortak kökten gelir, o da mı Kürtçenin lehçesi sayılacak?

[See Translation](#)

Zaza Zazadir and 12 other people were tagged in Waré Zazana's photo.

ZAZAİSTAN LİDERLERİNE AĞLIYOR

Seyit Rıza tepeden tırnaga bilgelerin ,sabrın harmanladığı Ve Dersim / Dersimlinin üzerinde sonsuza kadar asili kalan bir çift iri ,yaslı gözün adidir...

76.yilinda kendisini saygi ve minnetle aniyoruz.....

1050 YILLARINDAN BERİ İKİ DÜŞMAN ARASINA SIKISMIS MAZLUM ZAZA HALKI...

See Translation

Zaza Edebiyatı

Darayeni12 :Bı berm, hessrené xu bester xess xess!

Bı berm, hessrené xu bester xess xess! Çım siyayé mı Ez in cara şıyerı Ez perşowa Tı bımonı xess, xess Keremık aqıl xura mevej mı Bı berm, hessrené xu bester xess xess! Vılıkoné elwo

Zaza Edebiyatı

(haberın fasızanca carpitılmıs halı)

Zazaki TV Talebi

www.haberdiyarbakir.com

Kürdçe / Kurmanci lehçesinde yayın yapan TRT-6 kanalı örnek gösterilerek, Kurdçenin Zazaki Lehçesinde de televizyon yayını yapılması talep edildi.

7 Tırkiye persena Natoy ra marsayaişe (gureynaişe) fuzeye patriği useynero (hıra kero/derg kero)

Zagone fuzeye patriği (resmıbya)

Tırkiye persena Natoy ra marsayaişe (gureynaişe) fuzeye patriği useynero (hıra kero/derg kero)
Tırkiye Natoya sorar Patrik fuzelerının kulalnısinı genısletsın (genıs yapsın/uzun yapsın)

çarSemve Gavar 13, 2013

Tirkiye Natoya ra perseti gureynaişe (marsayaişe) fuzeye patrigi zemin-asmn dzuey yew (je) serna fina useynere (derg kere/hira kere), idareyici vacene.

Ma havadis/dute idareye tirkiyay ra umet/ume perseno gureye (kare) patrigi hacaro(dewam kero); idareyice natoy vat.

Hanjamaine zimeye atlantika razerin wezni (durim) mamano (pemen)/senceno hem virazayişe gureye (kare) patrigi; o akeo bexte handraişi (veremnaişi) herviyo peroine (vispini) bexte handraişi (veremnaişi) esto.

Verenyeyen eskeriye (keriye) Nato thaw kerd perseişe Tirkiye gureynaişe (marsayaişe) fuzeye patrigi sindore (karaya) Syriyai aşma Gagan 4 2012.

wereye umi (amiy) ha ca pe het amaişe (umaişe) vezire xarice Nato paytext belcikaya, brussela.

Sereyiya diyare daoşatari (şiwari) vacena fuzey perodaişi hoiynane (paiti derene) riye perodaiş (mereve) Siyriya ra ; , Rusya, iran çin hewuni (hew/hen) ne vinene, inu vendati gureynaişe fuzeye patrigi ne waşti a diyare tirkiyai; i vacene bereişe fuzeye patrigi a tirkiye aeşm tbişi weysneno varedano. Bexte merevi (perodaişi) weysneno.

Merdeme Tirkiye tezaruatı viraşti patiy (vera) xratuye fuzeye patrige tirkiye.

Idareye Syriye şionaiş wardat, eno merev (perodaiş) kiş keno.

8 8 merdi seing (key/çey) weşiyetare tofuni riz (brinc) tirene embar ra diyare filipini ra

Ju weşiyetara tofuni piya pite huiya maenana wendexaneya yo riciyo şatayo şşere Tacloban, dirun (dorme/çorşme) leyte nes, miyone (hewuna) diyare filipiniya Gavar 13, 2013. numoreye merdi resay (resti) a 2,275 , hanjamaine muduriye hem kemaihse afete huyete diyare filipini vat.

8 merdi seing (key/çey) weşiyetare tofuni riz (brinc) tirene embar ra diyare filipini ra

Ju weşiyetara tofuni piya pite huiya maenana wendexaneya yo riciyo şatayo şehere Tacloban, dirun (dorme/çorşme) leyte

nes, miyone (hewuna) diyare filipiniya Gavar 13, 2013. numoreye merdi resay (resti) a 2,275 , hanjamaine muduriye hem kemaihse afete huyete diyare filipini vat.

8 merdi seing (key/çey) weşiyetare tofuni riz (brinc) tirene embar ra diyare filipini ra

Manila 8 tiritari (dizidiy) kişiyai seing (ke/çey) dese embare rizi (brinci) riciya dirun (dormi/çorşmi) leyteya, tofune Haiyani har zinet (kuwet) dirun (dormi/çorşmi).

Merdemi şî embare rizi(brinci) taye rizi (brinci) waşt tirene, zinene (kuwene) dese embari pesney ra des riciya merdemi bingeya kişiyai merdi, I bine desiya maenti (mandi).

33,000 taye /çunteye rizi (brinci) hewunt (hunt) 1,6000 kilo , 96,000 taye xeli (genemi) , 4,8 milyon kilo eseriyai het tiritari (dizdiy) ra.

Paytare (servere) Filipini Benigno Aquino III veryina vat ke taye (heve) 2,000 a polisi hem eskeri (keri) rusiyai (sirewiyai) a çaye tofuni, razeri virazenene re.

Tiriyaiş ver umet sune (şone) semvey ra .

Estopez said he received information that looting on NFA warehouse in Alangalang, Leyte took place as early as Sunday evening.

ŞARE ZAZA (ZAZA HALKI)

- •
- [Zaza Zaza](#) and [SeyBertal Dêsimiz](#) like this.

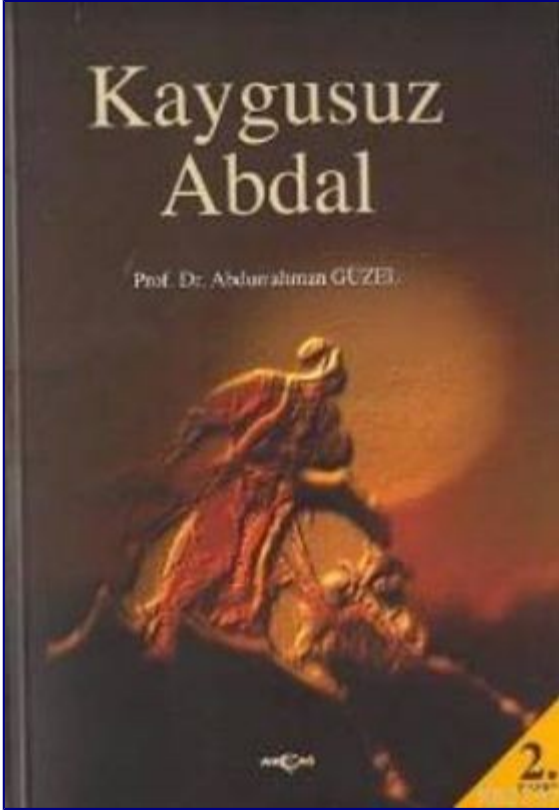
Zaza Milleti

1341-1444 yılları arasında yaşamış olan Alevi ozanlarından Kaygusuz Abdal,şiiirlerinde Arap,Türkmen,Kürt,Zaza,Abaza,Gürcü vb.halkların isimlerini zikretmiştir. Ozanın 2 dördlüğünü aşağıya aktarıyoruz:

Soğanı,arpa ekmeğini Kürde ver,
Öğünü odur,o onu yahşi yer
Türkmene ver yahni ile burmayı
Arabın önüne döktür hurmayı
**

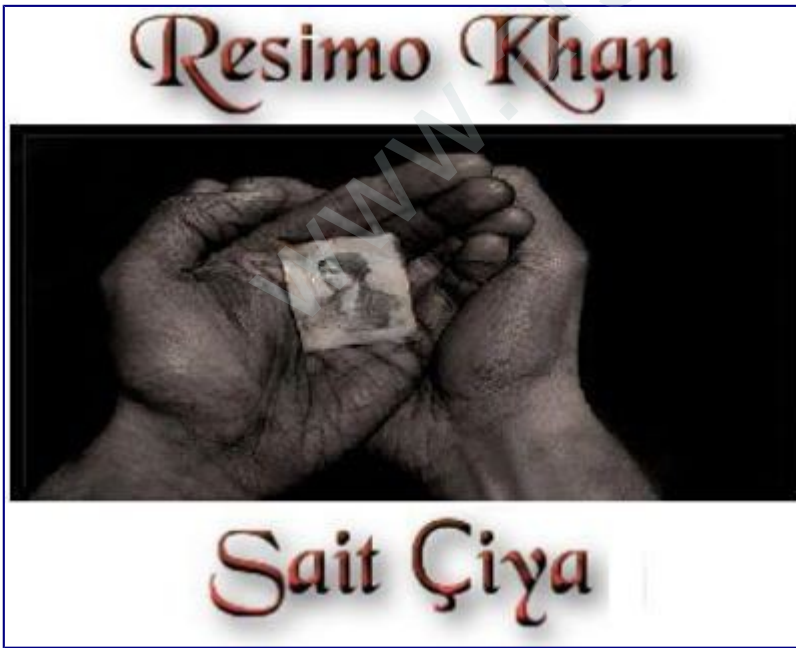
Eğer bu sene çıkar isem yaza
Toplayım bir parça Gürcü,Abaza
Elime geçerse on kadar Zaza
Yolar sakalımı kavlak satarım

[See Translation](#)

By Zaza Edebiyatı

[See Translation](#)

Zaman vilê ma de baro de girano
Rengi permelinê ro, dezi lızge danê
Sanke niya, phevugi hêkata ma nornenê

Awe cemedina, va naleno, aqıl vındeno

Axx o resımo khan
Vileçewt, xo çarno ra tiji, cereno ver
Hewrê merdene yenê pêser, roz beno tari
A minete nême de manena

A roza şiae, o resım, i vengi
Mı oncenê xoriunê xo, tey xenekunune
Jê mıxi kuyinê mezgê mı
Cuabi qedınê, qese nême de manena

By Zaza Edebiyatı

[See Translation](#)

DEJE (DECE / DEZE)

Ina şow ğeyalê to goni bı
çimonemi verde
ti mırê roşt bena şowonê mı ni taride
sê şaraba khan veşena zerey mı de
ina şow tı zaf koyta mı viri

Ina şow çımê mı wazeni to bı veyni
destê mı wazeni destonê to bı tepşi
zera mı wazena kı pê heskerdişê to bı debo
ina şow tı zaf koyta mı viri

Ina şow ez hin to tora yowna rey wazen
dermonê mı nêmend ez hin nêşên bı pawo

destê mî asmin fektê ez deho ken
ina şow tî zaf koyta mî virî

mî ra vêşî kes torê her nêbeno
mî ra vêşî kes tora ehîndê hes nêkeno
keyge ez merdo tî teyna mî dîma bîbermî
wa tora vêşî kes nêro tirba mî ser

SIMA MA VIRA NEŞI

Her caê ma parçeo pirtiley

Her caê ma dirbeti

Her caê ma goni u gonaşir

Welatê ma, bi pîrrê eskeri

Zırçayisê domanu, Ceniu, kokîmu bi

Jibayisê ma, zırçayisê ma

Vejiya re gilê asmêni

Ca Dersim bi, sar sarê ma bi

Serri 1937 ra 1938 bi

Sarê ma bîn ra ter di bi

A sope je na sope wa

Sîma ma vir derê. Sîma ma vira neşî

Haydar Şahin - 12.11.2013 -Mannheim

servezira Tai Yingluck şınawatra (rassa/dasinaya) pe het yena pe idareyica

ermaita gure (kare) xarice hem siyasete emniyete evrupa serete Catherine Aşton paytext Bangkoka, Gaver 13

, 2013. servezira ThaiYingluck pe het yena idareyica Evrupa serete Bankoka

ZAZACA'DA TEŞEKKÜR ETMEK

Posted by Venge Zaza on 11/9/2013, 16:51:41

ZAZACA'DA TEŞEKKÜR ETMEK

Zazaca bilmeyen Zazaların "en iyi bildikleri !" konuların başında Zazaca'da "Teşekkür etme" ye karşılık gelen bir kelime veya deyim var olmadığıdır. Bunu söylerlerken büyük bir aşağılık kompleksine kapıldıkları da yüzlerinden okunur. Çok acıdır geçenlerde TV'ye çıkmış ve Zaza olduğunu söyleyen bir müzisyen, program sunucusunun "Zazaca teşekkür etmek nasıl söylenir?" sorusuna, oldukça mahçup bir şekilde "E....Bizde teşekkür yok.... yani... işte... biz.... heç razî bo..... gibi şeyler söyleriz" diyerek kahredici bir cümle kullanmıştı. Oysa ben bilmiyorum diyebilirdi.

Maalesef bu yangın bir inançtır. İnsanların bu şekilde düşünmelerinin nedeni Türkçe'de bu anlamda kullanılan ama aslında aynı anlama gelen iki ayrı deyim var olmasıdır. Bunlar SAĞOL ve TEŞEKKÜR EDERİM deyimleridir.

Oysa TEŞEKKÜR EDERİM deyiminin Türkçesi SAĞOL dur. Bundan emin olmak için TDK'nın Büyük Türkçe sözlüğüne bakılırsa;

Teşekkür (Arapça) : Yapılan bir iyiliğe karşı duyulan kıvanç ve gönül borcunu anlatma.

Sağ ol (Türkçe) : Hoşa giden bir davranış, yapılan bir iyiliğe karşı Arapçadaki "Teşekkür ederim" anlamlarında söylenen söz.

Buradan görüleceği üzere "TEŞEKKÜR EDERİM" deyiminin Türkçe karşılığı "SAĞ OL" dur. Nitekim bir çok insan alışkanlık gereği her iki deyim "SAĞOL, TEŞEKKÜR EDERİM" şeklinde birlikte kullanır.

Şimdi Türkçe "SAĞOL" kelimesinin dünyanın belli başlı dillerindeki karşılığına sözlüklerden bakalım.

SAĞOL KELİMESİNİN SÖZLÜK KARŞILIKLARI :

Arapça : Şukran (meşhur teşekkür)

Farsça : Şukran

Almanca : Danke

İngilizce : Thank you

Fransızca : Merci

İtalyanca : Grazie

İspanyolca : Gracias

Fince : Kiitos

Galce : Diolç

Norveççe :Takk

Lehçe : Dziękuję

Çekçe : Děkuji vám

Malezya ,Endonezya :Terima kasih

Haiti : Mèsi poutèt ou,

Romence : Mulțumesc

Sırpça : Хвала (Khvala)

Slovakça : Ďakujem

Ruşça : Спасибо (spasiba)

Kurmanckî : Spas dikim

Zazaca : (Ti) WEŞ BÊ. (erkeğe söylenir)

Zazaca : (Ti) WEŞ BA. (kadına söylenir)

Zazaca : (Şima) WEŞÎ BÊ. (bir'den çok kişiye söylenir)

Zazaca : BERXUDAR BÊ. (erkeğe söylenir)

Zazaca : BERXUDAR BA. (kadına söylenir)

Zazaca : BERXUDARÎ BÊ. (bir'den çok kişiye söylenir)

-Ti yê sekenê, rihatê ? (Sekena rinda?)

-Ti weş bê, nika rinda, ti senînê?

-Bexudar bê... ravêreno...

Siverek,Çermik, ve Gerger'lilerle konuşursanız bu diyaloga aynen şahit olursunuz.

Sonuç olarak komplekse kapılmaya gerek yok. Birisine Zazaca teşekkür etmek istiyorsanız rahatlıkla:

WEŞ BÊ, WEŞ Û WAR BÊ, BERXUDAR BÊ diyebilirsiniz.

DERSİM YÖRESİ VE BERXUDAR BÊ DEYİMİ

Dersim yöresinde yaşça küçüklerin büyüklere “BERXUDAR BÊ” demedikleri, ancak büyüklerin küçüklere söyledikleri, şeklinde bir kanı vardır.

Kanımca bu durum yaşla ilgili olmayıp, çocuk yetiştirme, yetiştirilme ve nihayetinde eğitim ve toplumsal kültürle ilgilidir.

Şöyle ki bizim gibi toplumlarda -ve genelde köylü toplumlarda- ailelerin çocuk eğitimi konusunda yeterli düzeyde olmadıkları aşikardır.

Bu nedenle bu şartlarda yetişen çocukların nezaket kuralları, konuşma adabı v.b. konularda istenen seviyede olmamaları oldukça normal bir durumdur.

Eğer Zazaca konuşan bir ailede büyüdüyse hafızanızı biraz zorlayın. Anne-babaların çocuğuna, “yapılan bir iyiliğe karşı karşındaki kişiye teşekkür etmelisin” diye bir telkinde bulduklarını hatırlıyor musunuz?

Bu tarz eğitim bir yana, çocukların, büyüklerle konuşmasına, büyüklerin arasında bulunmalarına dahi izin verilmezdi.

Bu verilerden yola çıkarak şu kanıya varıyoruz ki küçüklerin, büyüklere “BERXUDAR BÊ” dememelerinin nedeni deyimim içerdiği anlamdan dolayı değil, bu deyim kullanacak kadar rahat ve serbest yetişmemiş olmalarındandır.

Yukarıdaki düşüncüyü destekleyici diğer bir nokta; Hangi toplumsal tabakaya, hangi kültüre ait olursa olsun genelde çocuklar, “Nasılsın ? “ sorusuna sadece “İyiyim” diye cevap verirler.

Teşekkür etmesi gerektiği konusunda telkinde bulunulmadığı takdirde bu çekingelik ve / veya alışkanlık belli bir yaşa kadar devam eder.

KAYNAK: internet

<http://members7.boardhost.com/vengureng/msg/1384008700.html>

Havadise zazayan

berxudarene: berxudar kene, ez to re berxudarene/berxudar kene

arzdane: marzdane, ez to re marzdane (arzdane/mersi kene)

berxudar/marzdika: tesekkur

Marazdarr Zaza

Apoist Kürdün hayali Zazaistansız bir coğrafya,

Kemalist türkün hayali de hem kürdistansız hem de Zazaistansız bir Türkiye!

Apoistler ile Kemalistler Zazaistan üzerinden aynı ırkçı düşüncele sahiptirler.

ZAZA DİLİ ve KÜLTÜRÜ

Çok sayıda dilbilimcinin katılımıyla UNESCO'nun 21 Şubat 2009'da yaptığı açıklamasında ZAZACA'nın tehlike altındaki diller katagorisi içerisinde görülmesi ve hatırlatılması Zaza yurtseverlerini, aydınlarını harekete geçirdi. Hatta bazı çevreleri en azından etikledi diye düşündüm ve uygulandım.

Çünkü tartışma Zazaca'nın yok olmaması üzerine yoğunlaşmış ve hareketlenmişti. O dönem eli kalem tutan hiçde küçümsenmeyecek bir kesim çeşitli sitelerde ZAZACA'ya ÖZGÜRLÜK istemlerini dile getirdiler. Örneğin; bir çok kişi bundan sonra makalelerini Zazaca yazarak dilimiz için bunun bir adım, bir başlangıç süreci olduğunu söylüyordu.

Ve ZAZACA yaşatılmıyordu.

Bence dillerin, cinslerin, halkların, dinlerin eşit olduğu, farklılıkların hazmedildiği bir dünyada yaşamak her kesin hakkı olduğu gibi Zaza dilinin ve Zazaların da hakkıdır.

Kendiliğinden anlaşılması gereken bir gerçeği tekrarlamak bana acı veriyor.

Ne demişler, gerçek çoğu kere acıdır.

Evet beyler, bir çoğumuz Zazaca'nın sanat, şiir, felsefe, politika, sanıkı u hêkati ve XIZIR'IN dili olduğunu biliyoruz.

Bu güzel dili ninelerimizden, annelerimizden borç aldık. Onlar Zazaca'nın kendinden sonraki nesillere taşınmasının mücadelesini verip, bu ezgi yüklü dili günümüze kadar getirdiler. Onlardan devr aldığımız bu güzel mirası borç bilerek bunun için bütünleşip yaşlı, genç, kadın, erkek farkı gözetmeden, politik rengi ve düşüncesi ne olursa olsun "Zazaca İçin Demokratik Haklar İstiyoruz" imza kampanyasına güçlü destek vermemiz gerekiyor.

Bir toplumun kendi dilini özgürce konuşması ve o dilde kendini ifade etmesi için caba harcaması kadar insani bir hak olamaz.

İnsan diliyle vardır.

İşte siz o zaman Besa Şiae, Amık Yemose, Serife, Xeyzane u Fatose'nin torunları ve miras sahiplerisiniz.

Siz o zaman demokrat, çağdaş yurtsever olmanın gerektirdiği sorumluluk bilinci ile özgürlüklerin yanındasınız.

Sözüm aynı şekilde Kürt, Türk aydın ve demokratlarındadır.

Mezopotamya'nın en eski dillerinden biri olan Zazaca'nın yok olmasına karşı kayıtsız kalmak bu yüz yılın insanlık ayıplarından biridir. Zazaca'nın yok olmasını beklemek, bir toplumun ortadan kalkmasına imza atmak demektir. Yok olan tarihtir, kültürdür, insanlıktır.

Ölümü seyretmek, ölüme ortak olmaktır.

Seyreden de, katil kadar suçludur.

En azından kendi dilinize, toplumunuza istediğinizi Zazalara ve Zazaca'ya da isteyin.

Bu topraklarda birlikte ama eşit ve özgür yaşamasını öğrenmeliyiz.

İnsanım diyen, bu bilinci taşıyan demokratik çevreler ve kurumlar baskı altındaki dillerin özgürlüğü için aktif destek sunmalı, çevrelerini harekete geçirmelidirler.

Bir şey yapamıyorsanız, hiç değilse Zazaca için bir imza verin!

Küçük de olsa bir adım atın.

Atın ki bugün ve gelecekte birlikte yaşamak için bir başlangıç olsun.

Atın ki umudlar sönmessin!

See Translation

9 Taraye mereve (perodaişe) indiya kuweno war şiware (daşatere) indiyai

NEW DELHI, Gavar 8 2013 yew (je) taraye mereve (perodaişe) indiya Yene kuwet war diyare şiware Gujarata .

Rumetare taray veciyai taray ra hui eşt tehere (tevere) tey taray ra; rumetare taray weşo, dasuaro, dasinayo.

War kuwetiş nazdi jamnagara Gujarata yew (je) Mig 29 şî perait (maxşat) razerina.

Kesi ne zanat (zumat) qey (çira) keza veciya ya yi viraziya; isasaş viraziya seye kenyeno (keryeno) seni keza viraziya.

Ferman viraziya perseyero seye keryero seni keza peydayiya.

The Halabja massacre: the people of Halabja region (Hawraman and şarazoor)

The Dersim massacre: the people of Dersim region (Zaza)

The Piran massacre: the people of Piran region (Zaza)

By Nergiz Bal

Nergiz Bal

Hem şîir, hem yeri;))

At bızeweca lac biyera ben'u werza,
Kek u bıra bı bi wayırı lac, tıra waciyeno bırarza,
Eger nasib bı bo 'em ino sıft boxelesiya yeno yew 'emza,
Tıpın ariker yewca beni yew qor'u zaza.
Nergiz Bal

Nergiz Bal

Kurdi sebay ma asimile kerdış şew-roc ha xebetiyeni. Qay şıma yın ra nome gêni? Xura nêti yın zi ona'u!!! — with Zaza Xeber and 6 others.

Nergiz Bal

Bıra tı mı vaci! Nomei dergi ra mevaci pêserok.. Pêserok kurdiyo, ma vaci dergi hina weş beno çımki zoni madı m'enai "Derg" esta, dergi zi yew m'ena ifade kena. Le feqet eger ma kurdi ra pêserok bıgiri u ona vaci, o mehel ma asimilasyon rê zi ber akerdış rê beni sebeb, ino wazit zi d'ewai ma topal verdon'u. Gerek ma hindok natara bi, teniki ma taqib keni wa asimilasyon ra dūr moni. Çı kelam, qal, vate lazım bı, xu miyondi mişewre bıkirı u gorei mişewre'dı qerar bıdı...

13 dakika önce · Düzenlendi · Beğen

10 Kabul gure (kare) ramaye (haxştiye) Tehrani re berxudareno (marzdano)

Vezire gureye (kare) xarice Afganistanis Zarar Ahmed Moqbel Osmani resmibya (resmiya).

Kabul gure (kare) ramaye (haxştiye) Tehrani re berxudareno (marzdano/arzdano)
Kabul baris icin tehrani tesekkurler

Posemve Gavar 14, 2013

Veziye gureye (kare) xarice afganistan Zarar Ahmed Moqbel Osmani vahmat, berxudarat
(marzdat/arzdat) gure (kare) irani ramay (haxhsti) virazene re diyare Afganistana.

Osmani isaret kerd pe het amaiş veziro diyim (diyine) diyare irani asya -pasifigi re hem gureye (kare)
peroyoni (vispini) Ebrahim Rahimpour çarşemve vat.

Idareyice Afgani vat: o gereyo mavene afganistan-irani useynero (hira keryero).

Rahimpour, hete (kişta) hui ra vat maven afganistanibya irani re rewta (reuta) veryina miyoneya.

Ronaişe (niyasadaişe) rama (haxşti) hem emniyet , metiye Afganistana raevo, irani re hem diyare
ainyai (bini/vini) dirun (dormi/çorşmi) re .

Tehran wazeno hadreyo raresnaişe teyeuiti (temi) hem emniyeti diyare Afganistani ro.

O raevo ubi (wurn) diyari maveni nazdi kere hem sareynere 2 embriyuni.

Amerika serete şi Afganistan, riye Bin ladin ra; ser 2001 , Taliban wardat, idarey ra eseret , diyare
Afganistan hima (hona) rama (haxşti) ne vineno.

Iran, miyonçi diyaro embriyun Afganistani re , vendat fin fin dermun wazeno diyare Afganistani re;
iran wayire manaya berzi niyo.

Iran naişnano diyare xarici ne-emniyeti re, ne-osayaiş re; zor diyare teher ra umet (amat/ume) miyion
diyare Afganistan.

11 Lenovo yena nazdi Apple Samsungi

Gavar 14, 2013

Lenovo yena našta Apple Samsungi
Lenovo Samsung Applelín yakinina/yanina gelir

Lenovo Group pesne Samsung hem Apple yena veryina Samsung esto pesne ra apple yena, nuna (nika)
Lenovo yeno nazdi Apple hem Samsungi.

Lenovo computer (maratari) virazeno , ser 2012 ra tele zedesti roşeno tehere çiniya , o nuna (nika)
heruna LG Koreyayi viyerenno (vereno).

Hemser (esmer) Lenovo Hewlett-Packard co ra veret, anguşa (çemçeya) veryino.
Hewlett-Packardi heriniye het Acer ra (çine taiwaniyo).

Lenovo, hemser (esmer) K900 smartphone telo virin bewet (berd) meydun, se ra 84,5 rotiş berz şi ezget
12,9 milyon teli roti se ra 5,1 numoro howte (hawt/hot) ra şi numoro 3.

ver ana (na/ina) aşma hanaişe Lenevo varedata se ra 36. 219,7 milyoni .

Lenevo hacana (dewam kena) binge meydune diyare çini ra besena şuna şiaonana, se ar 95 teli çina
roşyene (roşine).

Lenevo ercun teli roşena bena meydun ro , zey (yeuwt) xiaomi, Yulong, coolpad se ra pancas ercune
iphoni ra hem Galaxy ra ; lenevo diyare çiniya veryin niya a pesne ra yena numore diyim (diyina);
pesne samsungi ra yena sera 13, samsung se ra 21 o.

Riye Galaxy 3 samsungi appla zaf (visiy) roti, mayvend pe Apple hira kerd useynet .

Samsungi 80.4 million smartphones henseyo veryiya roti, se ar 32,1, apple 30.3 milyon rot, henseye ay
şi war meyduna se ra 14,3 ra a 12,1.

Apple ra iphone 5s hem iphone 5c beriyay (beniyai) a meydun henseye peyniyai (sera).
Persaiş esto tele iphoni re .

LG, 12,1 teli roti hesneye ey varedat weyset ha ca se ra 4,1 ra a 4,8, par (sero veretey ra).

12 Israil zayah 9zengen/çek) ne beno Azerbeijan re persaişe rusyay ra

Gavar 11, 2013

Israil zayay (zengen/çek) ne beno Azerbeijan re persaişe rusyay ra

vezire xarice israeli newe ra vurnaişe azdayi (arezi) viraşti wereya zengeni (zaya/çeki) azerbeijana; pesrasi rusyay ra; rotişe zengene (çeke) handraişi (veremnaişi) aviheyniyai (vindarniyai); idareyice israeli ne waşt çi vacere usni (ustu) havadisi.

Ustaye (wistaye) mavene beynemiye (bumiye/anguş/çemçe) Martin Piotrowski vat: persaişe Rusya umet (amat/umı), ne waşt ahenge diruni (çorşmi/dormi) vurnero

Azerrbaijan yew (je) diyaro zaf (visiy) zengene (zayaye/çeke) israeli herineno , 1,5 milyard ponota amerika israelibya wereya newi viraziye.

Ser umnune (umuye/amnane) 2013, nişraişe (datişe) zengene veretreişi (pawetişi) beriyai (beniyai) bingey werey ser 2011-2012 .

Rusya 1 milyard zengen (çek/zaya) bena roşena azerbeijani re vasangaye eskeri (keri); zagone veretreye (pawetişe) fuzey rusya roti ercaye 1 milyard ponota (kaxida).

Ustaye siyasetici Rusyay ra Alexander Krylov, rusya çek (zengene) bena Azerbeijan re verezaişe Rusya tepişena. Verezine Rusya hona (hima) esto usni (ustu) Bakuya.

13 Nasrallah vaceno hezbollah maenanuno Siyriyai (suriyai) seing o gereyo

Gavar 14, 2013

Nasrallah vaceno hezbollah maenanuno Siyriyai (suriyai) seing o gereyo

paytare (servere) Hezbollah Sayyed Hassan Nasrallah Posemve vat: hitaye (gurube) hezbollahi perodatene piya idareya Syriye maenanune sieng o gereyo .

Seing (key/çey) serevdey/muney este perodanene re merev kene re, esteişe ma maenanuno, Nasrallahi vat , ey vat merasime asureya jarestare Beiruta .

Hezbollah kişta (hete) idareye siyriye tepişeno, Tırkiye Suudi Arabiya kişta (hete) isyunkari tepişene.

Ters esto merev (perodaiş) hemireseno pereno diyare ainyai (bini/vini); iraq, tırkiye (fuzeye patriği şi tırkiye), libenon urdun, israil hima (hona) terse perodaişe Siyriye esto.

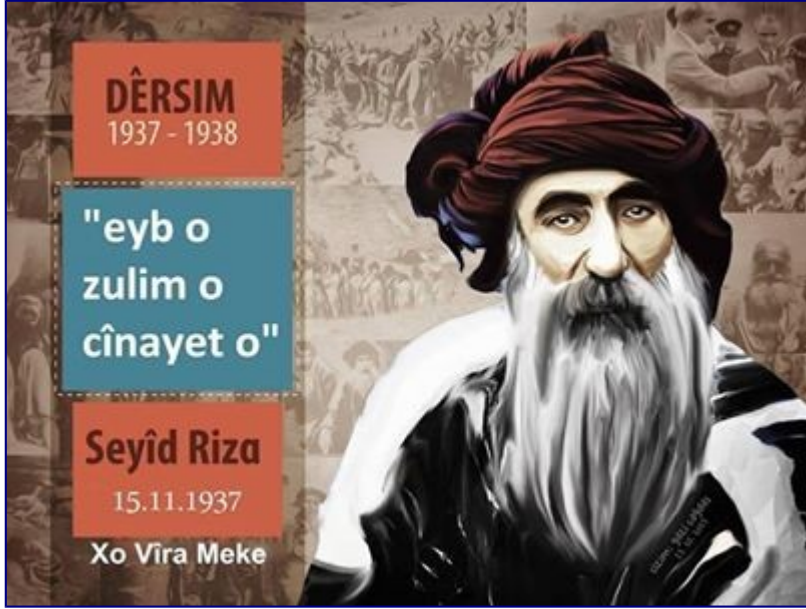
Libenon zafiy (visiy) perodaiş (merev) ra decena.

<http://www.jpost.com/HttpHandlers/şowImage.aspx?id=230225&h=236&w=370>

Zaza Xeber

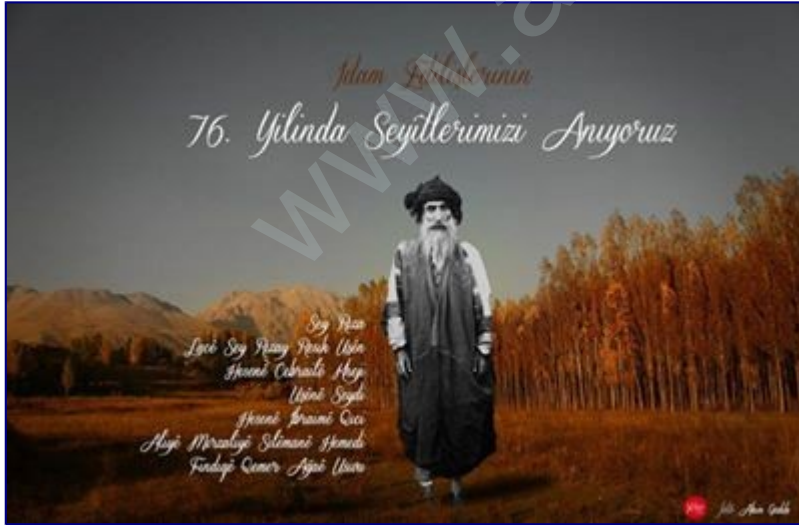
[Zazan Sanli](#) added a new photo.

[Mesut Asmên Keskin](#) şared [Jêle Graphics's](#) photo.

7 pilê Dêsimi eştî dare
70 hazar Dêsimic eşt qersunu ver..
Sîma ma viri derê...

7 Dersimian leaders have been hanged 76 years before
70.000 Dersimian Alevi Zazas, Kurds and Armenians have been killed thereafter
We rememer you...

[Düzeltme...](#) (Mesut Keskin'e tsk ediyoruz)

ZAZA Edebiyatı

İnsu merdse beni keni bın e'rdi
Derdu külu deji qesebaym werdı.
E'rdü qesebara kum zaf cumirdı
Daye eşquk zazawu çımu serdı.

See Translation

şare · 4 · ·

Masum Dinc

Daay ma zazayi baaw ma zazayi
Daay zazayeyma qeder Homa'yi
Day Homa'y ma vıcinay u arıdayı
Vıcinaye teqwadu aw kari Homa'yi.

By Zazahaberajansi

Bitlis'in Tatvan Devlet Hastanesi'nde doktorlar hastalarına 4 dilde hizmet veriyor. 4 farklı dilde hizmet alan vatandaşlar ise memnuniyetlerini farklı dillerle dile getiriyor.

E-Posta Gönder | Yazdır | Twitter'da Paylaş | Facebook'da Paylaş
HAKAN OKAY

BİTLİS (İHA) - Bitlis'in Tatvan Devlet Hastanesi'nde doktorlar hastalarına 4 dilde hizmet veriyor. 4 farklı dilde hizmet alan vatandaşlar ise memnuniyetlerini farklı dillerle dile getiriyor.

Türkçe, Kürtçe, Zazaca ve İngilizce olmak üzere 4 farklı dilde hastalarına sağlık hizmeti sunan doktorlar, gelen hastaların şikayetlerini de hastaların diliyle dinliyor. Yapılan uygulamayla hem vatandaşların şikayetleri daha iyi anlaşılırken, kırsal kesimler ve köylerden gelen hastalar ise Türkçe ifade edemedikleri şikayetlerini Kürtçe, Arapça ve Zazaca dillerinde rahatlıkla anlatabiliyor.

Hastanede verilen 4 dilde hizmetten hastane yönetimi olarak kendilerinin, doktorların ve hastaların oldukça memnun olduğunu belirten Hastane Başhekimisi Mustafa İkizek, bu sayede hem doktorların hastaların şikayetlerini daha iyi anladığını hem de hastaların şikayetlerini kendi dillerinde doktorlara

daha iyi anlatabildiğini söyledi.

Hastanede Kürtçe, Zazaca ve İngilizce bilen doktorlar olduğunu ifade eden Başhekim İkişek, “Bende genellikle vatandaşlarımızla Kürtçe sohbet edip dertlerini Kürtçe olarak dinliyorum. Hastanemize gelen hastaların büyük bölümünü Kürtçe, Arapça ve Zazaca bilen vatandaşlar oluşturuyor. Bu nedenle özellikle köylerden gelen yaşlı hastalarımızın bir çoğu şikayetlerini Türkçe olarak ifade edemiyor. Hal böyle olunca gerek doktor gerekse hastalarımız sıkıntı yaşıyor. Ancak şimdilerde ise hastanemizde bölge ki illerden gelen doktorlarımız görev yapmaktalar. Hal böyle olunca da bu doktor arkadaşlarımızın birçoğu Zazaca ve Kürtçe dillerini çok iyi biliyorlar. Bu bildikleri diller sayesinde gelen hastaları kendi dillerinden dinleyip yine onların diliyle onlara bilgi veriyor. Bunun yanında İngilizce bilen arkadaşlarımız var. Bu dil çok kullanılsa da bazen yurt dışından gelen turistlerin hastaneye başvurmada etkili oluyor” dedi.

“DOKTORLAR DA VATANDAŞLAR DA DURUMDAN OLDUKÇA MEMNUN”

Çok dilli hizmetin verildiği Tatvan Devlet Hastanesi'ndeki bu uygulamadan doktorlar da vatandaşlar da oldukça memnun kalıyor. Hastaneye gelen hastalarını Zazaca dilde karşılayan Kardiyoloji Uzmanı Uzm. Doktor Yaşar Akay, bu sayede hastalarının şikayetlerini daha iyi anladığını ve hastalarının da şikayetlerini daha iyi dile getirdiğini belirtiyor. Çoğu kez hastaneye gelen hastalarıyla Zazaca konuştuğunu ve dertlerini Zazaca dinlediğini ifade eden Dr. Akay, “Hastalarım ilk başta benim Türkçe konuştuğumu düşünüyorlar. Ancak ben Kürtçe ya da Zazaca olarak konuştuğumda ise ilk başta biraz şaşırıyorlar daha sonra ise rahat bir şekilde şikayetlerini Kürtçe yada Zazaca olarak anlatmaya başlıyorlar. Hal böyle olunca bizler bir birlerimizi daha iyi anlamış oluyoruz” dedi.

Türkçe konuşmayı iyi bilmediğini belirten köylü vatandaşlardan Ramazan Akın, ise doktorların kendileriyle Kürtçe, Zazaca ya da Arapça konuştuklarında kendilerini çok daha iyi ifade ettiklerini anlattı.

Vatandaşlardan Zahide Yavuz ise, “Artık gittiğimiz her kurumda istediğimiz dilde hizmet alabiliyoruz. Çünkü Türkçe olarak bazen kendimizi tam ifade edemeyebiliyorduk. Ancak şimdilerde ise başta hastane olmak üzere birçok kurumda bunu görmek mümkün. Bu da bizleri son derece mutlu ediyor” dedi.

By Zazana Dergisi

ZAZANA DERGİSİ SEMEDÊ/QANDÊ ZAZAYO VEJÊNO!
PAŞTİ BİDİ KI, WA TIMU VEJİYO!

.....
ZAZANA DERGİSİ ZAZALAR İÇİN ÇIKIYOR!
DESTEK VERİN Kİ, SÜREKLİ ÇIKSIN!

Zaza Edebiyatı

By Zaza Zazadir

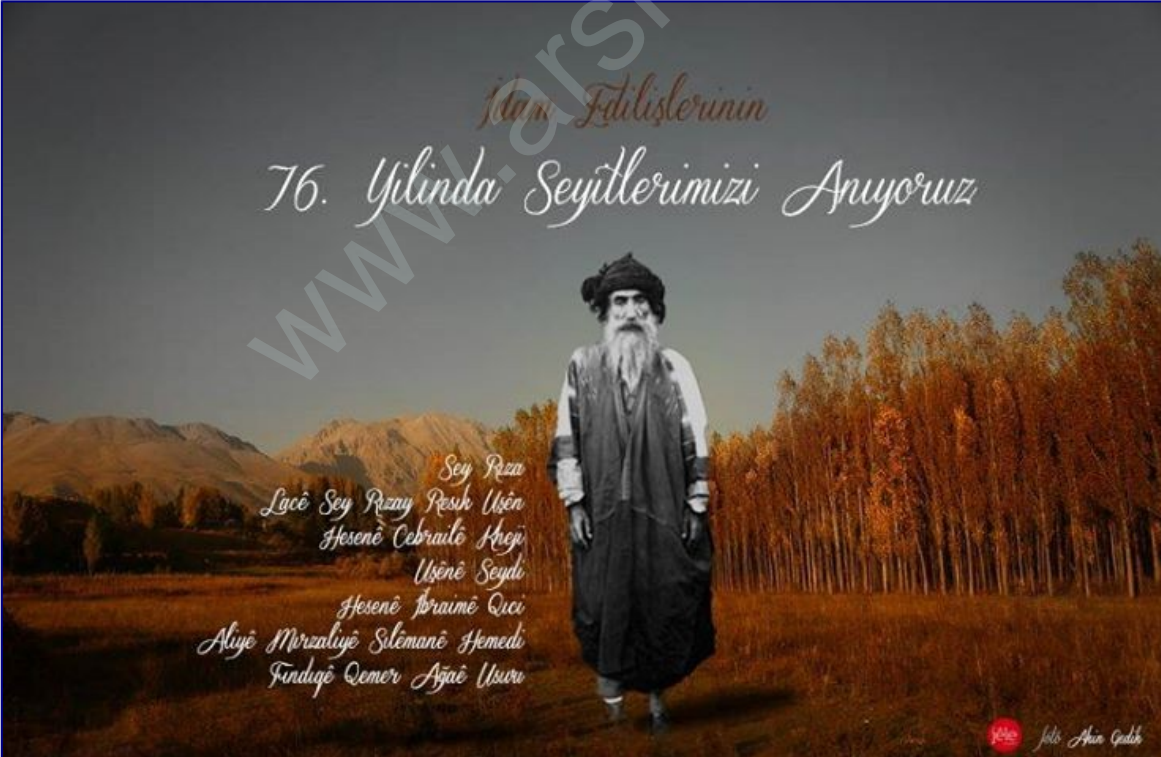
ZAZA OLMAK BİZİM İÇİN ŞEREFTİR. ONURDUR. KİMSEYİ YOK SAYMIYORUZ. HER HALK,HER MİLLET BİZİM İÇİN ŞEREFLİDİR.ONURLUDUR. AMA FAŞİSTLİK YAPAN VE İNKAR EDEN , YOK SAYAN %100 ŞEREFSİZDİR , ONURSUZDUR , HAYSİYETSİZDİR!!!

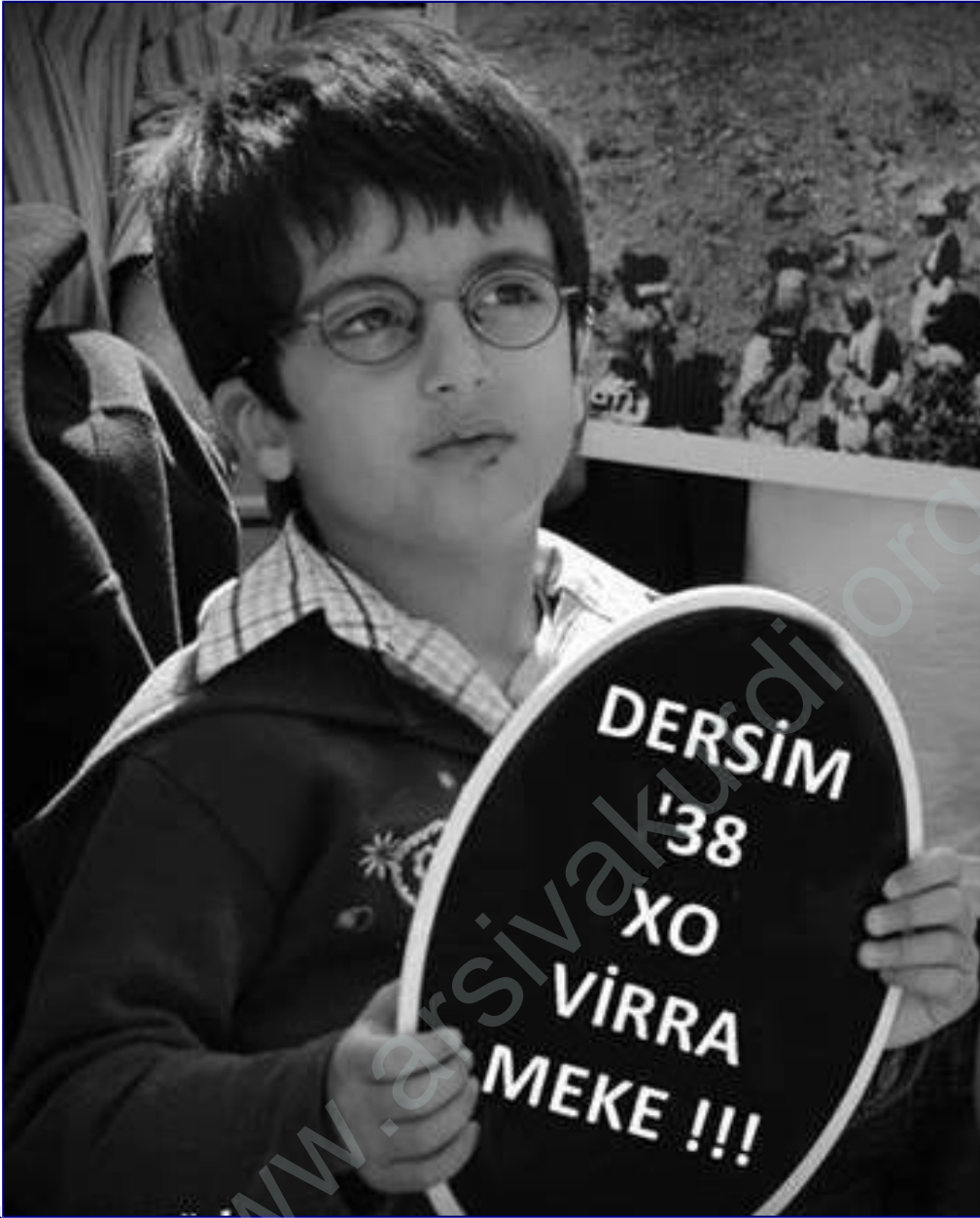

By Jêle Graphics

[Düzelme... \(Mesut Keskin'e tsk ediyoruz\) — with Erdal Yado and 24 others.](#)

[By Zaza](#)

[By Daimi Doğan](#)

SEY RIZA

Duwele, qırrimê Dêrsim de Sey Rıza şaki name kerdo ke, çimê homete de ca mecero. Dêrsimiju ra tayê ters ra, tayê ki xenetiye ra kute na qese dıma. Ewro Sey Rıza, çimê qom de xoverdayişê Dêrsim de ju nisan o. Gezevtulayena duwele re ki neynık o.

Ameyena riyê dinayê Sey Rıza, tam belê niya, hama jêde arêkerdox(cigêrayox) 1863'ine de PPulur de dewa Lirtik de amo riyê dina vanê. Sey Rıza aşira avasu ra lazê Sey İvrayim biyo. Çar domanê Sey İvrayim ra qızê xo biyo. Sey İvrayim dewa derê arey de ke merdo, rawa xo Sey Rıza re caverda. Jêde waxt werte nekuto Sey Rıza, lirtik ra vejiyo u binê koyê tujik de amo dewa ağdat. Sey Rıza dı rey zewejiyo. Zewezo verên çêna Diyap Ağa yi de, zewezo peyen Bese de vırašto. Zewezo verên ra tayê qeydu de dı laz biye vajinê. Namê lazı Ali Rıza u Ali İhsan biyo. Zewezo peyen ra ki Sey Hesên, Bıra İvrahim(Bava) u Resik Wuşên biyo. 17 kengezere (amnona peyêne) 1937 de merdimiya(aqreba) Sey

Rıza ra, derê laç de 21 teney kişiyê. Wertê meyitu de Bese, Sey Hesên, cenîya xo Anîke u hire torn ki biye. Na qırrım ra çêna Sey Rıza Leyla, tornu ra Hesên, Nare u Cemila wes vejîyê.

Sey Rıza zaf çî de qesê Sey Wuşên re tivar kerdo. Sey Wuşên xo re heval vênito. Sey Rıza qırrımo hermenu de iye ke ame dêrsim inu re wayir vejîyo. Mordemê xo dê lewe. Tayê hete qers ser, taye ki hetê cer ser berdê. Urus ke amo Sey Rıza osmanij de peymanê viraşto. Erzıngan u verê erzirom de urusu de herb kerdo. Sey Rıza serva na heqberîye ser, duwele ra nişan guretê u xeylê waxt ki idareyê erzıngan de mendo.

Rındiya Sey Rıza u duwele jêde nêşîya. Çîke qırrımê qoçgiri ser Sey Rıza duwele re naleyt onto.

Alişêr, Zarife u Alişan Beg re wayir vejîyo. Nuri Dersimi de hevaliye gureta. Nuri Dersimi kıtavê xo de Sey Rıza re; “Qedrberz ju welatız bi”, vato. Tayê aşuru no hal ser Sey Rıza de no hure, hama ey gos kes nêno. Bebexten nêbiyo. Na zerrêpaken u diyaxena Sey Rıza çımê sarê dêrsim de cayê ey qeyim kerdo. Qırrımê dêrsim de, na semedu ra sarê Dêrsim ju qesê ey re tivar kerdo. Dorme ey de biyê top.

Serverê tırkiya İnönü 1935 de şîyo Dêrsim. Peyser ke amo 25 gağan 1935'ine de qanuno tunceli ra namê dêrsim vurno. Seyêkaro umum têdar kerdo. Korqomutan Alpdoğan pasa ardo ser. Na qanun ra Alpdoğan, sarê dêrsim bêpers kıştene u dardekerdene re mafaq biyo. Duwele hete ra ki asın ra ray viraşte ke dormê dêrsim biçarno.

Her çî ke kerdo tam qırrımo verên 4 gulanê 1937 de virajîyo. No qırrım de welıxa Atatürk Sabiha

Gökçen ki biya. Qırrımo dêrsim de Atatürk Terabzon ra sorê(plan) viraşto. Servezir Celal Bayar virameyîsê xo de vato; “Atatürk: Ez serbarîyê cen xo ser, dêrsim re pîrodê” vake, ma ki da pîro...”

Dêrsim de 1937-1938 de reqeme duwele ra 13 hazar ra jêde(ma zonêne me ke no 50 hazar ra jêde ro) ison kişîyo. Reqemê duwele ra 12 hazar ison ki cavurnê, hama ma zonêne ke 5-6 qat neyra jêde ro.

Sey Rıza qırrım ke deske gureto, no qırrım ver de vınito. Tayê waxt mamurê duwele de do pêro. Tayê waxt ki mirê aşuru de amo têlewe, verê qırrım de çitur vîndenê o qeseykerdo. Hama duwele ebe teyyaru ebe çêku u topu ra ama dêrsim ser. Dostê xo Alişêr u Zarife ke serva xenetiyê Rayver ke kişîye, canê xo zaf dezo. Çîke dostê xo vind kerdê. Hama xenetîya bîrazayê xo Rayber ki zaf canê Sey Rıza dezna. Çımê halvori de pile aşuru ra ame têlewe u awa muzır ser iqrar do juvini. Xeylê waxt herb kerdo, hama qırrım ke jêdiyo u meyitê Dêrsimiju ke jêdiye, xo tayê çî re semed vênito. Serverê xoverdayîş Sey Rıza, xodariya(iradeye) aşuru ra amoke şero erzıngan de wali de qeseybîkero, duwele pêgureto. Nuri Dersimi; “Serdarê leşkerîye u waliyê erzıngan tayê ved dê, Sey Rıza, serva peyname amo ke şero Erzıngan raye de pêgureto”, vano. Dersimi, Sey Rıza, bonê vilayet ra ke veto ; “Hukmat bêserêf u jureker o” deyın zirço vano. (5 Eylöl 1937/ KTD/sf.288). Belgeyo Serekerkanîyeya pêroyi de; “Sey Rıza roza 10ê Êlule saete 22.00'ine de, 7 mordemu ra piya bêçek, candermunê Erzıngan re taxalet biyo...” vajino.

Ewro tayê vanê, Atatürk ke amo xarpet, Sey Rıza berdo istasyonê xarpet de leyê Atatürk. Atatürk na camaliyayîs de; “Ef bıwaze ke to ef bıkernê”, vato. Sey Rıza zonito ef ke waşt, dêrsim cenê bandıra xo, qawul nêkerdo. Nata cavê xo do: “Mı jur u dubarê sîma de bas nêkerd, no mı re bi derd/ Sîma ver de çêwt nêbine , no ki sîma re bıvo derd.” Ewro taye ki vanê; camaliyayîsê Sey Rıza u Atatürk çin a. Sey Rıza na qesey ju mektube de nusnê. Mektube da Î.S. Çağlayangil ke Atatürk do. Ey ki dîma mektube da Atatürk. Dîma Î.S. Çağlayangil; “Hebera Atatürk ke biviyene kes darde nêbiyene”, vato ke, kes Sey Rıza raver(server) mevêno. “Dêrsimiju ra 6 hazar teney xarpet te serva effe Sey Rıza biye top”, vato ke juro xo qeyim bo.

Jê tîyatroyu ju mehkême de serrunê Sey Rıza kenê kılm u cırmo darde kerdene danê. Sewa bazar(yewseme) de (15 gaware 1937) verê sodır farê arevu verde Sey Rıza, lazê Sey Rıza Rezik Wuşên u hevalê inu ra 5 teney darde kerdê. Sey Rıza Î.Sabri Çağlayangil ra vato ; “Raver mı darde bıkerê, lazê mı(Rezik Wuşên) mı ra dîma darde bıkerê.” Xezevtulawu no bila nêkerdo. Raver laz darde kerdo ke canê xo bıdezo. Dardekerdena Sey Rıza, Çağlayangil niya vata; Serd bi, dormede kes çine bi. Hama Sey Rıza tı vani her ca de mîlet esto, tari re qeseykerd; “Ewladê kerbelayme/ bêxetay me/ bêgunayme/ ayıvo, zılmo, cinayeto.” No mordemo kokım rap rap feteliya çinganê tom da, la eşt vilê xo .Lıngê dê sandali u xo ve xo darde kerd.” Jêde fikre gorê; cendegê Sey Rıza dîma hewz mebo deyın vêsno. Wela

cendegi ki binê hard de dawê.

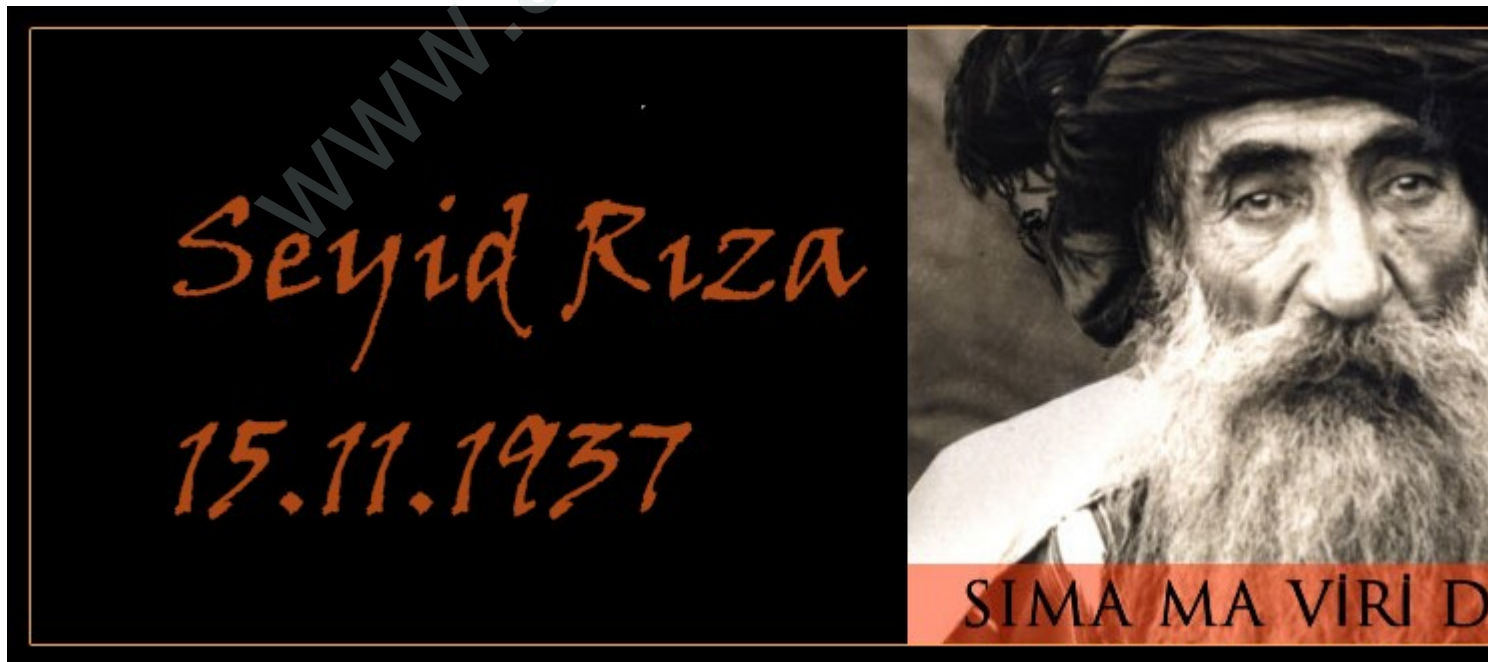
Tayê, na girê ser vanê; “Dêrsim de sarêwedernayis biyo, duwele no semed ra hêrişê Dêrsim kerdo.” Ninu ra gorê, sarê Dêrsim qırrım haq kerdo. Wertê ninu ra mebus ki estê. Hama çiyê xo virra kenê ke, kam ke cancerê(cellad) xo bêguna vênito, cancer o ki morım nêverdo. Ninu hata na waxt je Î.S Çağlayangil, “Xebera Atatürk ke biviyene Sey Rıza darde nêbiyene”, vatene. Hama nıka tarix jurê ninu ke keno eskera. Qom ra taye, halê ninu sendromo stockholm ra areze kenê. İye ke qırrım vênito, belka no halê inu re cav beno, hama qırrım serra domanê inu, tornê inu, nıka ki domanê tornu omrê xo ramenê. Na waxt de êndi kes, kes re mutaz niyo. Ters re semed, jêde çî ki nêmendê. Ewro halo ninu gereke serva dewlemendêni u çîfat ra areze bıvo. Nê ewro nişte ra dime duwele, jürünê jüvin dıma sonê. Ewro ninu de ju pıtike ke vıjdan mendo, gereke na raye ra ca be. Çıke nê, na hal ra verê vıjdanê Tırkiya de ki vındenê. Vajime, na rozu ‘zonê dayıka xo ra perwerde’, tırkiya de qesey beno, hama zonê dayıkê; kırmancki u dêrsimij ju serverê partiye vejino vano; “Zonê dayıke nêbeno, çıke welat keno parçe”. Ewro Dêrsimiju ra ke pers bıkerme pêro, zonê dayıke de perwerde wazenê. O waxt gereke pers bıkerme no siyasetdar(feyndar), siyasetdaro kam yo?

Hometa ma, ewro gereke kamiya xo re, zon u kulturê(zagon) xo re, Rayberunê na waxt re ki rıke(yinat) wayir bıvejıyo. Eke niya nêkerd, astikê Sey Rıza u meytunê ma, binê hardo şa de hona zaf suzenê.

Daimi DOĞAN-Dersim Gazetesi

By "Zazaki Muzik = Muzikê Zazaki" ©

14 Hamas isaret kena tawe perodaişi (merevi) israeliya vir kena, bena vir

GAZA, gavar 14 – pere eskere (kere) Hamasi -Qassam Brigades meraime eskere(keri) tepışt Gazaya yew (je) sere merevi (perodaişi) israilibya vir kerd vir berd.

Hamasi raketi, fuzeyi zengeni (çeki/zayay) moti (miseti/moceti) hanzara (hazara) riye gureteo eskere (kere) hamasi veryeti merasima piya jipe eskereye cadeye Gazaye ro.

Eskere (kere) hem siyasetice berzi ensiyai merasima, servezire idareye Hamasi Ismail Haneya, merdemo piyete/mete hamasi Mahmoud al-Zahar, vac (qese) kerd, vat hamas zengeni(zaya/çeki) ne verdana vera (patuy) israeli.

Ma birra (bini) ne verdana, ne avihaynene (vindarnane) perodaişi (merevi) pe zengena (zaya/çekibya) duşmaino sionist , ne avihayneno (vindarnano) tunel keneno (kineno) karay (sindori) ro; ma sindori (karaya) ne sinaseme (sinasene), al Zahari vat: ey vendat servere (paytare) Filistini ramayi (haxşti) vindarnaro (avihanaro) israilibya.

Ra'ed Sa'ed, o yew (je) vertematore brigade al-Qassam vat: israel bira (bini) emniyete ne maenano tey diyare ma ro tey zemine (hara/harde) may ro; i siyaseti hui hausene, tepşene zemine(hara/harda) ma gene (cene), me cumiya al Aqsa Mosque.

O vaciya: hamas hem eskere (kere) hamasi şatayaye/zaife; ez inu ra vune (vane) I dhuşe (çoyte/mitiye) Saedi vat; ma hadreye merev akene (akeme) perodane (perodame) peperene (pepereme) vispi (her) taw ro , duşmaine ma ne avihayneno (vindarnano) keye (çeye) newi usni (usyin) zemine (hara) ma virazeno qudusi henseye israeli keno merdeme ma kişeno.

Hamasi derewse hui berz bewet (berd); fedayi resmen ahmed jabari berd (bet/bert/bewet), vertematara peyniye al Qassam.

15 Misir rusya wayire munzure (mereme/manaye) hamkaraişe (hamgureişe) eskere (keri) useynene (hira kene)

KAIRO, Gavar 14 reye idareyice Rusya şî misir PoSemve maveni misiri useynere (hira kere); I wazene mavene eskereye (keriye) hem siyasi berz kere, useynene (hira kene).

Idareyice rusya şune, amerika serete zengene (çek/zaya) ne bena Misire; rusya seva vinena , amerika serete taye (heve) paştidare eskere (keri) tepışt ne waşt şero Misiri re; riye wardaişe Morsiy re.

PoSemve vezire veretre (pawetişe) Abdel Fattah al-Sisi pe het umet (ume) piya servezire veretreye (pawtere) Rusya Sergei şoigu persene sein I maveni useynene (hira kene) hem hamkaraişe eskeri (keri) raresnene.

Sisi vat: qese kerdişi isarete hamkaraişe meyveyine hem mavene kanio (xuni) antare (tey) ubi (wurni) diyari ser 1950 hira kene (useynene).

Rusya misira emniyeti hem airimiye/osayaişi paşti kena

naser ser 1950 verenyaye/doste rusya yata ser 1970 ahyi (vii/bıyı) , pesne Anwar sadati siyasete misiri vurneti ey amerika serete wereynati, vıctı; 1973 merev isralibya rama (haxşti0 viraşt isralibya.

Misir zey (yeuwt) tirkiye zengen (zaya/çek) Amerika seretey ra herineno hem ayaseno/geno(ceno). Amerika Misir paşti kerd, sereibya 1m5 milyar ponota amerika paştidare Amerika şı Misiri re.

Riye idareye eskeriye re Amerika paştıya hui kem kerd.

Mısır mıradiya amerikay ra; zey (yeuwt) tirkiye; idareye tirkiye besena Amerika.

Mavene Mısır hem amerika serete haro xıravo, aeqm esto; rusyay re eno sevayo seva beno.

Vezire xarice Rusya şı misir pe reye memure berziya pe het yeno pe idareyice berze mısıriya.

Lavrov vat: Mısır vereyyao gereyp şarke (weşaonge/aoşatre) miyone, Rusya eynena (niyadana) mısıri mısıiro meto hem wayire debareyo piyeto (wesni/piliyo).

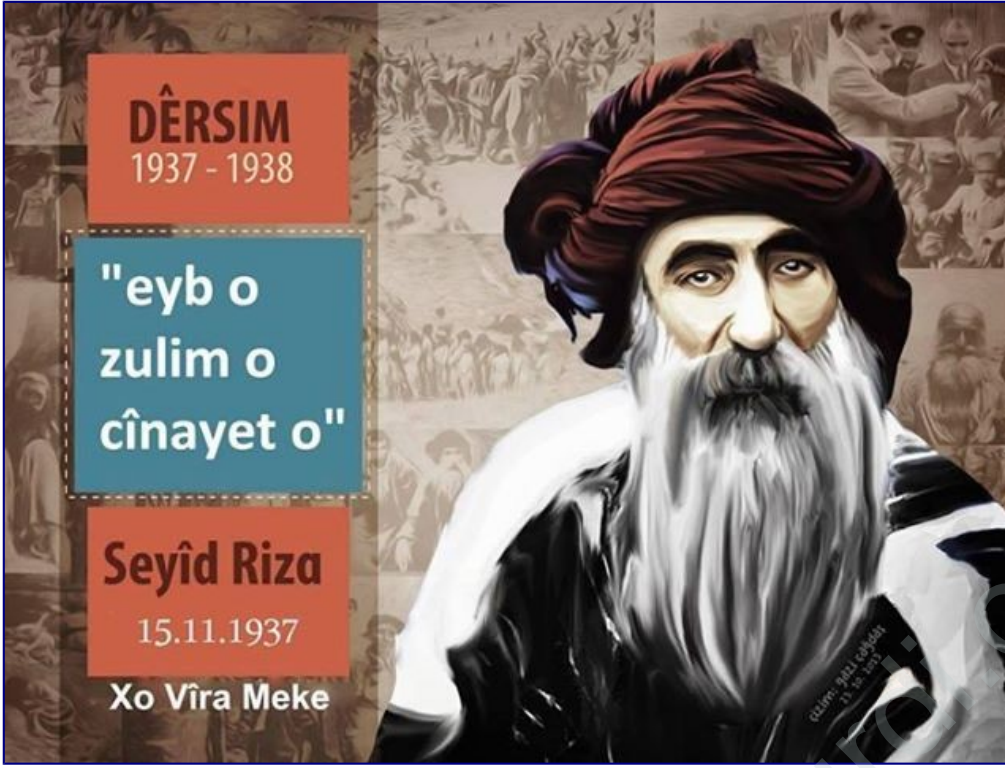
Rusya nemengena (nemena) mısıiri; Rusya ne viheynena gureye (kare0 miyone diyare mısıri.

Vezire xarice mısıiri vat.

Rusya eskena (aişena) herun Ameirka serete yena taw gereyo, seni hamkaraiş yeno vere vera ra şuno.

By Zazan Sanli

[Servezire Rusya pe het yeno pe paytare \(servere\) misiri.](#)

16 Dume key (çey) riciya 3 merdi 50 dirveteti miyone indiyai

NEW DELHI, gavar 15 dume key (çey) riciya diyare indiyai 50 dirveniyai zimeye indiyai diyare uttar Pradeşa.

Keza ver umet (umı) seing dewa sirsainiya seingmerdemi pe het umey (amay) roşti (roci) razare roşne Muharami re; dirun (dormi/çorşmi) Unnao.

Cayibya 3 merdi dirvetetari beniyai (beriyai) a neweşxanye nazdiya.

Zaza Edebiyatı

*Wes u Warbe Xorto Pak' Deza Serba(Qande,Semed) no malumate.

VERQESE

Serê na dina de qulo viren ra nat kılami vajiyê. Pi ra laji, laji ra torni eve vatene hata nıka amê. Zonê ma, Kırmancki (Zazaki), weşiya ho eve vatena khalunê ma ramıta, arda dewrê ma. Ez ki na zon de rindekiya hard u asmeni, theyr u thuri, gul u sosmi simarê eve kılamu an'ra zon. Perperik ko u dêştiyu ra, her gul u sosmi thom keno. Boa gul u sosmu, eyra jêde na dina de kês nêzoneno, nas nêkeno. Cokao ke, namê na kitavê mı "Perperik"o. Perperik çıxaşi ke qızo, pırtık u bêquweto, oncia ki eyra qeyri rindek u şiren çiyê çino. Nam u nisanê dey her daim eve weşiye, delaliye darino we. Sıma; hometa Dêrsım u dina rê ju wastena mına, thomê hard u asmeni jê perperiki boê kerê...

Bımanê haştiye u weşiye de!
deniz doğan

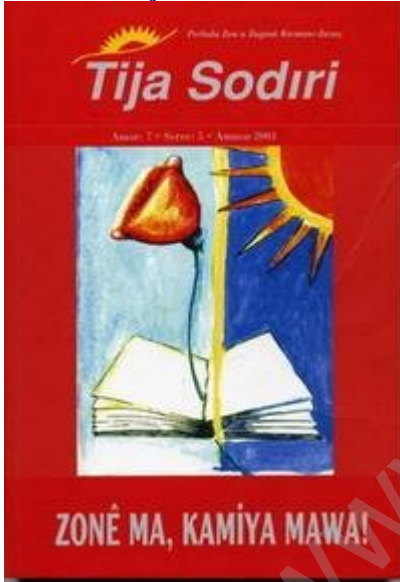
PERPERIK-1

Perperikê usari
Ame nişt ve dumıka mı
Tu kama, kotra ama?
Çond welatu serra perra?
Royê kami to dero,
Tu hên egle nêbena..
Perperikê usari
tu xêr ama
Pay na ve çımunê mı ser
hên ama
Ez nêzon çı torê biyari
Tu çı wena, çı simena
Dezê kamrê nia jivena
Meymanê mıno xêr
Eve royê huyo pırtık
Tu ça berverna,

kamrê vêsena?
Perperikê usari
Mı sero dina biya girane
Nêoncina weşiya ma
Thomê her çi xerepna
Diyagê ma qedena.
Perperikê usari
Wayirê na asmeni
Guna her keşî vîle ra girêdina
Onceno ho dime son u sodir
Hata merdena ho, na dina ra.

Kitabın Künyesi:
Deniz Dogan / Perperik
Çhapê jüyine: Estemol-Amnonnbsp 2010
Çhapker: Cemal Taş
Mizampaj amp Redakte: H. Tornêcengi
Çhapxane: Kayhan Matbaası
Girêdayis: Yalçın Mücellit
Resmê Qapaği: Caner Canerik
© Vejiyaişê Tiji amp D.Doğan

Zaza Edebiyatı

Zaza Edebiyatı

s eine komplett andere Sprache spricht als das Selbe sehen? Wegen der Sçädelform, die eh überall varriert und auç bei anderen Völkern ähnlîç ist? Wegen d...en Traçten, die eh kein heutiger Mensç mehr anzieht? (ausserdem sind die Traçten bei so jedem nordwest-iranischen Volk ähnlîç, sogar bei den Talyş) Wegen dem Halay-Tanz, der auç bei anderen irn. Völkern verbreitet ist, genauso wie Newroz? Kultur ist sowieso vom Gebiet abhängig. Wegen dem selben Berg-Klima, was auç andere nordwestirn. Völker wie die Taylş teilen?

Was ist es sonst wenn niçt die Sprache, das ein Volk in Anatolien definiert? Angenommen, die Armenier hätten die Kurden vor 500 Jahren sprachlîç assimiliert, gäbe es dann heute sowas wie Kurden wenn es kein Kurdisç gäbe?!

Es ging immer um die Sprache, die Türkei wollte nicht Rassen oder Kulturen vernichten, sondern nur die Sprachen (siehe die Lazen an). Denn, wenn einmal die Sprache verschwindet, dann hätten die Kurden nichts mehr wofür sie sich verteidigen könnten.

Die Zazas sind nicht nur mit den Kurden verwandt sondern auch mit anderen Völkern. Die Gemeinsamkeiten sind nichts Besonderes.

Letzendlich haben die kurdistischen Zazas nur das Argument, dass sie sich als etwas fühlen was sie nicht sind.

Wie kann Zazaki ein kurdischer Dialekt sein, wenn sogar solche simpelsten Sachen total unterschiedlich sind? Aber klar, die Wissenschaftler wollen nur dem kurdischen Volk schaden und haben alles aus der Luft gegriffen.

Jeder der ordentlich Zazaki und Kurmanci kann, kann mir bestätigen, dass es sich um zwei eigenständige Sprachen handelt. Sogar viele Kurdisten geben das zu. Sie verbreiten nur die Dialekt-Propaganda, damit sie kein Imageverlust erleiden, da das sehr zimperlich für die Kurden wäre.

Komm mir nicht damit, dass es sich bei "Kurdisch" um einen politischen Term handeln würde. Das ist einfach nur Blödsinn, es gibt Punkte, die Kurdisch definieren.

Es ist erstaunlich, dass nicht mal die simpelsten Sachen in Zazaisch und Kurdisch eine Ähnlichkeit zeigen, aber viele Sachen in Zazaki mit den kasp. Sprachen übereinstimmen. Hätte ich nur mehr Material über die kasp. Sprachen, dann könnte ich die kasp. Sprachen auch in die anderen Beispiele miteinbeziehen.

---

*Semnani = eine nordwestirn. Sprache am Kasp. Meer

Deutsch: maçe, komme, gehe, sage
Englisch: make, come, go, say

Zazaki: kenu, yenu, şonu, vanu
Semnani: kenni, (y)anni, şenni, vanni

Kurmanci: dıkım, tēm, dıçım, dibêjım
Sorani: dekem, tēm, deçem, debijem

Deutsch: gebe, nehme, esse, trinke
Englisch: give, take, eat, drink

Zazaki: danu, gênu, wenu, şimenu

Kurmanci: dıdım, dıgırım, dıxwım, vedıxwım
Sorani: dedem, degirem, dexwem, wedexwem

Deutsç: sehe, laçe, weine, durst, hunger
Englisç: see, laugh, cry, thirst, hunger

Zazaki: vinenu, hunu, bermenu, veyşan, teyšan

Kurmanci: dıbinım, dıkenım, dıgrîm, bırçı, tini
Sorani: debinem, pê dekenem, degrîm, berçi, tinu

Deutsç: in meinem haus, unser dorf
Englisç: in my house, our village

Zazaki: keyê/çeyê mı de, dewê ma

Kurmanci: lı mala mın, gundê me
Sorani: le mali mın, gundê eme

Deutsç: was maçst du?
Englisç: what do you make?

Zazaki: tı se kenay?

Kurmanci: tu çı diki?
Sorani: to çı deki?

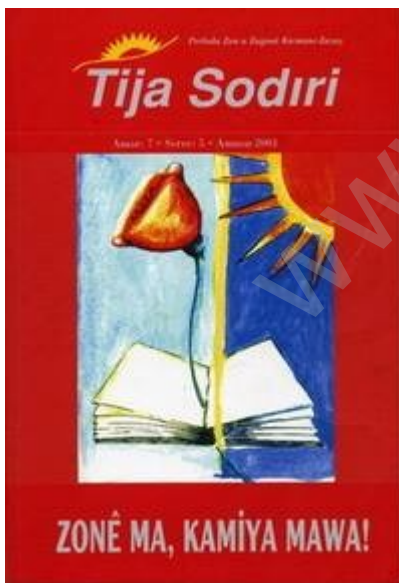
Deutsç: Als iç naç Hause ging, kam, wehte der Wind
Kurmanci: Ez ku çûm mal, hatim, ba dıhat
Sorani: Min ke çûm mal, hatim, ba dehat

Zazaki: Ez ke şiyu çeye/keye, ameyu, va ameyne

Die Zazas sind ein eigenständiges Volk!

Die Zazas sind ein eigenständiges Volk! Wir sind keine Kurden, waren nie Kurden und werden es auch nicht werden. Schon dass wir nicht Kurdisch sprechen reicht dafür aus uns als Kurden zu disqualifizieren. Warum sollten wir uns mit einem Volk das eine komplett andere Sprache spricht als das Selbe sehen? Wegen der Schädelform, die eh überall variiert und auch bei anderen Völkern ähnlich ist? Wegen d...See More

HESEN

Demê şîma be xêr,

nê maqaley wikipediya de balê mı ant, coka mi çarna

Zazaki ma.

bımane weş u wariye de,

Hesen

---

vindbiyayişi ra yaçarnayişê zoni

vindbiyayişi ra yaçarnayişê zoni
sosiolinguistan miyan(sosiyologê zona) de jü mewzuyo de tetqiqiyo.

Ne sosiolinguistan ra jüü da-des seranê peyenan de Joşua Fişmano.

verde derecê wedariayaişê/vindbiyayişê jü zoni kıfş beno ke,
wa dima gamê ke seba era-xo-amaena ê zoni tesbit bê.

gamê vindbiyayişi ra yaçarnayişê zoni

modelê Joşua Fişmani vano ke,
jü zono ke tahluka dero (ya ki amo hedê merdene), reyna se êno era xo,
ro kuna cı.
no model heşt lengeran/gaman ra reseno pê.

Gereke nê legeri ebe dore/sıra bêre karardene.
jü jü dima.

Hona ke dorê nêamê gamanê peyenan,
gıraniye ya ki qeyret gereke
gamanê verêna sera bo.

gami neyê:[/b]

1. eke miyanê khal/piranê jü şari u doman/tornanê nê dinan de irtibat çino,
o taw gereke nê şari ra sermiyani (ma vacime ma u pi) nê zoni bızanê,
eke nezanê gereke bımusê.

2.cemata vırazê.

hini bıbo ke, ezayê nê cemati zonê xo rınd bızanê u amayen-şiyaena jübini ê ezayanê nê cemati bıbo.
lazımo ke na game,
zonê nustey ra zêde,
gıraniye bıdiyo zonê fekki (yani zono ke qesey beno).

3.cao ke gumra (zaf) isani nê zoni xo be xo/adet ra qesey kenê,

gurenayîşê nê zoni qic-pil
u aile miyan de teswiq bike.
temey bike ke, zon her roc qesey bîbo.
wayirê nê zoni jübini de cirantiye bikere
u çiqas ke mumkîno, teyna nê zon de xo ifade bikerê.

4.Eke qeseykeredena nê zoni şari miyan de raver siyê,
yani hetê qic u pilan de qesey biyê, o taw
dest be wenden u nustena nê zoni bike.
lê hin bîbo ke, qeyretê wenden u nustene
giredaiye yardımê qurumanê dewletê nêbo.

5.Eke dewletê iznê yaki phişti dana, o taw şuxulnaena nê zoni qurumanê egitimiyo dewlete de teşwiq bike.

6. Eke nê gamê corêni amey ca, şuxulnaena nê zoniyo caê kari (karxane) de teşwiq bike.

7. Eke nê gamê corêni amê ca, şuxulnaena nê zoniyo belediya u mediya de teşwiq bike.

8. Eke nê gamê corêni amê ca, şuxulnaena nê zoniyo universite u qurumanê dewleteyo binan de teşwiq bike

Faktorê ke ravêrşiyaena jü zoniyo ke taluke dero de benê yardımci:

David Crysal, kitabê xoyê 'Language Death - merdena zoni de şeş faktorana marena.

Gorê dey,
jü zono ke taluke dero,teyna o taw ravêr şono,
eke qeseykerê nê zoni:

1. şikiay, miyanê şarê serdesti de prestijê xo zêde bikere
2. şikiay, mal-milkê, ebe nê qeydey hukmê xo, zêde kerê
3. şikiay, çımanê şarê serdesti (dominant community) de wayirê heq u huquqi bê
4. miyanê qurumê egitimiye a dewlete de wayirê nufuzi bi
5. zonê xo de nusna
6. elektronik teknoloji ra istifade kerd

By Zaza Edebiyatı

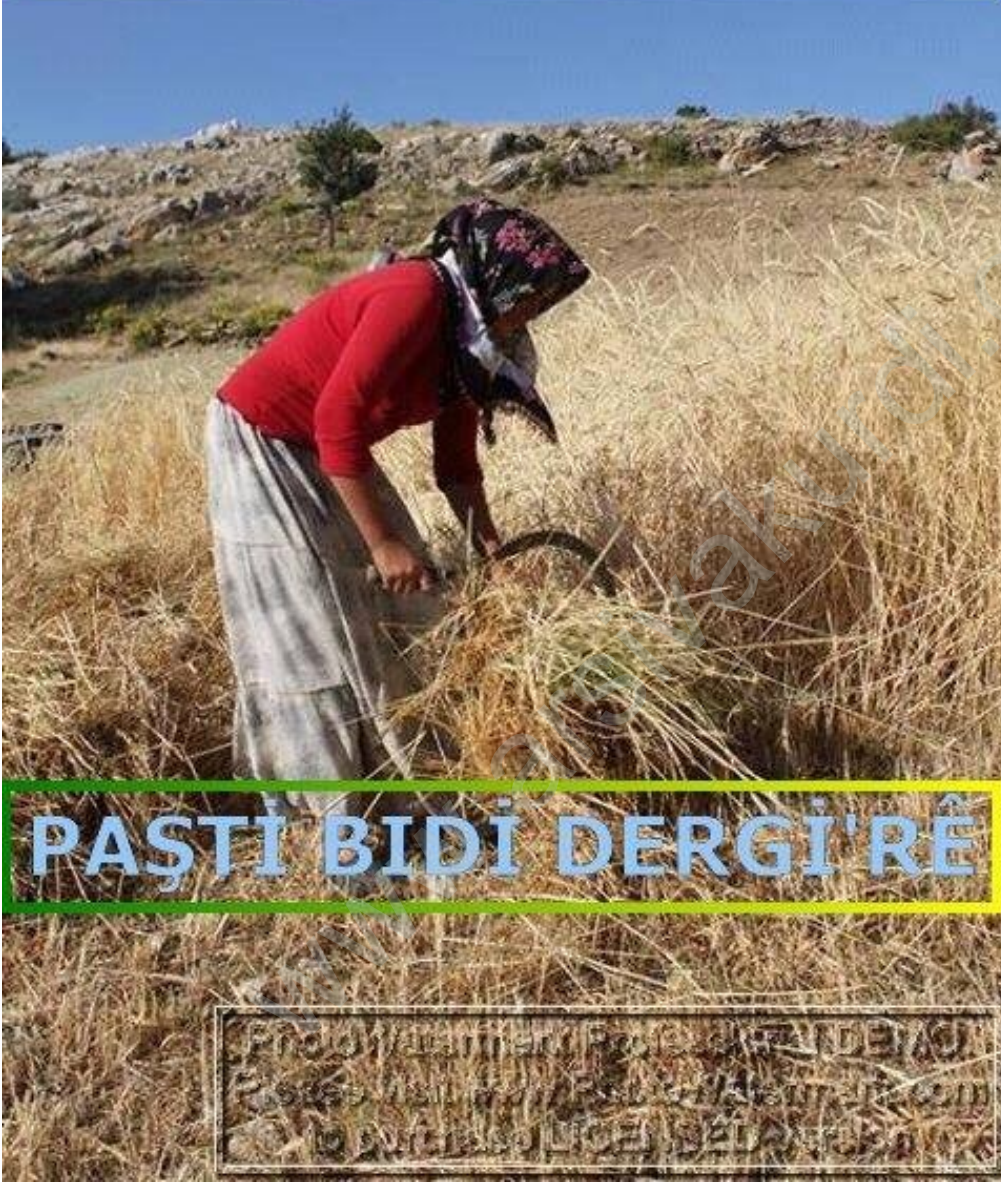
ZAZACA TV
İSTİYORUZ!

TXT2PIC.COM

www.arsivakurdi.org

ZAZANA DERGİSİ

ZAZALAR İÇİN ÇIKIYOR!

PAŞTI BİDİ DERGİ'RE

Proje Yürütmeni Prof. Dr. AYDIN AKU
E-posta: aydin@kocaeli.edu.tr
www.kocaeli.edu.tr

By Zazanalılar

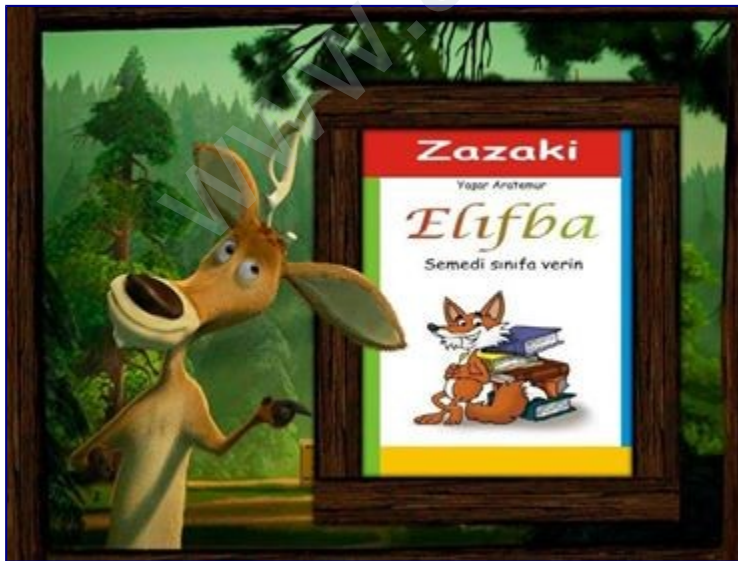
Tojiki	Zazaki	Farsi	Rusi	Yunani	İtalyayi	Espanyoli	Almani	Fransavi	İngilisi
yak	ju/yew	yek	odin	ena	uno	uno	eins	un	one
du	dı	do	dva	dyo	due	dos	zwei	deux	two
se	hri	se	tri	tria	tre	tres	drei	trois	three
çahar	çor	chahar	çetyre	tesera	quattro	cuatro	vier	quatre	four
panc	ponc	penc	pyat'	pende	cinque	cinco	fünf	cinç	five
şiş	şeş	shish	shest'	eksi	sei	seis	sechs	six	six
haft	hewt	heft	sem'	epta	sette	siete	sieben	sept	seven
haşt	eyşt	heşt	vosem'	okto	otto	ocho	acht	huit	eight
nah	new	noh	devyat	ennia	nove	nuevo	neun	neuf	nine
dah	des	dah	desyat'	dheka	dieci	diez	zehn	dix	ten
bis	vist	bist	dvadtsat'	eikosi	venti	veinte	zwanzig	vingt	twenty

1

[Options](#)

[Zazanalilar](#) [Back to Album](#) · [Waré Zazana's Photos](#) ·

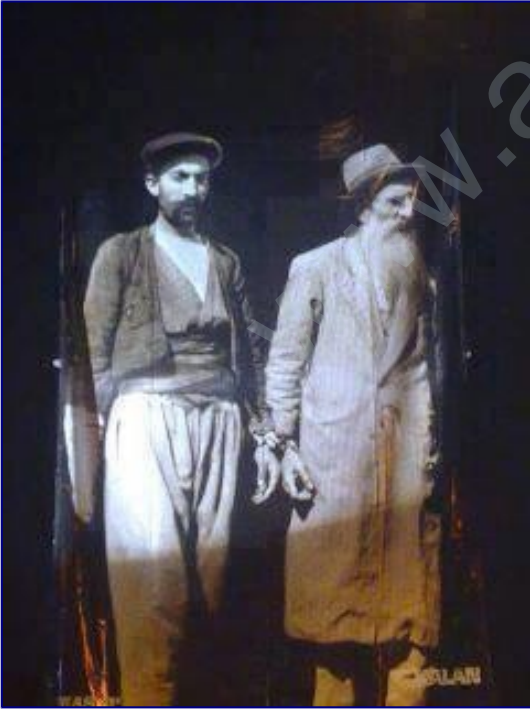

Z A Z A

Yildiz Arslan şared Özlem Bağlayan's photo.

seyit riza

[Options](#)

Zazana Dergisi

Waxtoki ma leyiribi wesar yewna hewabi,
Kekvili hınya sıpi u zerdıbi...
Ortey omnoni doşa dergıdı ma beşiley werdné...
şıma vir yeno trapey/badi se biné? bewni hame mı vir...
teyşoneyra ma şiné eyniyo solınra awkı werdné...
wesar qediyayıştı ma ray ma vazdayné semedé üngüra talnebi...
Axxx momık axx! ay awka to vacı yewna ca dı esta?
Ma üngüra talnebi dekerdné awka momıki miyon...awkı hundıki serdınbi
kı , üngüri şeşyaymı ... ne ceyron , ne buzdolabi çeki ma nédi dewda
Dewlı'dı...hema awka momıki hunzar awka buzdolabıra hınya serdınbi,
hınya weşibi...
Lema ali, tı vona qey mı to xu virra kerdo? ney willey tı mı vir ra neşona...
ne lemé to , ne ay piyozokı ay bostondı veşyayné , ne zi ay qeyntırmedı a
üngüra mılçıko mı vir ra neşona...
La çırré mıhondı ay tu dırrıki... hum sia , hum zi sur derrısayné...
Hıltrşıki yeni şıma vir? ez rınd zono kı çırray şıma vir ra neşıyıkı xöra....
Willey mı vir ra neşıyi.

[See Translation](#)

— with [Ez Mireni Zazaki Nimèrenu](#) and [41 others](#) at [Lewey Tewti'di](#).

[Options](#)

Zazana Dergisi

Waxtoki ma leyiribi wesar yewna hewabi,
Kekvili hunya sipi u zerdbi...

Ortey omnoni doşa dergıdı ma beşiley werdné...
şıma vir yeno trapey/badi se biné? bewni hame mı vir...
teşoneyra ma şiné eyniyo solnra awkı werdné...

wesar qediyayıştı ma ray ma vazdayné semedé üngüra talnebi...
Axxx momık axx! ay awka to vacı yewna ca dı esta?

Ma üngüra talnebi dekerdné awka momıki miyon...awkı hundıki serdınbi
kı , üngüri şeşyaymı ... ne ceyron , ne buzdolabi çeki ma nédi dewda
Dewlı'dı...hema awka momıki hunzar awka buzdolabira hunya serdnıbi,
hunya weşibi...

Lema ali, tı vona qey mı to xu virra kerdo? ney willey tı mı vir ra néşona...
ne lemé to , ne ay piyozokı ay bostondı veşyayné , ne zi ay qeyntırmedı a
üngüra mılcıko mı vir ra néşona...

La çırré mıhondı ay tu dırrıki... hım sia , hım zi sur derrısayné...

Hıltırşiki yeni şıma vir? ez rınd zono kı çırray şıma vir ra néşiyiki xöra....

Willey mı vir ra néşiyi.

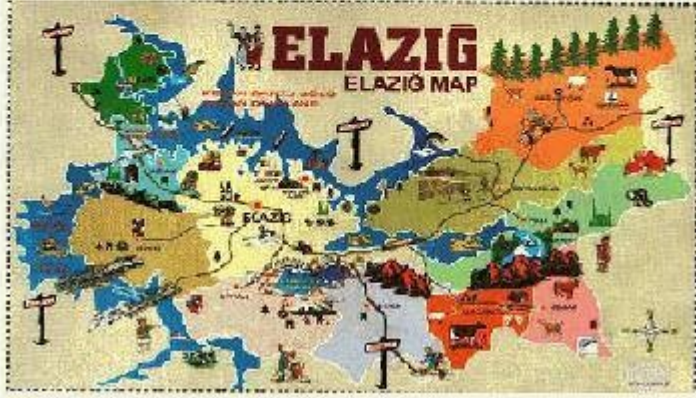
[See Translation](#)

— with [Ez Mireni Zazaki Nimèrenu](#) and [41 others](#) at [Lewey Tewti'dı](#).

Vatayi Mianki (meczzi)
Zazaca Deyimler

Abbas

www.arsivakurdi.org

Zaza Edebiyatı

Yew tenirî yegîn biyeyîş :

gözü birini kesmek, birinin hakkından iyi gelmek.

Yew: Bir

Tene: Tane

Yew tene: biri

Yegîn: yetkin, bir şeyin hakkından gelme özelliği

Biyeyîş: Olmak

Örn:

Qîciy ma kiyedî marî zaf yegîni hama teber zî dî cey destiy yin berz nîbeni

Cocuklarımız evde bizim hakkımızdan iyi gelirler ama disarada ise çok tepkisizler.

2. Dest berz kerdîş :

Elini kaldırmak, güçlü atik olmak, tepki göstermek. yukardaki örnekteki gibi.

3. Geuş Asanê:

Kulak huzurlugu-rahatlığı şeklinde direkt çevirisi bir tarfa, sözden kast edilen, huzur ve sukunettir.

Gues: kulak

Asan: sakin huzurlu, asanê: sukunet

örn: Veyve qedîya, hîn guesiy ma bîyi asan

dügün sona erdi artik sukunetteyiz

4. Xue Huma'ira (Humey'ra) kerdîş:

•

Options

•

Ibrahim Doğan
BiNGÖL,VARTO,

DERSİM EYALETİ:DOĞU SİVAS,ERZİNCAN,BATİ ERZURUM,TUNCELİ,KUZEY

EŞQE TO VER

Waré Raqasa duşe Goşkar Baba'e
Waré Tata ,duşe Koğa pilé
Pé gola Sitile,zınare selereşé
Tı lé mîdebiyéné,ma piya qaytkerdéné
Diyare Koğéé'ra, roj se vejiyené
Eşqe to ver, zeryamına belle biya lette

Waré Kumnexşa ,perskena!
Şeyide Diyarî'ra, neziyo
Ware Muska, perskena
Serré ziyara Nefes'iyó
Ez né rawara zaf amo şiyó
Eşqe to ver zeryamına belle biya lette

Ez warebe ware cabe ca cero
Qudumra kewto lîngara biyo.
ŞOdur hitan şan, tora cero
Tı hale mı nezana, mîre seybiyo
Înambe gulam,ezebbe hesrete to şiyó
Eşqe to ver zeryamına belle biya lette

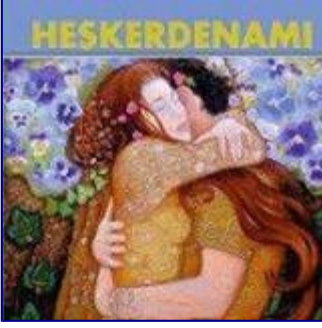
Ere gulam ,deste to deste midebiyéné
Ma piya,né kowara bıceréné
Şari ,heskerdena ma, qesébıkerdéné
Ez ze domana, vırana tode rakewtené
Reyna ,hewne mîde ,tı biyéné
Eşqe to ver zeryamına belle biya lette

Ere gulam İbrayim tora zaf heskeno
Ebbe namé XIZIR' é cıranbo
To zere mı kerdo pıre kulo derdo
Ebbe namé PİR SEYNESEMİ bo
Eşqe tover zeryamına belle biya lette

Şaiir İbrahim Doğan /Varto

Kıtabe mı HESKERDENAMI'ra pelge sedo hiriso şeşde(sayfa 136)aşkıım sevdam adlı kitabımdan paylaşımlarınıza ve yorumlarınıza şimdiden çok teşekkürler canlarım
pöro piya (kuli piya) weşo warbe berxudarbe gellé cana

[See Translation](#)

[Zaza Edebiyatı](#)

www.arsivakurdi.org

Mejnun qé yý kot ku, Yunus qé yý be sodý, hallac semed ye be parçý, Hayam qé yý bý serxues, yesevi qé yý koti býni erdi.

Tý ér dýnyara býgér, her gueþýd ayni yena vatýþ, yo qédý yena fom kerdýþ. Hemýn coðrafyonýd thom yýz ayniw, bethomiz yýz ayni yen vatýþ.

Yo kelima ýnqýde kýlmýb, o mena ye hýna behronkibu, hýna xuerýbu; ni yone kelima ýnka esta niz yena meydon.

Ina kelima, kelimawa delal, kelime aþq'a. Aya zek Mejnun kerda gej, pe Ferhat ku kerd qul; eþqa gelé hevalon.

Elbet ýn hemýn wexti xud ome meydon, pe o nefýs wext qud ome wucud; belé te ér onen pa, ýna kelimawa hýnqýd behronki wa, o hýna xerýwao ér yýra dýma ýn kaf harfon týna mend.

Wexta merdum gueþ non o wextu verin ser, o merdum onen ýn wexta, býnaté yýnýd gueré kuwu asimon ferq est.

Sebeb ye çýto þýma von, ez vona kémasi eþqu ilahiwa, haqqaten merdum wexta onen ýn meselona egerku ýtad eþqu ilahi çýnebýn, ýn mesele hýna niomen meydon. wexta merdum yo meseleka o maneviyat yý ca verdu, ujad temomira qaf mesela týna monen. Eruz mesele aþq bawa ýnqýde, maneviyat aþq þu yýra dýma ýnqédý qaf ýn herfon tena mend.

Extar ma von raþt weþa, er wexta ma onen dormale xuera, aþq kot býnatý dýhýb lýngon yoni wexta bas aþq ben temomiyla mesela yena þehwet ser. Adawa ku er qýdo ma pies serýd bahs kerd, ayé meselondü aþq omo peyda, ýr hýn mümkün nu.

Ma gereka ýné fom býker; aþq haqqeten ilahi yo çiko, adawa Hallac qe ye bu parçe, Yunus ye ser bu sodý;gele hevalon ez þýmara vona ayé zek éru dehwe aþq kýn, qé home kom hýna ze yýn pé zerý xu výþen.

Ir qýdo ýna dýnya hýna mar bawa zýndon, býn yýd çýnbayþ aþq estu, eger ma ze aye verinon o aþq, o maneviyat biar meydon ez inon kena Dýnya tékýne bena baþ, tékýna bena rehmoni.

Ma ýna mesela 14 Sýbat ser ard ra. Ez qayila ma ýn ruez býn þemþiye eþqu ilahid biar meydon, uçax ez inon kena aþq dýhane layýq ce xu býgeru.

Ez pine ýnýz vaj; aþq hemýn péni yýn þýna eþqu ilahi, a dawa aþq hemýn mar tébrýki.

Ez pe ýn duon xu, ýn ruej þýma býmbarek kena.

Þýma býmon xeri ser.

http://www.tavz.net/modules.php?name=Bizim_Yazarlar&rop=sayfagoster&yazi_id=220

Servezire tirkiye Recep Tayyip Erdogan pe het yeno Baddini Massoud Barzani Zimeye iraq ra.

1

Yene Gavar 15, 2013

Servezire tirkiye Recep Tayyip Erdogan pe het yeno Baddidi Barzaniya , i piya vacene usni (ustu) ramaya (haxşti) pe kurmunce (kirdase) tirkiyai.

Erdogan hem Barzani Peyene şehere Diyarbakiriya; wurni (ubi) şune rama (haxşti) seni yeno meydun antare Tirki hem Kurmunci (kirdasi) ro.

Tirkiye raşnuya (raştiya) zazayu ne sinasana; yew (je) ZAZA tv ne verdana abero (abo).

Aşma tişruna rama (haxşti) ne avihayniya (vindarniya), kurmunci hem tirki piya wereye wazene virazene. Israil hem Amerika hewuni wazena.

Zazayune ma çiy ne yeno meydun.

Sex Seid dara erziya diyarbakira; zune ey hima (hona) ne veradyeno diyare Tirkiyey ra.

Erdogan hem barzani paşti keryeno (kenyeno) het Amerika hem israeli ra.

Erdogan hem Barzani raştiya Zazaye ne wazene; ma pey (peiri) verdane hem raştiya zazayu ne sinasene.

Wereye saddami piya virazen, barzani veryian saddamiya wereye viraşti.

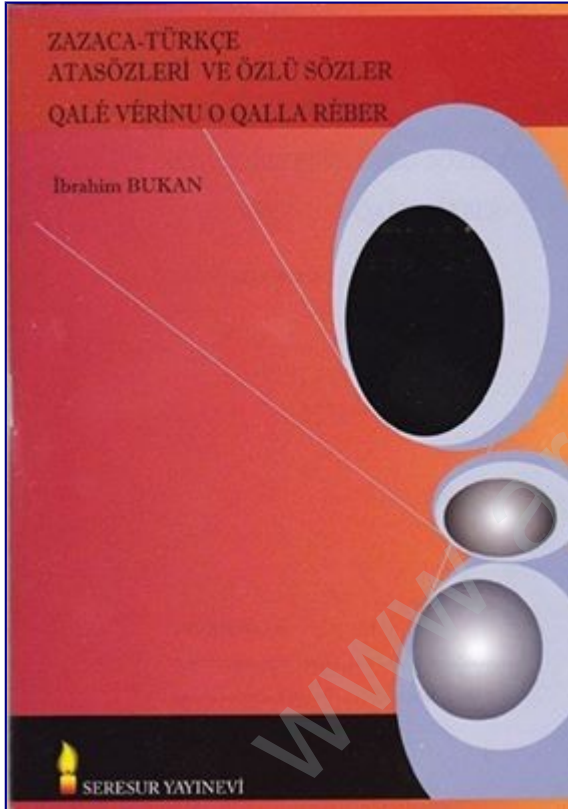
Saddami caye Hawramani hem irani zengene (çeke/zaya) kimay gureynati (marsati).

Zazay persene tirkiye ra yew (je) zaza tv; Tirkiye ne dana ma; raştiya ma ne sinasana.

Zune zazaki esasiyo; eni (ni) ne sinasene.

Kemaliste kurmunci (kirdasi) qasti piya perodane; hem raştiya zazayu ne sinasene.

Kemaliste tirki hem kemaliste kurmunci (kirdasi) piya perodane hem Zazayu piya inkar kene, raştiye ma ne sinasene.

18 bire (vicişe) wereynaişi viyerenö (vereno) encumaniye iskoçya

Resm moceno (neweno) encumane encumaniye iskoçya persene misewre kene encumaniye iskoçyaya.

Adete bire (vicişe) wereynaişi viyeren (vereno) encumaniye iskoçya ra secim karari kanunu gecer iskoçya meclisinden

Yene Gavar 15, 2013

Encumaniye iskoçya adet viyarnat bire (vicişe) wereynaişe hu-seriye iskoçyay re ha ca adete xşayayie (şayyie) seretey ra.

Encumane encumaniye iskoçya Posemve viciş/adeto newe/bire thaw kerd viyarnat , adete vicişe (bire) wereynaişe hu-seriye iskoçyay re roneno (niyasadano), hem çunt peru I şune harcanane persi yei raydari re perseyene.

Adet teyid keno merdeme iskoçya ray dane viciş (bire) wereynaişe hu-seriye iskoçyay re.

Aşma Tişrun 18 2014 serna iskoçici şune hee 9ee/eya) yayai inti/niyet/ne vacene hu-seriye iskoçyay re.

Gereyo iskoçya diyaro hu-seriyo?

Adet verdanuno yeiye ayuye (sere) 16-17 aişene (eskene) raya dane enseyene raya hu-seriye iskoçyay re.

Hanjamaine wereynaşe hu-seriye wiseno seye keno raydari 16 veryin rayiya şuno gure (kare) hi keno.

Hada persaişe hu-seriye iskoçya servezira veryina iskoçya vat: wayire goyeya peyay a encumaniya iskoçya viyarnena adeto newi , avere işkoçya kena deste (zedeste) iskocyayicu.

Ez pawene iskoçya firsati eney (iney/ney) bexti hacana ju iskoçyaya houw (houwle) eee 9eya) vacenune ra serna aşma Tişrun 18 2014.

adet hu-seriye iskoçya yeno raye peyni mocene (newene) 2/3 iskoçyayici e (eya0 vacene hu-seriye) iskoçya; iskocyayici hui teyna iskcocyaic vinene.

Ser 2011 aşma tişrun rayi mocene (newene) se ra 62,4 eya (ee) vacene hu-seriye iskoçyay ra.

Se ra 18.3 vinene hui hem britiş hem iskocyayic.

Sayıye serete 300 esta, eke iskocyayici hu-seriye wazere, sayıye serete şikneyana, iskoçya raye hui vicena, debare hui huvehu virazena.

Zazaye ma çime hui akere; zune hui wayiriye kere; kesi dima me şere; hu-seriye zazayu esasiyo.

.

19 Rusya helikoptere eskeri(keri) se ra vist zaf (visiy) bena diyare teheri (teveri)

Gavar 16, 2013

Rusya helikoptere eskeri(keri) se ra vist zaf (visiy) bena diyare teheri (teveri)

Rusya askeri helikorleri yuzde 20 fazla dis ulkere goturur

rotişe helikopytere Rusya ser 2013 varedane (tirki: artarlar) , weysene (tirki: buyurler) zagone veretre (pawtiŝe) havay berz ezgene (tirki: atlarlar) se ra 30, rotare zengene (zaya/çeke) diyari vat.

Rosoboronexport paweyeno (pawenino) 130 helikoptere merevi (perodatari) hem helikoptere bari hemser (esmer) zaf (visiy) şune diyare teheri (teberi) , 12 seriye peyniya 10 fin (kere/gereng) rotiş ver ŝi weyset.

Ser 2001 a ma teyna (yeuwo) 12 helikopteri roti; hemser (esmer) 130 teney helikopteri este diyare teheri(teveri) re Yene 15 ŝirkete Rosoboronexport ra Mikhail Zavaliy va.

Zavaliy vat: wasnaye helikopteri re zaf (visiy) este i persene helikoptere rusya, rusya şarke (weŝange/aoŝatara) miyone bena roşena , aiŝaiŝe (eskaŝe) rusya hewunt har/xirav niyo.

Rusya pesne Amerika seretey re yena rotişe zengeni (çeki/zayay0 ra, Rusya hanana sereibya rotişe çeki (zengeni/zayay) ra 11.3 milyard ponot .

Ser 2012, Rusyay ercaye \$15.2 milyard ponote dolari roti Afganistan, Ghana, Oman, Tanzania reye diyare zengene (zaya/çeke) rusya herinene , taye (heve) 80 diyari este zengene (zayay/çeke) rusya herinene.

Rosoboronexport Yene vat: helikopteri hem zagone veretere (pawtiŝe) havay se ra 58 ahyi (vi/viyi/biyi)..

10 çin 1 indonoziya 0

çin wayire wreyo (bewreyo) şuno enseyno mizdhaya gudiya asya

çin wayire wreyo (bewreyo) şuno mizdhaya gudiya asya ser 2015 enseyno
çin inanca sahiptir gider asya top/futbol odulune katilir

çin ser 2015 re a şiyaiş a mizdhaya Asya Australiyai wreye (bewreye) hui weş tepişt
mizdhaya Asyay re Australiya çini indonizya wardatı, k zime-daoşatara (şiwara) çiniya xián a kay ra
veryi veciya, wezehet, jijişt.

22- seriyo (ayuyo) kaykero (kayıco) averi Wu Lei sereinya teyna (yeuwo) gudi eştı dızıka indoneziyay
ro henseyo veryina gudi teyna yew (je) fin şi dızıkay ro;

Indoneziya taye (heve) bexte akey thivarşati hensoyo peyniya/dıymı (dıyım), handraişe (veremnaişe)
indoneziya gudi ne aişati (eskati/eskay) beweti (berdi) a dızıka çiniy

veretreya çini (çinin galipliği) çin veryi niyo dıymı(dıyım) hitayei (guruba) , 4 isreti (nıxtay) veryin
diyare iraqıyo , çin şuno vera Suudi Arabiya kay keno Dammana.2 kaye çini este vera (patiy) iraq hem
saudi arabiya veryi hitay (guurb) tekehene, şune peyni (usteme).

Zaza Edebiyatı

Ez nêzana şima pê zanê yan nê, la ez vana qey her dewe de zey dewey ma, di keyan de paşûr bîbî. Verî tera vatê paşûr, dimara vat; kîler, nika jî vanê; metbexe.

Beyraykey yê paşûrî bîbî. Pîrikey min her game (ez vana qey pîrikey her kesî wina bî) ew beyra zarpe (birme) kerdêne û mehftay (kilît) cê jî girotêne xo. Tabî verî vatê, "zarpe". Zey nika birmey hesnînî çinêbî, di beyran de bi darikan çîke viraştibî, ew gama tene dayne kewtê cay xo, beyra hameyne kilîtkerdin. Yê ra vatê "zarpe" Yanê kewtêne şûney birmey nikay. Bi darêke ew hameyne tenedayînî. Yê ra jî vatê "mehfta" yanê kewtêne şûney kilîtânê nikay. Ew jî dar ra viraştibî û serê yê zey kilîtânê nikay bî pê tadayne û beyra hameyne kilîtkerdin.

Belê ew beyray paşûrê ma bî, yanê kîlerî bî.

Ew paşûr heme çî bî...

Ew paşûr paştey keyeyke bî ke eşkayne zimistanê xo bi çîgir kerdê ewca derbas bikerê. Di yê paşûrî de çî bîbî ku wina biqîmet bî ke pîrikey min kilît kerdêne û kilîtê cê jî limnayne?

La çî çinêbî?

Yê paşûrî de bilxur, nîske, rûno teze, qawirme, nihay, genim, gozî, meşlûlî, bastêq, hengure û gelêke çî bînî ke merdim nêşkeno heminan yew bi yew vaco.

Yê paşûrî de hengure binê maxan wa daleqnayne qeybî zimistanî, qawirme, bastêq û çî winayînî kerdêne dene û kûpan. Pîrikey min fekê denan jî bi herî teynayne ke kes nêkero a û çî tera nêveco. Çawey jo dest bido yê denan û akero bewlû beno.

Genim û yê çî bînî jî di nê paşûrî de kerdêne kariyan. Karî kerdêne vizikîra. Re rey, henî keyan de merey kewtêne yê kariyan, la weqe...

Ó ew kilîtê yê beyray her game pîrikey min limitêne. Tenî ay cay cê zanayne, bûkan jî nêzanayne.

Peynî yê beyray de bolixî bîbî. Ma tûtan, ciwanan û mêrdan jî waştêne kilîtê yê beyray peyda bikerê û

bikow miyanê nê bolixî, di miyanê nê bolixî de bibê vinî û kêf bikerê.

Re rey gama pîrikey ma kewtêne paşûr ke çîke û cara biyaro, ma xo nayne ro heta a ageyro, beyra kilît bikero û kilîtê xo bilimno. A çaxî ma waştêne ke kilîtê cay bivînê û dima ra yê kilîtî bidiznê û bikoy miyanê ya bolixî.

Ma zey bizan çilekî bî, gama ma bikewtêne miyanê çîke ma nêzanayne hendî vinderê û mago borê û hey borê. Na joy ser, her game beyray paşûrê pîrikey min girotebî û kilîtkerde bî.

Semedê na joy ew beyra her game ma rê hedef bî û ma xeyalê peynî yê beyray kerdêne.

Belê ew beyra, beyray bolixî, beyray îdarekerdinê famîley ke...

Nika beyray kewbîn veciyaw... Tirkiya de her kes qalê yê beydar keno. Vanê "Mago senîn yê beyray ro bikoy zere, şertê yê beydar çi yê û çb.

Pîrikey min kilîtê yê beyray nêdayne joy, nêdayne bûkanê xo jî. Gama bikewtêne zere, ger bûkêke yan jî tûtêke xodir biberdêne jî qûral û qerarê ay derbas bîne û joy nêşkayne, nê jî eftarayne bê ay destê xo bidê çîke.

Nika wayîrê beyray bolixî, beyray medeniyet û hiqûqî ke ew medeniyet û hiqûq ma şarê rojhilat ra mûsnayê, wazenê yewo ke yînan dir ê beyray ro derbas bibo û biko zerey yê paşûrî qûralanê xo mocnenê yînan.

Qey yê mecbûr ê joy bigirê zerey yê paşûrê xo?

Bigirê zere go se bo, nêgirî go se bo?

Pîrikey min mecbûre bî yewî xodir bero zerey yê paşûrî?

Nê yînan rê ferq keno û nê jî pîrikey min rê ferq kerdêne. Yê jî zey pîrikey min ê. Ger yew bi qural û qeraranê ay bikoy yê paşûrî çî nêbeno, zîrarê ay tede çîniyo, la gama jo bê xeberê ay biko zere qîyametê peyîn beno ra.

Yê yînan jî wina wo. Ger yê qerar û quralan biyarê ca tamam, la niyarê ca...

Hemî çî destê yînan dewo.

Yêke waştêne bibê hevparê bolixiya ke paşûrê pîrikey min de bî zey ay kerdêne û zey ay vatêne. Dimay nay joy ra hawmay ne keysê xo ra ke bê vînayin û qerarê pîrikey min çîke ew cara biyaro û boro.

Nika jî vernî Tirkiya de beyray ke sey beyray paşûrê pîrikey min esto...

[Zaza Edebiyatı](#)

Cek bena cek zî nibena,
Yo dewa durid yo her aþvan benû.Aw her gironê bar seronra hin zaf qefliyab.Hin quvet
tedi nimendib kî,bar gird bikþir.Yo ruc weyêr her xerar don, kî hêr xû bikiþ o tira
xû biqelsinir.La her inay pê hesiyab.Yo þo vêr kîyira remen xûr þen hêt
Bremen,a.Gurê fikir xû ,waþtên Bremenîd orkestraya gird virazu.
Her riyer ser raþt yo kutîk bi hal yen.Kutik zaf vazdab o helkinayn.
Her tira von;
Tû xêr heval,qay muriz tû ona xirabinu?
Kutik von;
Ax.ax qe mevacir.Ez hin biya pir o neþkena sê vêr pêş miqêt bikir.Wayer mi eyayra
wazen kî mi bikiþir.Ini sebebra ez kîyera remaya.Ez nizona hin ,ez semêd zerê xû non
ça vinîr.haw,haw.haw
Her von ;
Ez hanika þina Bremen o wazena ica bibîr muzisyen.Ti zî bi tor mina o orkestrad ca
bigîr.Ez ut cenena,tî zî zel bicen.
Kutik ini teklîf qeþul ken o wirdzi kuen riyer þên.
Nizdî Bremenid raþt yo pising yên.
Her pisîngra persen;
Ini çi hal ti hanîka tedi,semêd çinaya to ona xemgina.?
Pisîng vona;Ambazên ez sinî keyfweþîb!Sebeb kû ,ez hin pir biya o neþkena sê vêr
meron tepîþ,wazen weyer mi mi biqenqinir. Mi pê zuar con xû qelsena.Ez nizona kam
heta þuer.miyaw,miyaw,miyaw
Her tira von;Ti zî tor ma bi ,ma þên Bremen.Ti muzîkra weþ fom kina.Ti zî muzîkvonib.
Pisîng inî teklîf zero weþra qeþul kena o kuena tor yina þina.
Her ,kurik o pisîng þên hêt yo kîyêy cotkara.Vinên kî yo dîk hanuk vicaw sêr dar o

vend donu.

Her tira von;

Tû xêr ti ona hend zaf qirên.Tû gueþ ma teqnay.

Dîk oniyen yinra von;

Ambazên qe mepersên!Weyer mi wazên kî siba gueþ mira yo taþt hazir bik o bidir wêr misafiron.Ez eyr zaf qêyrina.Çimkî sibay ez hin ina dinyad niya.

Her von;

Ti zî tor ma bi.Ma hanîk þên Bremen o ica ma bên muzîsyen.Vêng tû zî yaf weþu,ma piyeru piya muzîk weþ virazêyn.

Dîk zî ini teklîf qeþul ken o piyeru hêt Bremena kuen riyer þên.Ben tarî,þondu.Raþt

yoy bir(orman) yên.Qerar gên ina þo ica viyarnir.Her o kutik bin yo darid xû kên

derg.Pisîng o dîk zî diyar dara ca gên.Dîk þen diyar sîrtelîk dar o dumarê xû

oniyen.Dîk vinen kî,yo ca yo rueþnaye,yo adîr hanuk asen.Dîk ambazon xûra von; ina rueþnaye bena kî hê yo kîyiya.

Her von;Di warzên ma þi,xûra cay ma zî ita hol nu.

Çeher ambaz zî kuen riyer hêt rueþnayeya þên.Oniyenkî her daîm rueþnayê bena zêyd.Inî zî niþon dizdona.

Her sarê xû ken berz pencerara onien zerera.

Dîk von; ti çi vînên.

Her von ;

Liya ez çi nivînina kî.Werted yo masa.Sêr masa hanuk pir werd o çi þimte.Dumarf zî dizd o riyerbirneyey rueniþtê o haniki zîyafet wên.

Dîk von;

Willay ini tom guerê mawo.

Her von;

La ma gon beþkir þim zere.Yo rîyer vinên.

Her lingon xû don ber ser.Kutik vicenu diar hêr.Pisîng vicena diar kutîk.Dîk zî þen

sêr pisîng ser.Narê Her zuren,kutik lawen,pisîng miyawnina o dîk vend don.O ini

qeyde muzîk çeher ambazon dest ci ken.Xû þonên ber ver o texton bêr þiknên ,þên

zerê kîye.Dizd ini qeþbalixra cay xura warzên o von kî heyalet amêya zerê kîye.O

remên þên kuen mon bir.

Bad þeyiþ dizdona çeher ambaz sêr masaya niþên rû o non piyeru wên.Bad non werdiþa yo lombi finên ta.Pê xûr cay kotiþ virazî.O piyeru zî zaf qefilyay bi o sinî sarê

xû non rû aw qeyde zî hona þên.

Narê dizd mon bira onîen kî kîyed lombe hanuk veþenu.Von herhalde weyer kîyî

amo.Narê þêf dizdon yo merdim xû þawen von di þu hê ço wiraþti est yan çino.

Dizd yibaþa kuen kiye,onien kî kiye bi veng.Waxtag dizd kuen mitfax onîen kî çim

pising sê adir rueþn don.Dizd von qêy kuez adiro.Wazen tiyesera bidir.Aw çax qiyamet ser bina.

Pisîng çengon erzêna dizd,her cay yi kina darbicin.Dizd waþt kî biremir þuer

tiber,narê kutîk hucim kerd ser o ling yi dirna.Aw qeþbalixid dîk wariþt o þi sêr

dizd o pê nequrê xûya sare dizd nequr kerd.Dizd hama xû kutîk,pisîng o dîkra

niqelsinab,narê hêr yo ling day pirî.Dizd pera kot tiber.O hêt ambazon xûya rema

va;ambazên biremên.Ini kîyed yo cazu esta.Pê engîþt xuyê derga surêt mi qelaþnaw.Yoy

ling mi kard kerd,yoy zî sarê mi niqur kerda.Cindawir siya pêy di darona mi da xû

ver o eþt tiber.Mi pêy zuar con xû xelsenaw.biremên.biremên ambazên.

Bad ina þowa hin dizd neftay biyer ica.Kîye inqêde zî ini çeher ambazonir monen.Hin

inî çeher muzîsyên Bremen ini kîyed keyf o weþîd ruecon xû viyarnên.

Sonikê ma itad qiday

bimonên weþî o warîd..

20 Tezaruatere Afgani cadu ro pe het umey jalalabada þarke (weoþanga/aoþatere) Afganistana , wereye emniyeti amerika serete vescesene, ne wazene.

http://previous.presstv.ir/photo/20131117/335141_Afghan-protesters.jpg

Tezaruatere Afgani cadu ro pe het umey jalalabada þarke (weoþanga/aoþatere) Afganistana , wereye emniyeti amerika serete vescesene, ne wazene.

Semve, numoreyo berziya tezaruat viraziya þehere Jalalabada , afganici mocene (newene) wereya emniyeti Amerikaibya ne wazene.

Hanzara (hazara) tezaruatari þi cadu ro kairati (KIRATi) patiy (vera) Amerika serete , drewþeye (vala) Amerika serete vaeþnene hem resme Obamay piya.

Tezaruatri vati: wereye emniyeti raye (rait/radi) akena, akenuna esteiþe amerika serete diyare Afagnistana; zafiy (visiy) Afganici wreyene (bewrene) Amerika seete estasyone eskeri (keri) teyeuiti wazena akena.

Amerika serete vat: a vispi (pero) eskeri(keri) ancena (uncena) ser 2014, hema a wazena taye (heve) eskeri(keri) ne bena diyare Afganistani ra.

Tezaruatari vendane Loya jirga wereye emniyeti hemisere, thaw me kere ne virarehere., Loya jirga reise asireti pe het yene usni (ustu) wereye emniyeti Amerikaibya persene, miþwre kene; pesne ra i

vicene wereya newî wereynene ya yi ne wereynene.

Wereya emniyeti afgani re seva niya seva ne bena diyare Afganistani ro; meyve ne dana ne roynena (rowena) diyare Afganistani ro.

Zaza Edebiyatî

Aþni Çým Þýknena La Ez Renconê Hiviwa!

(Ismail Söylemez)

Wesarêko terrn o tezo ma koti cý. Wesarêko xemelnayo. Avadik viyert ra þý. Bý hivika kêwi ez dýma menda, ze'g yý mý ra dêst xuy þên ti o þin. Wesar omo, zerra bel xuy kerdu þên. Xemýlya dýnyê mawa þiyayi. Wesar omo xemelnê dêw o dêþt. Zerr çým þýknena waþtiyon'ýr. Wext wêxt zerrono, wext wêxt waþtiyono.

Wesar omo bý hiviyon omo. Ruejonê ma buyê hivi donu. Deftêr koni bi a, dêrd o kuýl kedêr ma bi eþkera, yên qýsêkerdýþ. Hêdi hêdi dakara ma sera yena ra. Zuoni ma sera, komiyê ma sera, tarix o viyertê ma sera, vêrinon o welati ma sera. Hêdi hêdi ters diyenu wera, þar tersoni xuy, onu ra xuy vir, nonu hesabon vera. Person erzenu sêrinon vera, dorpê xuy vera. Hayi lez bên výla. Medya xuýrt xebýtyena. Nýmtê bên eþkera, nýmnayê kuên mêdon. Býrin vêrin newý ra ber bên. Çýmki yenu zonayiþ, býrin heyon ber niyebu dermon nigena, weþ nibena.

Býrin biye þýfqý dermon nigena. Þýfqet lazýmu. Qê ýn býrinon haron dadika wayêr rehma hira lazýma. Babiko wayêr vijdoni temomi lazýmu. Lazým'ug verard þiyêr qýjoni xuy ra, xuy cema kêr. Þýfqê xuy tera bar býkêr.

Dewlet'ýz qê mayêt / teb'ê xuy ju dadika, zê ju babiwa. Gereka cý ri wayerti býkeru. Gereka þaroni xuy ciyo nikeru, piyêrun tihet zê pi bývinu. Heq o huquqi yýn kýtým nikeru. Dewlêt pê edalet, pê rehm, pê þýfqý pay ra monên, huzur vinên. Nihai hedêf dewleton aþniwa. Sêr erdona tu dewletêk qê herbi niniyena ru. Dewlêt qê þaiyê welaton, qê aþniyê þaron niyên ru, bên ava. Dewleta'g aþni sera bi ava, gereka herb ra çik hivi nikeru.

Êru dýnya hýni bedýlyawa. Temomi dýnya êru aþni dýma gêrenu. Çýmki hemýn fom kerd êg pêniyê herbon çinka. Hýni wext wêxt aþniwu. Hýni dýwêl dýnya koti aþni dýma. Sêr erdona buyê aþni yena. Buyê hivi yena. Hiviyê aþni asimonon xemelnena. Þar jubindýr mýjul benu. Kýçi mýjlayi ra nitersenu. Mýjlayi bena semonêt hevaltî o aþni.

Viyertê ýn welati'd nomê omê bedelnayiþ. Omê inkar kerdýþ. Sebý? Nomê bi vin, çik'ýz cê xuy ra ti nigera. Raþti vin nibi. Raþti tým o tým viron'ýd cuya heyon êru. Nomê þari ma zi omý bedelnayiþ. Nomê zuoni ma zi omý bedelnayiþ. Êru hema newý newý kot sêr zuonon. Gelo þar newý pê hêsiya, yon newý ra nomê ma oni ra xuy zoni ser. Dewlet ýka newý newý wazena þaroni xuy'dýr aþnýbu. Qê ýnaju zi dakarê nomon kota mêdon. Voni ma nomon iady býker. Belê yýn nomê Boglon'i kerd Solhan. Kaðýdon sera otir viyert ra, la zerron o viron'ýd rênê zi Boglon'ýb. Yýn va Bingöl, m ava Çolig, yýn va Yüzüncü Yýl Çeþmesi, ma va Çýrrê Yadin. Yýn va Genç, ma va Darê Yêni. Yýn va se, þari zê xuy va. Zê yýn wend, zê xuy zona. Zê vêr ard xuy vir. Dêj xuy nýmýt, kerrê bêst xuy pizýwa. Nomê xuy resnê heton êru.

Ruej'ag ze cumhuriyet bý ava, aruej ra, 1923 ra nat nomê 30.280 (Hýrys hezar o dýsêw heþtay) dew bedýlya (omý bedelnayiþ). Vêrciyon nomê bedelnê, nivet, adýr na pa vêþnê. Þar kerd teber, welati

babkaloni yîn ra fetelna, surgun kêrd. Ðar þý surgun'ýd zil da. Wayêr xuý vêjiya, wayêr zuoni xuý vêjiya. Wayêr viyertê xuý vêjiya.

Baciyon dýnya bedýlya. Buyê aþni kot erdon ser. Pil ma oniyê tera, aþni dona qezenc kerdýþ, þerr don vinkerdýþ. Miyon ra aþni çina we. Rýyê aþni sera gêrê a. Ðar gêra a dewoni xuý ser. Xýrbê xuý temir kêrd, waraznê wý.

Êru'z ruejoný'd dakarê iady kerdýþi, têpya dayiþ nomon esta. Voni ma nomon têpya doni cý, nomê vêrinon ma qeþul kê. Ðýkýr qê Homê, ýna ruej'ýz, ruejê adýri holiyêra. Hola zê ruejê adýri. Xebat pinkerdýþi dejon ser þýxuýlyena.

Serwêzir, Receb Tayyib Erdoðan'i va bêna, ma nomon Kurdiyón vêrinon iady býker. Gomêka rýnda la kêma. Nomê Zazaki zi gereka biyêr iady kerdýþ. Dewlet hýni gereka Zazon'ýz bývinu. Gereka televizyonê Zazon biyeru akerdýþ, Zazaoloji biyeru akerdýþ, mektebon'ýd Zazaki býbu dersa vijnyai. UNESCO, 21 Sýbat'i 2009'ýd Ruejê Zuoni Dadi'd ju rapuer neþýr kerd o tedý vat, Turkiya'd 15 hêb zuoni talukê vinbiyayîþdê, Zazaki zi ýnon ra juwa. Qê ýnaju gereka acilen ju enstitü biyeru akerdýþ. Universitê Ýstonbuêl yon'ýz Universitê Çolig gereka ýna dakara ser býxebýtiu.

Qê vin nibiyayîþ Zazaki o kulturi Zazon gereka nomê con ze bedelnê têpya biyêr dayiþ. Akademisyen Doç. Dr. Harun Tunçel'i ýnaju ser ju xebat kerda. 1940 ra heton êru konci þehr'ýd çend hêb nomê bedelnê, ýnaju ser výndertu. Cýgêrayîþ Doç. Dr. Harun Tunçel'i guery Çolig'ýd nomê 247 hêb dewon omý bedelnayîþ.

Rênê Doç. Dr. Tunçeli verbý person ruejnomê Radikal'i va: gereka ýna ju ser xebat biyeru kerdýþ. Nomê dewon vêrinon konci zuon rab ma ýka nizoni. Zuonzonayoði gereka xebat býkêr. Qê ýnaju zi gereka ekibê rýnd biyeru mêdon o ýn ekip gereka Týrki, Farýski, Ereþki, Armýnki, Zazaki, Kurdki, Suryanki, Aramki, Sumerki, Akadki o Urartuki rýnd býzonu. In ifady ra zi yenu zonayîþ êg Turkiya'd ténka nomê Kurdki nibedýlyê, nomê Zazaki zi zaf con'ýd omê bedelnayîþ.

Belê, qêdo'g êsenu; ruejoný buyê aþni donu. Ruejoný buyê hivi donu. Labelê ez zaf rencona, ez zaf qefýlyayîwa. Aþni çým þýknena la ez zaf rencona, ez renconê hiviwa, heyon êru çýqasêk hivi ma gýnê diyesoni guin o výndêrt...

Býnnoti :

Ruejoný : Gündem, güncel, günlük

Aþni : Barýþ

Hivi : Umut

Raþti : Gerçek, gerçeklik

Cuya : Yaþadý

Cuyayîþ : Yaþamak

Renconê hivi : Umut yorgunu

Cýgêrayîþ : Araþtırma

Zuonzonayoð: Dilbilimci

http://www.solhan.net/modules.php?name=Kose_Yazilari&op=viewarticle&artid=303

21 Bomba 3 piti kişena afganistana

Polise afgani wazeno veryetari duri fineno duri beno caye tekhaiş ra paytext Kabula.

Bomba 3 piti kişena afganistana
Bomba 3 cocougu oldurur afganistanda

Semve Gavar 17, 2013

3 piti kişiyai paiti (pai) 2 bombaye ainya (bini/vini) ra Afganistana.

Dirun (dorme/çorşme) Faraha tehere wendexaneya çarşemve 2 yauni(huni/xorti) tanuya hui vinehsti (vin kerdî) , vacetare idareya diruni(dormi/çorşmi) Abdul Rahman Zhawandai vat.

Bombaya aiya Uruzgana tekhiye yew (je) yaun (hun/xort) kişt.

Yew (je) yaun (xorti) diçerx (pisiklet) nazdi keye (çeye) huiya rumet o kot pa bombaya usni (ustu) ray (rait) ro.

Zaza Edebiyatı

Zuhal : Münecat Sürela

roştia heq nawa veciya.
alem tede bi sürela
dina alem tede bi sürela
qurvan kerd prune ra kerd vıla.
urz şim mekan duzgini!
şim mekan munzur bavay!
van ke qule dina pro rind bo.
gowend ma cemi de tew kuyo.
roz u cemat na alemi de qırxla...
ro ser sero .
kam ke asl xo nas nekeno
roştia dina ra dūr maneno.
hard xo siao; hewr xo puko.
qırxlaro ser sero.
cem u cemat mar rindo.
pıl u qız wa u bırao.
cennet-ceneme na dina dero.
urz şim mekan duzgini! ....

Zuhal : Münecat Sürela

www.izlesene.com

[roştia heq nawa veciya. alem tede bi sürela dina alem tede bi sürela qurvan kerd prune ra kerd vıla. urz şim mekan duzgini! şim mekan munzur bavay! van ke qu...](#)

Marazdarr Zaza

DİYARBAKIRın yarıya kadar nüfusu ZAZA dır geri kalanı kürt-arap ve türklerden meydana gelmektedir. şimdi sessiz suskunuz ama elbet diyarbakır zazaları birgün bu realitenin farkına varacaklardır.

Zaza Abdul Kadir ZazanaDergisi and Yusuf Kemal Başaran şared Zazana Dergisi's album: ZAZA HALKI ZAZALIĞINI İSTİYOR!

ZAZA HALKI ZAZALIĞINI İSTİYOR!

ZAZA SEVGİSİ BUDUR İŞTE! YALANLA DEĞİL...İŞTE GÖRÜNTÜLER... ZAZANA DERGİSİ STANDLARINDA ZAZA SEVİĞİSİ TÜM ÇIPLAKLIĞIYLA ORTAYA ÇIKTI... TÜM ZAZA İNKÂRCILARI ve ZAZA DÜŞMANLARINA İNAT ZAZA HALKIMIZ ZAZALIĞININ BİLİNCİNDE...

By: [Zazana Dergisi](#)

•

[Options](#)

Kulturê Şarê Zazayan şared Torné Thuji's photo.

Zaza Kùltürü Yaşatma Topluluđu

zazaca

koyé veyvekı qılaşo
mı va keyné bé kenger meşo
mari esté , vergi esté
hesreta to ez veşo

deyşta soreğı germa
tıving bıgırı şeri ko
wa kes mı dıma mebermo
mari esté, heşi esté
hesreta to kam bıveşo

koyé veyvekı honiko
nefsé keyna şeniko
eşmo şewa heniya
kamdo bıçino vılko
mari esté , xozı esté
seni do ravéro ömré to?

[Zaza Edebiyatı](#) and [Yılmaz Kanat Zaza Sasani](#) şared [Zazana Dergisi's](#) photo.

BİR ÜLKE BAŞBAKANI DÜŞÜNÜN, ÜLKENİN İÇİNDE %80 OY ALDIĞI AZINLIK BİR HALKINI YOK SAYSIN... DÜNYADA ÖRNEĞİ YOK!
BAŞBAKAMIZ, DAHA FAZLA OY UĞRUNA ZAZALARI KÜRTLERE MAALESEF KURBAN ETMEKTEDİR. BU ÖYLESİNE ACI BİR DURUMDUR Kİ ZAZA HALKININ ve ZAZA GENÇLİĞİNİN DE YANLIŞ YÖNLENMESİNE SEBEP OLUYOR...
BİZ BUNUN İÇİN HİÇ BİR MÜCADELE ETMEYECEK MİYİZ?
YARISI ZAZA OLAN DİYARBAKIR'I , BAŞBAKAN DÜN TÜRK , KÜRT ve ARAP KENTİ OLARAK DİLE GETİRDİ !? PEKİ DİĞER YARISININ FARKINDA OLMASINA RAĞMEN NEDEN BAŞBAKANIMIZ BÖYLE YAPIYOR?
ZAZA OLUPTA, KÜRTLERE DESTEK VEREN %20 , %80'DEN DAHA FAZLA ETKİLİ OLUYOR ANLAMINA GELİYOR BU... BİZ MÜCADELEMİZİ EKSİK ve YETERSİZ YAPIYORUZ.
DİYARBAKIR , TÜRK'TEN, KÜRT'TEN, ARAPTAN DAHA ÇOK BİR ZAZA KENTİDİR. BU ŞEHRİN NÜFUS YAPISI BUNUN KANITIDIR.

[SeyBertal Dêsimiz şared Recep Gül's photo.](#)

[Zazana Dergisi](#)

Liked ·

ZAZA HALKININ ÜZERİNDEKİ BELİRSİZLİK KALKMALIDIR

Türkler, 1919 öncesi başlayan milli mücadeleleri 1923 tarihine kadar siyasi ve askeri güçle kendi devletlerini kurdu ve bununla yetinmeyip Zaza ve Kürt coğrafyasını işgal ederek askeri ve siyasi oteritelerini şimdiye kadar üzerimizde sürdürmektedirler. Nüfusça Türklerden sonra ikinci kalabalık nüfus olan Kürtler de demokratik haklarını ve kendi oteritelerini sağlamak için siyasi çalışmalarını yapmaktadır.

Nüfusça üçüncü bir güç olan Zazalar ne yazık ki kendi kimlikleri ve kültürleri için hiç bir çalışma yürütmedi ve bu yönde bir çalışma da görülüyor. Zazalar kendi demokratik hakları için siyasi parti kurup kendi haklarını talep etmeleri için girişimlere başlaması acil hale gelmiş bulunmaktadır.

Ancak bu böyle belirsiz şekilde sürdürülmez ve sürdürülmemelidir.

Türkiye’de siyaset yapan çok Zaza siyasetçisi vardır, epeyce Zaza aydını olmasına rağmen bu Zaza şahsiyetlerinde böyle bir öngörü yok! Kendi halkının çıkarını ve Zaza halkının taleplerini duyuracak bir çalışmaya veya çabaya girmediler. Bu durum Zaza halkı açısından talihsiz bir durumdur.

Kuzey (Dersim, Erzincan, Sivas, Varto vs.) Zazalarında aşiretlerin adı vardır, ancak aşiret yapısı kalmamıştır. Aşiret yapısında hazır seçmen kitlesi, aşiret bağıyla oluşan maddi güç ve siyasi güç kuzey Zazalarında kalmamıştır.

Dersim Zazalarında biraraya gelmiş Zaza davasında fikirbirliği yaratmış aydınların tümü bir araya gelip bir televizyon kanalı veya günlük bir gazete kurarsa, ancak o zaman kuzeyliler bir Zaza partisini kurma çalışmasına başlamaları daha doğru olacağını düşünüyorum. Bu araçlar olmadan kurulacak bir siyasi parti seçmen kitlesi üzerinde fazla etkili olacağını düşünmüyorum. Bu anda Dersim Zazalarında Zaza kimliğine yönelik bir siyasi çalışma olasılığı görünmüyor. Bu araçlar kurulmadan Zaza partisi veya aydınlar seslerini Zaza halkına, Kürt siyasetine ve Türkiye kamuoyuna duyuramayacaklar.

Ancak Güney Zazalarımız da durum farklıdır ve değerlendirilirse, Zaza halkının davası kısa zamanda ilerler ve Zazaca yok olma tehlikesini atlatır. Bu yönden de Güney Zazalarımız da halen aşiret yapısı mevcut ve etkilidir. Bu yapı olumlu şekilde çalışırsa güçlü bir yapı olur. Bu yapı hem önemli seçmen kitlesi demektir hem de önemli maddi ve siyasi güç demektir.

Bu yapının önderleri (liderleri) çalışmalarını, yönelimlerini kendi Zaza davasına yönelik aktarırlarsa hem iç çatışma, iç çekişmeden kurtulacaklar hem de Zaza halkının kimlik mücadelesini Türk ve oluşmakta olan Kürt oteritelerine kabul ettirmiş olacaklar. Bir örnek verirlirse, Güney Zazalarımızın iki önemli aşiretleri olan Bucak aşireti ile Kırvar aşiretleri iç kavgalarını bırakıp, erken bir araya gelip hem bir Zazaca yayın yapan televizyon kanalını kurarlarsa ve bir Zaza siyasi partisini kurduklarında birbirine ne kadar yakın olduklarını görecekler.

Bucak ve Kırvar (Qırwar) aşiretleri var olan diğer aşiretleri de bu mücadelenin içine alarak birliktelik yaratarak yapacakları çalışmayla bu iki aşiret ve liderleri tarihe geçecek, Zaza halkının gönlünde taht kurmuş olacaklar ve bu da çok önemli bir çalışmadır.

Bu iki Zaza aşiretleri zaman geçirmeden bir araya gelerek Zaza halkının demokratik taleplerini gündeme taşıyacak bir siyasi parti kurmaları gerekiyor.

İmkânlarını ve güçlerini birbirine karşı kullanmak yerine kendilerinin de ait olduğu Zaza halk davasına yönelirlerse, o zaman daha çok doğru bir iş yapmış, daha doğru bir sevap işlemiş ve en çok da Zaza halkının da onurunu, kimliğini, dilini kurtarmış olacaklar.

Aşiret yapılarını, gücünü iç çatışmaya harcamak yerine bu gücünü, imkanlarını kendi halkının milli mücadelesine, diline, kültürüne ayırırlarsa, her halk gibi Zaza halkı da hak ettiği yere kavuşur. Değerli Zaza liderleri, önderleri, her attığımız adım Zaza halkını ortadan kaldırmak isteyen Türk ve ileriye dair oluşmakta olan Kürt oteritelerine karşı iyi bir çalışma ve birlektelikle kaldırabilirsiniz. Bucak ve Kırvar

aşiretleri bu yönde bir örgütlenme girişim yapması elzemdir. Bu yönde yapacakları onurlu çalışma Zaza halkını sevindirir..

Zaza davasına iyi bir çalışma olursa, bu yönde imkânımız dahilinde, tecübemizle böyle bir çalışmayı destekleriz. Zaman geçmeden böyle bir girişim başlamalıdır.

Haydar Şahin 28.10.2013 Mannheim-Almanya

[Options](#)

Zaza Mustafajev Karabulut şared a photo.

zazaca

**koyé veyvekı qılaşo
mı va keyné bé kenger meşo
mari esté , vergi esté
hesreta to ez veşo**

**deyşta soregi germa
tıving bıgırı şeri ko
wa kes mı dıma mebermo
mari esté, heşi esté
hesreta to kam bıveşo**

**koyé veyvekı homıko
nefsé keyna şenıko
eşmo şewa heniya
kamdo bıçino vılıko
mari esté , xozi esté
seni do ravéro ömré to?**

[Like](#) · · [2432](#) · ·

محمود الطاطا

ZAZA طاطا

وجمالها أبداع إلهي وحياء سماوية..

أنها من عرق آري ...

انها مقام الحب ...

.....

See Translation

22 riye laşere (sele) newi ra usni (usyin) 30 merdi

şima caye awka laşeri (seli) vinene riye laşere (sele) merdini ra hewuna (heluna/miyone) Vietnema
Gavar 15 2013.

riye laşere (sele) newi ra usni (usyin) 30 merdi

Semve Gavan 17, 2013

34 merdemi merdi hem nazdi da des şî vineşti (vin keriyai/keniyai/keyiyai) pesne dirun(dorme/çorşme) hewuna (heluna/miyone) ziniya (kuwiya) het laşero (selo) hari ra tey des seruna. Laşero (selo) hewuni kesi o bira (bini) ne vinito; vispi (pero) nika (nuna) vinene.

Varişo (axero/varuno) giroun newe ra puko new pesne tofuno Haiyan vahare (dengize) jarestrae çini ra; laşero (sele) hari beno vietnami re.

Ser 1999 ra diyare vietnami lasero hewuni zyan dane şkendane ne viniti.

çunt eyon (roc) ro laşeri koti miyon key (çey), bani hem cadeye Hoi ro şehere Hue ya 80,000 merdemi ton kene heweynene caye huene ra. Idareyice Danangi Nguyen Quang Trung vat

100,000 key(çey) şî miyon laşeri (seli) ro, şiyaiş amaiş giroun vereziyai ; sivaye semvey ra axer (varun/variş) dirun (dorm/çorşme) Quang Ngai hem Binh Dinh ro varat, riye cı yathra ra 20 kisiiyai, .

zyan reseno 65 milyon ponota dolari.

Hanzara (hazara) hefto vereteo ra heweyniyai riye tofuno Haiyan ra , yo diyare filipini şkendat.

Numoreye merdi filipiniya resene 3,600; nomorere dirvetari resene 12,467, 1,187 merdemi vineşene, nesene.

23 Yasna 12-3

ferâ manyaêibyô rânghê vasê- yâitîm vasê-şeitîm yâiş upairî âya-zemâ gaobîş şyeñtî, nemanghâ aşâi uzdatâ paitî avat stuyê, nôit ahmât âzyânîm nôit vîvâpem xştâ mâzdayasnîş aoi vîsô nôit astô nôit uştânahê cinmânî.

ferâ manyaêibyô rânghê vasê- yâitîm vasê-şeitîm yâiş upairî âya-zemâ gaobîş şyeñtî, nemanghâ aşâi uzdatâ paitî avat stuyê, nôit ahmât âzyânîm nôit vîvâpem xştâ mâzdayasnîş aoi vîsô nôit astô nôit uştânahê cinmânî.

vera manyaeibyô raenghe vasa-yeiti (1 waze-yeiti 2 vasayeiti)

vasayeiti yaiş aya zema (emin/hard/har) gaoibiş şyenti (1 şiyenti 2 weşyenti)

nemanghâ aşâi uzdatâ paitî avat stuyê

nemengha aşai (raşai) uzdata (tawo vereteo uzdana) paiti avat yestuiie

nôit ahmât âzyânîm

nôit vîvâpem xştâ mâzdayasnîş aoi vîsô

nôit astô

nôit uştânahê cinmânî.

nyet ahmat (1 ah mat 2 ahnat) azyani (ezyane)

niit vivape/vivapen xşta (eşta) mazd-yaşniş aoi viso (1 dewiso 2 weso)

nyet esto (estey)

niet uştanahe (1 weştanehe 2 us-tanahe) cinmani

fera: vera

manayeibyö : 1 nemanyaeibyö nmanyaeibyö 2 manyeibyö mainyaeibyö

raengehe: o raegnhane, o hui rahano/raengeno) a kari (guri)

vasayeiti: taşe taw vace vereteo, vasane wazene 2 wasane

yaiş: 1 yeiş 2 taşe ya

aya: ya, aya, aye zeman zemin (hard/har)

nemanghâ aşâi: nemengene aşai (raşai)

uzdâtâ: taşe atw vac uzidane

paitî avat stuyê: paiti avat yestuiie

yasna12-2

speñtâm ârmaitîm vanguhîm verenê, hâ-môi astû, us gêuş stuyê tâyâatcâ hazanghatcâ, us mazdayasnanâm vîsâm zyânayaêcâ vîvâpatcâ.

speñtâm ârmaitîm vanguhîm verenê,

hâ-môi astû,

us gêuş stuyê tâyâat câ hazanghat câ, us mazdayasnanâm vîsâm zyânayaê câ vîvâpat câ.

ez sevunta armaiti vangui verene, 1 verene (wereynene) 2 verene

ha mi estu us ganeuş estuye (1 estuiie 2 yestuiie) taya at (tiriyat) cia ezengat cia us

(usni/usyin/ustu) Mazda-yasnana visa (1 dewisa 2 wesa) zyanayae cia vivapat cia

speñtâm ârmaitîm vanguhîm verenê: ez sevunta armaiti vangui verene (wereynene)

hâ-môi astû= ha mi estu

us gêuş stuyê: us ganeuş estuye (1 estuiie 2 yestuiie)

tâyâat câ: tiriyat cia

hazanghat câ: ezenghat cia, ey 3 nunciki/rewti ezengeti piti

us mazdayasnanâm vîsâm :us (usni/usyin/ustu) Mazda-yasnana visa (1 dewisa 2 wesa)

zyânayaê câ: zyanayae cia

vîvâpat câ: vivapat cia, o vivapano dewune ro;

ey 3 nunciki vivapati cia

staomî aşem, aşem vohû vahiştem astû uştâ astû uştâ ahmâi hyat aşâi vahiştâi aşem (3)!

staomî aşem,

ašem vohû vahiştem astî

uştâ astî uştâ ahmâi hyat aşâi vahiştâi aşem (3)!

estaomi aşe (raşe),

aşe vohû (vah-man, houw (houwl)) vehište esti

uştâ astî

uştâ ahmâi hyat aşâi vahiştei aşe (3)!

estaomi: o estaomi anceno, pesne ra yeizeno(weizeno) /dua keno tirki =besmele.

aşe: aşe 2 raşe 3 haşa sima re dır keno

vohu: vah-man, vohu mana (houw/houwl) mana

ušta: 1 wašta 2 wusta 2 tawo vereteo usene

astî: esti

ahmâi hyat:1 ah-mai 2 ah nai, m suna usni n

vahiştem: vehište, farsa newi: behiste

vahman: vohu mana, eyone aşma, farsa newi bahman/

nâismî daêvô, fravarânê mazdayasnô zarathuštriş vîdaêvô ahura-tkaêşô staotâ ameşanâm speñtanâm
ýaştâ ameşanâm speñtanâm, ahurâi mazdâi vanghavê vohumaitê vîspâ vohû cinahmî aşâunê raêvaitê
hvarenanguhaitê ýâ-zî cîcâ vahiştâ ýenghê gâuş ýenghê aşem ýenghê raocâ ýenghê raocêbîş rôithwen
hvâthrâ.

yasna 12-1

nâismî daêvô,

neismî daeuuo, taşe taw vac naismene, naişnene

ez fravarânê mazda-yasnô zarathuštriş vî(verva/vera)-daêvô ahura-tkaêşô

yestaotâ ameşanâ speñtanâ (sevuntana)

ýaştâ ameşanâm speñtanâ (sevuntana),

ahurâi mazdâi vanghavê vohu-maitê

vîspâ vohû cinahmî (cinah- mi)

aşâunê raêvaitê hvarenanguhaitê

ýâ-zî cîcâ vahiştâ ýenghê gâuş (gan/cun, cu, gau, gu)

ýenghê aşe (raşe)

ýenghê raocâ (roş/roc)

ýenghê raocêbîş rôithwen hvâthrâ.

yestaotâ: estaota o estaomi anceno 2 taşe taw vace yesene (esehene)

ýaştâ: taşe tawe vereteo yaşane (yeizene)

raêvaitê: taşe taw vac raevaine, çarix raevaito (raeunto)

hvarenanguhaitê: taşe tawo vereteo hvarenguhaine

vîspâ vohû cinahmî: vispa (visva) vohu cinahane/cinahmane

ýâ-zî cîcâ vahiştâ : ya (maki) zî cî ca vehişt-a 2 vehişt-a(maki/morder), taw o vereteo vahişene

ýenghê: vernam ye-, yenhe, yeng he

rôithwen: taşe tawe vereteo roihene, roith-w-en

çiy ke ne yeno, girouniye veceno, şima vune neişme/neismi ne yeno mina, neismi mi ra rass ne vuno (vano).

yasna11-18

ferâ vê râhî ameşâ speñtâ ýasnemcâ vahmemcâ ferâ mananghâ ferâ vacanghâ ferâ şyaothanâ ferâ anghuyâ ferâ tanvascît hvah'yâ uştanem.

ferâ vê râhî ameşâ speñtâ ýasnemcâ vahmemcâ ferâ mananghâ ferâ vacanghâ ferâ şyaothanâ ferâ anghuyâ ferâ tanvascît hvah'yâ uştanem.

zazaki:

ez vera ve rahî Ameşa Spenta (sevunta) yasne cia vahme cia vera manangha (mana)

vera vacangha

vera şiaotana

vera angua (1 essence, anguiya mi esta 2 hita, nugd)

vera tanuvas cît (cî) huuvahya ustana (1 us-tana 2 ustine 3 weştana)

Avesta-zazaki

rahî: taşe taw vac rahane, o mızdha rahano ma

fera ve: vera ve

ameşâ speñtâ: ameşa Spenta (ne-meşa sevunta)

yasnemca: yasne cia, taw vac yesene (yezene/weizene)

vahmemcâ ferâ: vahme cia, vahmane, o embriyuni vahmano

ferâ mananghâ: vera manangha (mananha), mana, o xori manano

ferâ vacanghâ: vera vacangha (vacinga, vacanha), taw vac vacene

ferâ şyaothanâ: vera şiaotana, şiaonane, a sizeri şiaonana

ferâ anghuyâ: vera angua (1 anguiya ma esta, essence =ingilizki 2 hita, nugde wesi (cuwaişi))

ferâ tanvascît hvah'yâ uştanem: vera tanuvas cît (cî) huuvahya us-tana (1 us-tana 2 weştana 3 ustene) .

(zôt u râspî.) frastuyê humatôibyascâ hûxtôibyascâ hvarştoibyascâ mǎthwôibyascâ

vaxedhwôibyascâ varştvôibyascâ, aibigairyâ daitê vîspâ humatâcâ hûxtâcâ hvarştâcâ, paitiricyâ daitê vîspâ duşmatâcâ duzhûxtâcâ duzhvarştâcâ.

(zôt u râspî.) frastuyê hu-matôibyascâ h-ûxtôibyascâ h-varştoibyascâ

mǎthwôibyascâ vaxedhwôibyascâ varştvôibyascâ,

aibi-gairyâ daithê vîspâ hu-matâ câ h-ûxtâ câ h-varštâ-câ,

paiti-ricyâ daithê vîspâ duş-matâ câ duzh-ûxtâ câ duzhvarštâcâ.

frastuyê: 1 vrastuye, verastuye, tawo vereteyo frasene 2 ver-estuye 3 ver yestuye

hu-matôibyascâ: hu (houw) matoibyas cia, vah-mana vohu mana, houw mana manatoibyas cia

h-ûxtôibyascâ: houw (houwl) uxtoibyas cia vaxtoibyas cia

h-varštôibyascâ: h varštoibyas cia

măthwôibyascâ: mathwaoibyas cia manatwoibyas cia

vaxedhwôibyascâ: vaxedhwoibyas cia vaxedhwo (vaxtwo)ibyas cia, vaxthwoibyas cia, vatwoibyas cia

varštvoibyascâ: varštuoibyas cia, taşe tawo vereteo varşane

aibi-gairyâ daithê: aibi- gairya (guirya) daithe, aipi-gairya, aibi- gairane (guirene), tawo vereteo guirene

vîspâ: vispa, visva , pero wir,

hu-matâ câ: hu (houw/houwl) mata cia/manata cia, tawo verete manane (mahane/pecmirene), mana (a-tawo vereteo) manata (t-tawo vereteo)

h-ûxtâ câ: houw (houwl) uxta cia vaxta cia, tawo vereteo vaxane (uxane/vane)

h-varštâ-câ: h varšta cia, houw (houwl)varšta c

paiti-ricyâ daithê: paiti ricya daithe, paiti (pa) ricene, tawo verete ricene, rircya/riciya pasif ya yi tawo vereto a-tawo vereteo

vîspâ: vispa, visva, pero

duş-matâ câ: duş (duş/çoyt) mata cia, duş manata cia

duzh-ûxtâ câ: duzh-uxta cia, duş vaxta cia

duzhvarštâcâ: duzh varšta cia, duş (çot) varšta cia

aşem vohû vahiştem astî ... (3). fravarâne mazdayasnô zarathuštriş vîdaêvô ahura-tkaêşô,

hâvanêe aşaone aşahê rathwe ýasnâica vahmâica xşnaothrâica frasastayaêca, sâvanghêe vîsyâica aşaone aşahê rathwe ýasnâica vahmâica xşnaothrâica frasastayaêca, rathwâm ayananmca

asnyanmca mâhyanmca ýâiryanmca saredhanmca ýasnâica vahmâica xşnaothrâica (râspî.) frasastayaêca. (zôt,) ýathâ ahû vairyô zaotâ frâ-mê mrûtê, (râspî,) ýathâ ahû vairyô ýô zaotâ frâ-

mê mrûtê, (zôt,) athâ ratuş aşâtçit haca frâ aşava vîdhvâ mraotû!

aşem vohû vahiştem astî ... (3).

aşe vohu (houwlu) vehişta esti

ez) fravarâne mazdayasnô zarathuštriş vî(verva)-daêvô (dewo) Ahura-tkaêşô

zazaiş: ez vera verene (vereynene) MazdaYasno Zarathuštriş verva (vi)-dewo Ahura Tkaeşo

hâvanêe aşaone aşahê rathwe ýasnâi ca vahmâi ca xşnaothrâica frasastayaê ca,

truthful early hours of mornning true dedication its worshipping its prais its satisfaction, its
teaçing/voor planting/glofication

sâvanghêe vîsyâ i ca așaone așahe

rathwe ýasnâi cia vahmâi cia xșnaothrâ i cia frasastaya ê cia,

sevangahehe devisyae/visiya (manaya ainyi (bini/vini)vit) i ca așaone așahe rathwe

protections/benefits of willage/house (vit) truthful dedication of truth

rathwãm ayaranãm cia asnyanãm cia mâhyanãm ca ýâiryanãm cia saredhanãm cia ýasnâi cia

vahmâi cia xșnaothrâi cia (râspî.)

frasastayaê cia. (zôt.)

vera sastaiiae: vera tawo verete 1 vera sasane 2 vera sasane

rathwãm: tașe tawe verete rahane; a hui kara (gua) rahana; mi hui rath kara (gure)

ayaranãm: tașe ayare

asnyanãm:zaferi ne eres,asyana asnya, namo , o așnya yeno

mâhyanãm: mengyana, așmengayana, așmayana

ýâiryanãm: yairya, yairyana

saredhanãm: sare-, ser, seryana

ýasnâi: tașe taw vac yesene; o estaomi anceno yesneo (weizeno)

vahmâi: tașe taw vac vahmane, i ma vahmane

xșnaothrâi: tașe taw vac xșnaonane, o govendaya xșnaonano

frasastayaê: vera sastaiiae, tașe taw vac vera-sasane

visyai: 1 dewisyai 2 vis, vit o vite mi tekheno 3 vis, vispi/visvi

sâvanghêe; 1 sevungi, seva, benefit 2 tawe seveknene (sevengene), protection

havanaee: 1 hewanaya, hewanane 2 ainya ha-vana..

dedication of its days/periods, its days (during days) months, seasons, years its worshipping, its

prais satisfaction voortplanting/teaçing/

ýathâ ahû vairyô zaotâ frâ-mê mrûtê, (râspî.)

Zazaiș: Yeut Ahu (Homa) vairyo zaota vera mi miroute

ýathâ ahû vairyô ýô zaotâ frâ-me mrûtê, (zôt.)

Yeut Ahu (Homa) vairyo zaota vera mi miroute

athâ ratuș așât cit haca frâ așava vidhvâ mraotû!

Zazaiș: atha ratuș așat cit ha cia vera așauua vidvae (zanae) miroutu

veryina nusiya, vine: yasna 1.23

(râspî.) ravasca hvâthremca âfrînâmi vîspayâ așaonô stôiș, âzasca duzhâthremca âfrînâmi

vîspayâ drvatô stôiș!

(râspî.)

ma/ez)

ravas cia hvâthrem cia afrîmami vispayae așanonê estôis,

ma/ez) âzas cia duzh-âthrem cia âfrînâmi vîspayâ druuatô estôis!

ravas (azaiti): serbestiy, azaiti/azadi, ravas cia rewes cia, o meyu rewes keno

hvathrem ca: hvatre cia, hvarena cia

afrîmami: afrîmami, tașe taw vac afrîmane(aferenene)

vîspayâ așanonê stôis: vispayae așano (rașano) estois

butun kutsal/dogru varlik/var olma/all true existence

âzas ca: azas cia, ezes cia

duzhâthrem ca: 1 dîzhathre/daozahatre 2 duzh (duș/miti/çoyt) ahatre

vîspayâ drvatô stôis: vispayae duruuato estois

butun kotu varlik/all evil existence

haxșaya azemcit yô zarathuștrô fratemâ nmânanâmca vîșâmca zañtunâmca dah'yunâmca ainghâ
daênayâ anumatayaêca anuxtayaêca anvarștayaêca yâ âhûiriș zarathuștriș. Yasna 11.13

haxșaya azem cit yô zarathuștrô fratemâ nmânanâm ca vîșâm ca zañtunâm ca dah'yunâm ca
ainghâ daênayâ anumatayaê ca anuxtayaê ca anvarștayaê ca yâ âhûiriș zarathuștriș.

haxșaiia aze cit yo Zarathuștro veratema nemanana (maenana) cia devisa cia zantuna cia
dahyuna (diyarana/daingayuna) ci a

ainghae (ainae) daenaiiae anu-mataiiae anu -uxtaiiae (vaxtaeiiae), ane -varștaiiae ya ahuriș
Zarathușriș.

Avesta: Zazaış

haxșane 1 haxșane, o manaya hui haxșano ma re 2 exșane, a layi exsane (coordinate)

azem: aze,ez

cit: ci/cit

yo: yo

nmânanâm ca: maenANA, NEMANAna, NEMANYAna

vîșâm ca: visa cia, dewis cia

zañtunâm ca: zantuna ci a, soitruna cia

dah'yunâm ca: dainghauna cia, diyaruna cia

ainghâ daênayâ: ainghae daenae/diinae, ainae diinae , aine diienae

anumatayaê ca: anu mataiiae/manataiiae

anuxtayaê ca: anu uxtaiiae/vaxtaiae /vataiiae

anvarštayaê ca : anu varštaiiae

ýâ âhûiriş zarathuştriş: ya Ahuriş Zarathuştris

vasô-xşathrô hyât aşava, avasô-xşathrô hyât drvâ gatô hamistô nizhberetô haca speñtahe mainyêuş dâmabyô varatô avasô-xşathrô.

vasô-xşathrô hyât aşava,

a-vasô-xşathrô hyât drvâ

gatô hamistô nizhberetô ha ca speñtahe mainyêuş dâmabyô varatô avasô-xşathrô.

vasô-xşathrô: wazo xşathro (1 aişatro 2 paxşath ro) hyât aşava: het raşauua

a-vasô-xşathrô hyât drvâ: ne- wazo (waso) xşathro hiiat (het) druua (diruua)

gatô: 1 cato 2 yato/amato 3 geto/ceto tawo vereteo gene (cene)

hamistô: 1 tawo vereto hamiseno 2 hemi esereto 3 gudi hemisena

nizhberetô: nizh bereto nizh (niş/nezme berdo (beweto))

ha ca speñtahe mainyêuş dâmabyô: a ca sevuntahe mainyêuş damaibyô(domanibyô/ pe doman/domon))

varatô avasô-xşathrô: 1 wayireto ne-wazo xşathro 2 varato ne-waso (wazo) xşathro.

variş (axer/varun) varato

xşathro : 1 aişath ro 2 yes (hez) 3 name tawo vere xşane

4 paxşathro

aşem vohû vahiştem astî ... (3).

(râspi,) aş em vohû ... (2 u 2 u 2)!

e!

Y.11.11

zazaki

1) aş e vohu (houw/houwlu, vah-man (name aş ma daena)=vohu mana)

vehiş te esti

2) raş e houwo (houwlu) vahiş te esti

Order is the best good ...

12

(zôt,) aş em vohû vahiş tem astî ... (4).

ýathâ ahû vairyô athâ ratuş aş âtcît hacâ ... (2).

yeut (yeuwt) vairiio ratuş aş at cit ha ca

vasasca tû ahura-mazda uş tâca xş aêş a havanâm dâmanâm, vasô âpô vasô urvarâ vasô vîspa

vohû aş acithra xş ayamnem aş avanem dâyata axş ayamnem drvañtem.

aş em vohû vahiş tem astî ... (3). (râspi,) aş em vohû ... (2 u 2 u 2)!

12

(zôt,) aş em vohû vahiş tem astî ... (4).

ýathâ ahû vairiyô

athâ ratuş aş ât cît hacâ ... (2).

yeut Ahu vairiio

atha (uiti) ratuş aş at cit haca

vasasca tû ahura-mazda uş tâca xş aêş a havanâm dâmanâm, vasô âpô

vasô urvarâ

vasô vîspa vohû aş a cithra xş ayamnem aş avanem dâyata

a-xş ayamnem drvañtem.

vasas (wazes) tu Ahura AMzda usta ca xş aêş a hauvana damana

vaso (wazo) Awo (apo)

vaso (wazo) urvara (uruuvara)

vaso (wazo) vispa vohu (houwlu) aş a çitra

xş ayana aş auuane daiiata

a (ne)-xş ayamne druuante (dirvante).

xş ayana aş auuana dayata

ne-xş ayamna diruante

pairi-tê haoma aşâum aşavâzô dadhâmi imâm tanûm ýâ mê vaênaite huraodha thwaxşai haomâi

madhâi havanguhâi aşavastâi, pairi-mê tûmcit dayâ haoma aşava dûraoşa vahiştem ahûm

aşanonâm raocanghem vîspô-hvâthrem!

pairi-tê haoma aşâum aşavâzô dadhâmi

imâm tanûm ýâ mê vaênaite

huraodha thwaxşai haomâi madhâi havanguhâi aşavastâi, pairi-mê tûm cit dayâ

haoma aşava dûraoşa vahiştem ahûm aşanonâm raocanghem vîspô-hvâthrem!

pairi-tê haoma aşâum aşavâzô dadhâmi

imâm tanûm ýâ mê vaênaite

huraodha thwaxşai haomâi madhâi havanguhâi aşavastâi, pairi-mê tûm cit dayâ

haoma aşava dûraoşa vahiştem ahûm aşanonâm raocanghem vîspô-hvâthrem!

Avesta-zazaki

ma/ez Pairi tey Haoma aşau aş-wazo (1 veco 2 wazo 3 aşauu azo) dadhami

imam (inan) tanu ya mi venaite (vinate)

hu-raodha thwaxşai Haomai dermandahi hav-angauhai aşauu estai

pairime tu cit daiiae

Haoma aşauua dur -aşa vahişte Ahum (anguş) aşona raocange

vispo (pero) hvathre

pairi: pairemun/paremun, o pairi ma ceyreno (geyreno)

dadhami: 1 ma dadami a ey 2 o hegaya dadano 3 Homay anguş dadha

aşauuazo: aşava azo 2 aşa wazo 3 aşa wezo (veco)

imãm tanûm ýâ mê vaênaite: imem (inen, n şuno usni m) tanu mî vinete

hu-raodha: hu (houwl) raodha

thwaxşai: thwaxşai,asyenge tewa xşai

madhai: dermandai

hav-angauhai: houwu (houwl) anguai

aşauuastai: aşauua estai 2 aşa vestai

pairime tu ya daiiae

..

yasna11.9

(râspî,) ýô nô aêvô at tê uyê thrâyôidyâi tûrahe mañdâidyâi xşvîdem haptâzhdyâi nava dasme ýôi vê ýaêthma!

(zôt,

ýô nô aêvô at tê uyê thrâyôidyâi tûrahe mañdâidyâi xşvîdem haptâzhdyâi nava dasme ýôi vê ýaêthma!

yo no aevo (yewo) at (hat) tey uye (vye) hireyoidyai çaturahe pandayai xşuuide(suesaide)
hawtadyai newe desime

yoi ve yaethma they to

that this is one by 2 of in 3 4 of in 5 6 in 7 9 in tenth

they served/they to those in us (yoi ve yae th ma)

Tı vu to va

şıma ve şıma veyâ

yo ve yoiteva

Avesta-zazaki

ýô =yo

nô = no

aêvô=a yewo, ayewo

at: at, hat 2 taw

tê: te, tey

uyê: vye, nomor 2 2 nomor uye 3 vernam
thrâyôidyâi= hireidyai (numor 3 ra)
tûrahe: çaturahe, çarahe
mañdâidyâi: 1 pancaidyai viniyo 2 mandaidyai
xşvîdem: şuuuide, sues/ şaşide
haptâzhdyâi: hawtaşdyai
nava: newe
dasme: daseme/dasine
ýôi vê: yoi ve (zaferi/viseri yei)
ýaêthma!: 1 yaethma yaeth ma 2 tawo verete yaene
Yasna 11-8

âat aoxta zarathuştrô, nemô haomâi mazdadhâtâi, vanghuş haomô mazdadhâtô, nemô haomâi!

â at aoxta zarathuştrô,
nemô haomâi mazdadhâtâi,
vanghuş haomô mazdadhâtô,
nemô haomâi!

â at aoxta zarathuştrô,
nemô haomâi mazda dhâtâi,
vanghuş haomô mazda dhâtô,
nemô haomâi!

Zazaiş:

a at (tey)/a hat aoxta (vaxta/vata) Zarathuştrô

Nemo (nemengo) Haomai Mazda Datai

vanguş Haomai Mazda dato

nemo(nemengo) Haomai

a at (tey)/a hat:a taw/ a tey/a hat

nemene (nemengene): saygilamak,

vanguş (1 houwungo, houwl sifato 2 venguş (namo))

yasna 11-7

thwâşem â gêuş frâthweresô tañciştâi haomâi draonô, mâ-thwâ haomô bañdayât ýatha mairîm
bañdayat ýim tûirîm frangrasyânem madheme thrişve ainghâ zemô pairişhvaxtem ayanghahe!

thwâşem â gêuş frâthweresô tañciştâi haomâi draonô, mâ-thwâ haomô bañdayât

ýatha mairîm bañdayat ýim tûirîm frangrasyânem

madheme thrişve ainghâ zemô pairişhvaxtem ayanghahe!

thwâşem: teweşa, rew, rewas, teves

â gêuş: a goş, goşt, nero

frâthweresô: vera thwereso (nero), a ginci (veştri) vera thweresena, afsmanane

tañciştâi: tan -ciştâ, tencişt, dinc , dincest

haomâi: Homa

draonô: nono (naomo) dindariyo , tenir, none teniri

mâ-thwâ haomô bañdayât: 1 me tiwa Haoma bandayat 2 ma- tiwa Haomo bandayat

ýatha: yeut

mairîm: mairi

bañdayat: bastayat, tawo vereteyo bandane (besene)

ým: yi

tûirîm: tuiri, turan

frangrasyânem: frangrasyane

madheme thrişve ainghâ zemô: miyone hireyeva aineha zemin (har/hardi)

pairiştivaxtem ayanghahe: pairiştivaxta ahengaye (metal)

nôit ahmi nmâne zânâite âthrava naêdha rathaêştâ naêdha vâstryô şşuyâs, âat ahmi nmâne zayâñte dahakâca mûrakâca pouru-saredha varşnâca.

nôit ahmi nmâne zânâite âthrava naêdha rathaêştâ naêdha vâstryô şşuyâs, âat ahmi nmâne zayâñte dahakâca mûrakâca pouru-saredha varşnâca.

nôit ahmi nmâne zânâite âthrava naêdha rathaêştâ naêdha vâstryô şşuyâs.

â at ahmi nmâne zayâñte dahakâ ca mûrakâ ca pouru-saredha varşnâ ca.

nôit ahmi nmâne zânâite âthrava naêdha rathaêştâ naêdha vâstryô şşuyâs, âat ahmi nmâne zayâñte dahakâca mûrakâca pouru-saredha varşnâca

niit (ne) ahni nmana (nmanya/nmunya) zanate athrauua

neide ratha eşta

neidie vaşriio vşuiias

a at ahmi (ahni) nmanya zayante dah-aka ca mur-aka ca

pouru sareda varşna ca

Y.11.6

avesta: zazaki

nôit: ni, niyit

ahmi: ahmi: 1 ahni m suna ustu n 2 ah-mi

nmanenmâne: nmanya o şşuno nmanya het 3 nmana (maenana)

zânâite: tawo vereteyo.

1 zainane, taw vac

1 zanait (zanat), tawo vereteo

âthrava:athrava: 1 athrauuu 2 adrauuu 3 athrava

naêdha: neida neid neidi

rathâêştâ:1 ratha eştâ 2 ratha esta 3 perodatar viniyo

vâstryô fşuyâs: vastriio (vestriio) fşuyas (vsuyas)

vesturi; visturi

vistewre/vestewre

zayânte: ne-şionaiş tawo vereto zayene

dahakâca: dah-aka cia, dah aka

mûrakâca: mur-aka cia

pouru-saredha: pouru sareda, o pouru saredano bera pi

varşnâca: varşna cia

a at: a at 2 a taw 3 a hat 3 ema (hama)

....

yasna 11.6

ýô mãm tat draonô zinât vâ trefyât vâ apa vâ ýâsâiti ýat mê dathat ahurô mazdâ aşava hanguharene

mat-hizvô hâyûmca dôithrem,

ýô mãm tat draonô zinât

vâ trefyât

vâ apa vâ ýâsâiti

ýat mê dathat ahurô mazdâ aşava hanguharene mat-hizvô hâyûmca dôithrem,

ýô mã tat draonô zinât

yo ma tet draono zinât

va terevyat 1 tiriwet 2 terewyat

va apa va yasati

yat mi dathat Ahuro Mzda aşava (rasava) hanguharene met hizuu o (zuno) hoyu cia doitre

hanguharene: taw vac hanguharene1 endane 2 anghuarene

hanguharene: 1 gopa ye ri, aluske ri 2 ainya mana

yo: yo, o, ho

mãm: ma 1 ma vernamo zaferi 2 veryi viniyo

tat: tet, tey

draono: yew nuno (naomo/nuo)

zinât: tawo vereteyo zinane, manaya 1 ne verdane 2 janane

va (yava) terevyat: 1 tawo vereteyo terevene 2 tirevene/tirene

va (yava) apa va yasaiti: taw o vereteyo yasaine (yeizene/weizene)
ya me datahat Ahuro Mazda aşava (rašava)
ya mi dhatat ahuro MAZda aşava (rašava)
mat: mt, pe, o mî met (pe/bya) yeno
hizuuo: zun, zu zan
hoyum: hoyu, çep 2 hoiiiu vernam
ca: cia
doitre: 1 doitre, vinetre, miyone çimi 2 ainya mana
vine: yasna 10. 4

us-mê pita haomâi draonô frêrenaot ahurô mazdâ aşava hanguharene mat-hizvô hâyûmca dôithrem.

us-mê pita haomâi draonô frêrenaot

ahurô mazdâ aşava hanguharene mat-hizvô hâyûmca dôithrem.

us mî piy haomai draono verarenaot

Ahura Mazda hanguharene mt (pe) hizuuo (zuno) hoyu (çepa) cia doitre

hanguharene: taw vac hanguharene1 endane 2 anghuarene

hanguharene: 1 gopa ye ri, aluske ri 2 ainya mana

frerenaot: tawo vereteyo vererenaone

Ahura Mazda aşauua: Ahura Mazda rasauua

mat: mt, pe, o mî met (pe/bya) yeno

hizuuo: zun, zu zan

hoyum: hoyu, çep

ca: cia

doitre: doitre, vinetre, miyone çimi

pita: 1 piy. perd, piit, ti piit (perd) ra vac 2 poita

haomô hvâşârem zavaiti, uta buyâ afrazaiñtiş uta dêuş-sravâ hacimnô ýô mãm aiwişhutem

dârayehi ýatha tâyûm peşô-sârem, nava ahmi peşô-sârô azem ýô haomô aşava dûraoşô!

haomô hvâşârem zavaiti,

uta buyâ afrazaiñtiş

uta dêuş-sravâ hacimnô ýô mãm aiwişhutem dârayehi

ýatha tâyûm peşô-sârem,

nava ahmi peşô-sârô azem ýô haomô aşava dûr-aoşô!

Zazaki

Haoma (homa/Huma) vişare zavaiti (zbaiti) ya yi jvaiti
utey buyae (biyare avera zaintiş (ne vera zaintiş, viniyo)
utey duş (çoyt) srauuae hacimno yo ma aiwişute darayehi
yeut (zey) taiiu (tau/tirer/tiritar) peşo (peşano) sare
ez ne nauua (ah-mi 2 ahmi) peşo sare
yo Haomo aşauua (raşauua) dur-aoša

haomô: Haomo

hvâşârem: vişare, şimitar, o awki şimeno (vişeno)
zavaiti: 1 tawo vereteo zavaine (zbanine) 2 jvaiti
utey buyae (biyare avera zaintiş (ne vera zaintiş, viniyo) vine yasna 11-2
uta dêuş-sravâ hacimnô: utey duş (çoyt) srauuae hacimno
ýô mãm aiwişutem dêarayehi: yo ma aiwişute (1aiwi rişete 2 tawe verete aiwişuhene
(aiwişuhene) darayehi (tepişeyehi), toxim hegay ro vişute)
ýatha tâyûm peşô-sârem: yeut (zey) taiiu (tau/tirer/tiritar) peşo (peşano) sare
nava ahmi peşô-sârô azem: neuua ah-mi peşo saro, ez
ýô haomô aşava dûr-aošô: yo Haomo aşauua (raşauua) dur-aoša

Yo: yo, nero

nauua: ne uua

ahmi: ah-mi 2 ahmi

peşô-sâre: peşo-sare

azem: az/ez, eze

tayum: tirir, tiritar

dêuş-sravâ hacimnô: duş (miti/çoyt) srauuae hacimno

dareyehi: taşe ta wvac dareyehene

yasna 11.2

aspô bâşârem zavaiti, mâ buyâ aurvatâm ýûxta mâ aurvatâm aiwişasta mâ aurvatâm nithaxta ýô
mãm zâvare nôit jaidhyehi pourumaiti hañjamaine pouru-narayâ karşuyâ.

aspô bâşârem zavaiti,

mâ buyâ aurvatâm ýûxta

mâ aurvatâm aiwişasta

mâ aurvatâm nithaxta ýô mãm zâvare

nôit jaidhyehi pourumaiti hañjamaine pouru-narayâ karşuyâ.

aspo ostor suware(başare) zavaiti (zbaiti)
me buuiae (biya) reuuate yuxta
me auruuate (rewate) aiwistasta (visesta/vistini)
me uruuate nitaxta yo ma zavare
niit jaidyahe (caidyahē 2 yaidhyehi) pouru-maiti hanjamaine pouru narayae karşuuaae

zavaiti: 1 taw vac veriye zavaine (zbane/zauuane) 2 jivaiti

zavare: r-taw vac zavare

aspo: ostor, 2 aspo aspar, estora suwari

ma buyae: me biya reuuta yuxta

yuxta: taw vaco verete yuxane

mâ buyâ aurvatâm ýûxta : me buyae (biyae) aurvatâ ýûxta

mâ aurvatâ aiwişasta: me aurevata aiwişasta

me uruuate nitaxta yo ma zavare

mâ aurvatâm nithaxta ýô mãm zâvare: me aurvatâ nithaxta ýô ma zâvare

ne jaidhyehi pourumaiti (piya) hañjamaine

pouru-naraye karşuyae.

nithaxta: tawo vereteyo nitaxane, nitakhane

aiwişaşta: vistin,wisest, asyeng-

aurvatâm:aureuuta 1 reweta 2 rewatari

www.arsivakurdi.org